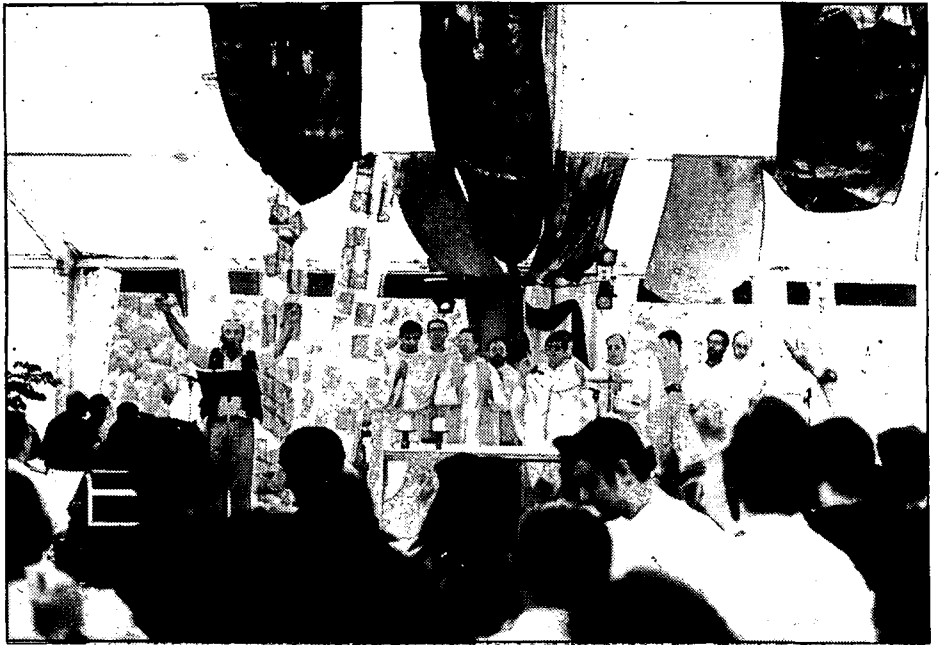

Prop de 2.500 participants en l'onzena edició del Multifestival David

Art, música i espiritualitat, a Les Avellanes

L'onzena edició del Multifestival David se celebrà, un any més, al monestir de Les Avellanes prop de Balaguer (Lleida), del 4 al 8 de juliol. Aproximadament unes 2.500 persones, joves en la seva majoria, participaren en algunes de les activitats projectades o visitaren les instal·lacions del Multifestival, al llarg dels seus quatre dies de duració. Aquest encontre juvenil ofereix, cada any amb més força i entusiasme, el rostre d'una Església viva, alegre, ecumènica, creativa i participativa, que sap combinar l'art, la música i l'espiritualitat tenint com a eix

central la figura de Jesús Ressuscitat. Els joves artistes de diferents països, invitats a la trobada de Les Avellanes, foren capaços de donar testimoni de Jesús amb naturalitat, fermesa i alegria. «Potser no els donem prou suport», escrivia el bisbe Carrera en un text inclòs en el programa d'aquest any. «Els vibren com el poeta i Rei David davant l'Arca. No estaria bé que nosaltres assumíssim el trist paper de la filla de Saül que *"el menyspreava dins el seu cor"*» (2Sa 6,16).

Més informació a pàgina 9

SUMARI

2

Editorial:
Fitxatges que
costen milers de
milions

12

Acte en
memòria de
Mn. Josep Bardés

IV

El Carme a
Catalunya

AVUI:

**Quadern central amb el
text íntegre de les
resolucions del Concili
Provincial Tarraconense**

Editorial

Fitxatges que costen milers de milions

És raonable que els grans clubs de futbol ens martel·legin aquest estiu amb notícies contínues de milers de milions esmerçats en fitxatges internacionals? Diem justament aquest estiu, és a dir, quan paral·lelament ens arriben informacions que fan témer pel futur de les pensions... Quan molts representants sindicals es manifesten contra les primeres mesures econòmiques restrictives del govern... Quan són retallats els pressupostos destinats a cultura i a benestar social... Algú és capaç de sumar les despeses de tots aquests grans clubs?

Sabem que aquestes són preguntes inútils: els fitxatges faran el seu curs, diguem el que diguem. I preguntes perilloses: algú ens pot acusar de desconèixer el dinamisme econòmic que aquests fets desencadenen i que comporta, fins i tot, la creació de llocs de treball. És gran, en efecte, el nombre dels qui es guanyen la vida practicant l'esport professional i, sobretot, és immens el nombre dels qui viuen al seu voltant.

Amb els nostres interrogants, però, no ens proposem ara d'interpel·lar la globalitat d'aquest món, prou complex, sinó els extrems on està arribant, amb una certa passivitat de l'entorn social. Seria bo que, almenys, ens plantejàssim si la carrera empresa ha de tenir finalment aturador. I fer-ho tenint en compte la situació real d'amplies franges del tercer i del quart món.

Des del punt de vista de l'economia liberal més clàssica, la norma és sempre la correlació producció-consum i, per tant, les coses valen allò que el mercat és capaç d'oferir per elles.

Però som molts els qui pensem que cal introduir correctius humans en els mecanismes del mercat. També ho pensa Joan Pau II, el qual va escriure en la carta encíclica *Centessimus annus* (1991): «A través de les opcions de producció i de consum, es posa de manifest una determinada cultura. D'aquí neix el fenomen del consumisme. El sistema econòmic no

posseeix d'ell mateix els criteris que permetin de distingir correctament les formes noves i més elevades de donar satisfacció a les noves necessitats humanes». Quina cultura palesa la mobilització de capitals desorbitats al servei d'objectius que no responen a veritables necessitats?

Repetim el nostre convenciment de la inutilitat d'aquest comentari amb vista a la correcció d'uns malversaments que van lligats a una xarxa amplíssima d'interessos. Tenim, tanmateix, l'esperança que, ajudant la reflexió, afavorim un canvi de mentalitat. I això mai no ho és d'inútil. «Cal i és urgent una gran obra educativa, diu també el Papa en el text citat, que compregui l'educació dels consumidors per a un ús responsable de la capacitat d'elecció».

No seria hora que els socis dels clubs exigissin un major control sobre les despeses que ultrapassen els límits raonables?

Tribuna

«Una veu exultant» i la mandra de canviar

Albert M. Manich

Enginyer industrial i monitor de cants a la parròquia de Sant Baldri de Sant Boi de Llobregat

El número de desembre de la revista *Liturgia y Espiritualidad* reproduïa un article del caputxí José Luis Ansorena que portava per títol *La prostitución de la música religiosa en español*. En aquest article parlava de la introducció en la litúrgia de melodies provinents de pel·lícules o de cants de moda, adaptant-hi textos més o menys religiosos. La difusió de melodies carregades de sentimentalisme barat, ritmes exòtics, record directe de cançons profanes, i es mostrava preocupat per l'èxit litúrgic d'en Bob Dylan i d'en Simon i Garfunkel.

Ben mirat, si la litúrgia s'entén com una mena de celebració religiosa el principal actor de la qual és el grup o la comunitat, aleshores la participació activa rau en fer moltes coses i, com més originals, millor. Del grau d'acord amb els gustos i corrents estètics dominants se'n deduirà el nivell d'acompliment d'expectatives, i la satisfacció dels organitzadors vindrà condicionada de tal manera per aquests paràmetres que una celebració amb molta *forrolla* serà molt reeixida i, una altra més «quica», sense massa movi-

ment, serà un desastre capaç de justificar les cremades dels més ben disposats. Què hi farem! La disponibilitat per escoltar la Paraula de Déu i la docilitat al seu Esperit són figures d'un altre paner!

Aquestes situacions són un bon indicador que la formació litúrgica dels responsables de les celebracions ha entrat en la fase de *devotio post-moderna*.

Aquesta mena de *devotio* té, entre altres, necessitat vital d'introduir incansablement les melodies dels cantants més recents a les celebracions, de substituir la Paraula de Déu tan allunyada culturalment de nosaltres, per altres escrits més propers a la nostra sensibilitat, incorporant si cal, acríticament, aspectes de la devoció popular, i fent de la litúrgia, com de gairebé tot, un objecte de consum lligada als eslògans d'aquesta ideologia: «Les millors presenciacions al preu més assequible» i, per sobre de tot «la satisfacció del consumidor».

La postmodernitat ha transformat la persona en un consumidor i ens ha ajudat a passar plana al Concili. En aquesta nova situació s'hi troben bé tota mena de consumidors: els de religiositat popular perquè satisfà el seu anhel religiós acríticament, els de cerimònies de sagramentalització massiva, perquè és l'ingredient que calia per completar la seva festa, els de celebracions litúrgiques manipulades a

gust del consumidor, al marge d'un mínim desig d'incorporació a l'acció del Crist i la seva Església. On és la relació personal amb el Senyor que s'acosta al seu poble, li parla amorosament i espera i suscita la seva resposta?

La Litúrgia és obra del Crist sacerdot que associa a la seva acció l'Església-esposa, tant la que encara peregrina aquí a la terra com la que ja viu associada al Crist gloriós. Per això té sentit demanar al Pare que «deixi ajuntar les nostres veus a les d'ells per lloar-lo humilment». L'acció i la iniciativa són seves, no saltres, a tot estirar, li demanem ben humilment, no podem fer-ho altrament, de ser-hi incorporats.

Citada també pel bisbe Tena, he sentit diverses vegades l'anècdota del papa Pius XI que en ser interrogat sobre què s'havia de cantar a la missa, va respondre que el que calia era cantar «la missa». Que recordi, des del Concili, bandejat el gregorià, aquí s'opta per cantar *durant* la missa.

Arribat a aquest punt voldria fer esment del cantoral *Una veu exultant*. Sembla difícil incorporar un altre cantoral a les celebracions.

No es tracta d'escollir aquest nou cantoral per desplaçar-ne un altre. Això, d'entrada, fa mandra. Penso que és més factible, com a la meua parròquia, proposar-lo com a alternatiu amb el qual s'utilitza habitualment. La solu-

ció és ben senzilla. Una repisa o petita taula amb els cançoners a l'abast dels fidels, i un cartell que indiqui «avui vermells» quan s'escaigui de fer-los servir. Els fidels hi entraran ben fàcilment en aquest cantoral que proposa cantar «la missa» amb una música ben arrelada en l'ànima del poble i, per això, fàcil de personalitzar.

No és cap altre el mèrit d'aquest nou cantoral, que incorpora altres cants que el poble ha fet ben seus. Penso en el *Benaürats, Jesús estén els braços*, *En Vós exulten tots els àngels*, o en *Poble de batejats*, escrits per poetes nostres ben coneguts.

Després d'uns quants anys de servir l'Església en aquest camp, em sembla clar que ningú no pot arrogar-se patent en exclusiva. Per això seria convenient que tots els *subsidi* litúrgics que vénen de més amunt per ajudar en la preparació de les celebracions, s'obrissin a les aportacions d'aquest i d'altres cantorals existents a Catalunya. Aquí s'hi juga no pas l'èxit o el fracàs d'una iniciativa personal, sinó l'obertura de nous camins a la paraula de Déu perquè sigui només ella la que arribi al cor de cada fidel. Les nostres dèries són llavor de mort. Només la seva paraula pot engendrar en nosaltres la capacitat de seguir-lo cap a la vida que no s'acaba i que, la «litúrgia de l'església» ens permet d'anticipar.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carles Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Còdina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Manifestacions del cardenal Silvestrini

Pius XII es va oposar a Hitler

ROMA.— El cardenal Achille Silvestrini va ser durant molts anys el ministre de l'Exterior vaticà, abans que fos nomenat, l'any passat, prefecte de la congregació de les Esglésies orientals. És l'home que coneix més que cap altre la vida de la Secretaria d'Estat.

Giorgio Calcano
(*Il Corriere della Sera*)

—Cardenal Silvestrini, com s'explica les omissions sobre el nazisme en els dos discursos del Papa a Alemanya?

—El papa Joan Pau II acostuma a ometre paràgrafs dels seus discursos quan els textos són llargs. Això passa també aquí a Roma, en les audiències generals. Ha succeït recentment durant les visites ad limina. El Papa pronuncia una part del discurs i després fa distribuir el text sencer, que tots poden llegir. És un problema una mica relacionat amb el seu cansament físic.

—Tanmateix, eminència, aquells paràgrafs tallats eren importants; indicaven una presa de posició de l'Església. Si els hagués pronunciat a terra alemanya, haurien tingut un pes diferent.

—Jo em trobo aquí a Roma i no estic en condicions de dir què s'ha fet a Berlín. El que sé és que aquest Papa s'ha expressat sempre, claríssimament, per un refús total del nazisme, a favor dels jueus i en defensa dels grans màrtirs del règim hitlerian. Pensem només en les víctimes del nazisme que ha dut als altars. Maximilià

Kolbe, va ser canonitzat per Pau VI. Joan Pau II ha beatificat Michael Koza, polonès, a Marcel Callo, francès, a Titus Bradzma, jesuïta holandès, a Rupert Maier i a Edith Stein, alemanys: tots ells morts en camps de concentració. Cal recordar-nos d'allò que sempre ha dit dels jueus. No hi ha segurament reserves per part de Joan Pau II.

—Potser existia alguna temença envers els catòlics alemanys? Les relacions amb el nazisme, no poden evocar cap record espinosos?

—No ho crec. Els historiadors, fins i tot alemanys, convergeixen avui en sostenir que la major part de la població no era filonazi. Hi havia molta passivitat, certament, però també hi havia els resistents. En el món catòlic, els més forts van ser el cardenal Von Praisig de Berlín, i el cardenal Von Galen de Munster, que va protestar contra experiments fets pels nazis, en la seva investigació eugènica, sobre persones tarades. Aquestes són les figures més rellevants, personatges extraordinaris, com les hagueren en el camp protestant: recordem el pastor Dietrich Bonhöffer, mort al lager de Flossen-burg. Tant Von Praisig com Von Galen foren fets cardenals per Pius

XII l'any 1946, al Consistori d'acabada la guerra.

—Sobre les relacions de Pius XII i el nazisme s'ha discutit molt: sobre els seus silencis, sobretot...

—La discussió en pla històric ha fet, tanmateix, molts progres-

sos a favor del Papa: sempre va ser un antinazi. Pius XII va haver de renunciar a una denúncia pública per evitar conseqüències més greus, després que la denúncia feta per l'episcopat holandès l'any 1942 va provocar una forta represàlia, amb deportacions massives: i va ser aquella ona la que va arrossegar a Anna Frank.

Hi ha un episodi que pocs coneixen de l'hivern del 1940, abans de l'atac alemany al front occidental. Un grup d'alts oficials alemanys que pensava donar un cop

contra Hitler va demanar al Papa que intercedís davant els governs aliats per saber quines garanties els oferien. Pius XII va convocar dues vegades l'ambaixador britànic prop de la Santa Seu, Osborne, per comunicar-li la iniciativa. Es va fer secretament al marge de la Secretaria d'Estat. Efectivament, en els arxius de la Secretaria no hi ha aquest document. Ho sabem pel diari d'Osborne i per un llibre de Chatwick, publicat per Oxford Press. Pius XII, tan amant de les regles diplomàtiques, va dur a terme una acció en la qual es va saltar tots els procediments. Mai un cap d'Estat es fa mitjancer d'aquestes coses. Pius XII ho va fer perquè estava convençut que així Alemanya es podria salvar. Havia estat nunci a Múnic i després a Berlín, del 1917 al 1929 i, fins i tot, havia estat favorable a la República de Weimar. Això ens diu quin era el seu estat d'ànim.

—Va compartir l'encíclica de Pius XI, *Mit Brennender Sorge* contra el nazisme l'any 1937?

—Pius XI va publicar dues encíclics aquell any. La primera, *Divini Redemptoris*, contra el comunisme, molt forta com a doctrina. La segona conta el nazisme, més forta de to. Va tenir molta part en la seva redacció l'episcopat alemany, en particular el cardenal Faulhaber de Munic. Però també Eugenio Pacelli, llavors secretari d'Estat.

El Papa rep el cap del govern de Moçambic

ROMA.— El cap del govern de Moçambic, Pascoal Manuel Mocumbi, va ser rebut el 12 de juliol, en audiència privada pel papa Joan Pau II. Segons els observadors, P. Mocumbi ha comunicat al Papa les dificultats que travessa el seu país pel que fa la reconciliació i la democratització.

Pascoal Mocumbi pertany al partit Frelimo —antigament d'obediència marxista— que regia l'antiga colònia portuguesa, independent des del 1975. El Vaitcà i Moçambic van establir relacions diplomàtiques completes el passat desembre.

Després de 16 anys de guerra civil que ha costat la vida a més 800.000 persones i ha llançat a les carreteres diversos milions de refugiats, els partidaris de Frelimo i el moviment de guerrilla anticomunista Renamo va signar un «acord general de pau» a Roma l'octubre de 1992 gràcies la mediació de la comunitat catòlica de base de San Egidio.

Aquest acord va donar pas a les primeres eleccions lliures de la República l'any 1994. (CC)

La trobada amb els jueus

BERLÍN.— Catòlics i jueus contra el racisme i l'antisemitisme. El compromís va ser confirmat durant la trobada entre el Papa i el Consell Central dels jueus alemanys, que es va dur a terme per primera vegada a Berlín (la trobada es va celebrar també en els dos precedents viatges papals a Alemanya), en la casa dedicada al nou beat Bernhard Lichtenberg, un sacerdot que defensava els jueus i que va ser mort pels nazis. El president del Consell central dels jueus alemanys, Ignatz Bubis, lloa la política de diàleg empresa per l'Església catòlica des del Concili Vaticà II «Constatem —va afegir Bubis— amb gran disgust que en molts llocs perdura l'antisemitisme. És per això que el nostre compromís consisteix en posar en evidència els crims basats en prejudicis ètnics i religiosos». (Ansa)

Cantoral

Cassette

UNA VEU EXULTANT

Totes les cançons les trobareu enregistrades en 17 cassettes o CD.

CD NOVETAT

Cantoral amb 275 cançons. Hi ha dues edicions: una amb solfa i lletra i una altra solament amb la lletra.

Repertori, a l'abast dels fidels, per a participar en les celebracions litúrgiques.

Venda a les llibreries religioses.

Sorteig Tradicional 1996

NÚMEROS PREMIATS

1r premi: Un cotxe PEUGEOT
106 kit - 3 portes

78.056

2n premi: Equip informàtic complet, Pc
Pentium, 8Mb memòria RAM i 540 al
disc dur, teclat i mouse, monitor color,
impressora d'injecció de tinta.

58.143

3r premi: Els tres Reis d'Orient de
producció artesanal,
(pessebre de mida gran).

65.078

Àlbums Disney:

42.077

42.635

56.966

51.065

64.241

27.315

27.149

25.227

11.174

68.267

Premi portada: 0433

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes de juliol les
nostres oficines romandran
obertes només de 8 a 2 del
matí

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA**
us desitja que passeu un
bon estiu

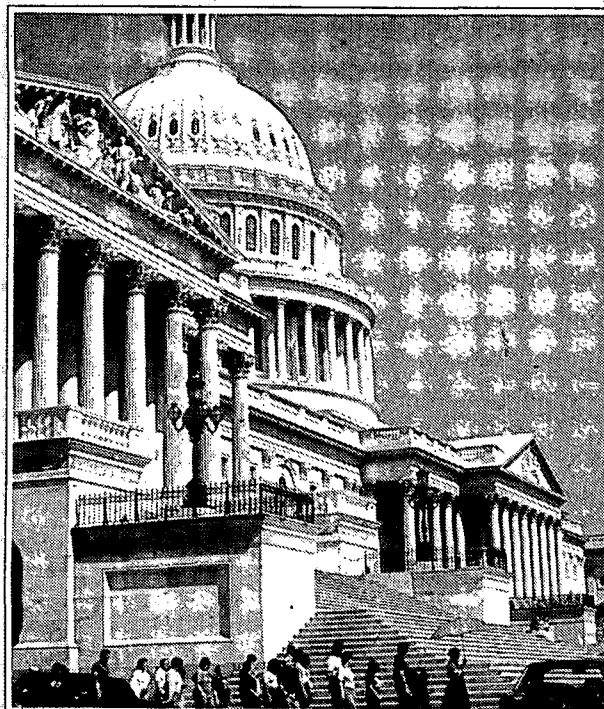
Pelegrinatges i viatges

*Els Amics de Catalunya Cristiana
us proposen d'anar:*

Del 3 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ

- Costa est
- «Si voleu conèixer Nova York... És una ciutat de grans contrastos!»
- «Quebec, Toronto, Montreal, Ottawa... i la policia muntada del Canadà»

Capitol de Washington

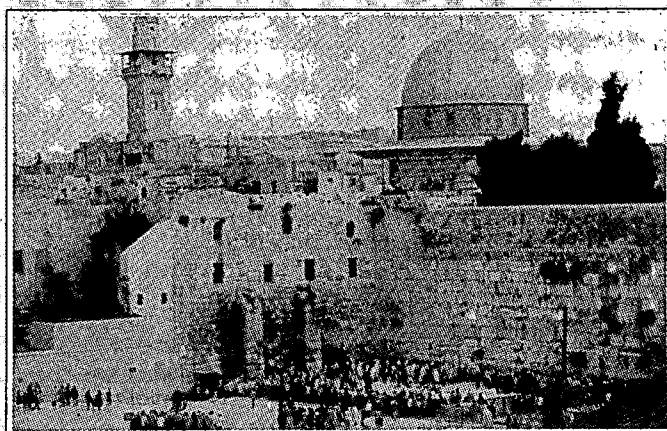
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

50è PELEGRINATGE A TERRA SANTA

De l'1 al 8 d'agost

Són ja 50 els nostres pelegrinatges seguint la
tradició heretada dels Monjos de Montserrat i la
seva Escola Bíblica: ser «Pelegrins de la Paraula»

VENIU A CELEBRAR-HO!

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

Països i antigues
Esglésies del Nord
d'Àfrica

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

FRANÇA

Una nota del Consell permanent de l'episcopat francès diu que es tracta d'una iniciativa privada

L'episcopat francès es distancia respecte de les «Verges pelegrines»

PARÍS.— El 8 de setembre passat, 108 imatges de la Verge es posaren en camí a través de tot França des de Puy. El bisbe d'aquesta diòcesi, i Mons. Brincard, Mons. Gaidon (Cahors) i Mons. Van Thuan (Roma) les varen beneir. Es tracta d'una iniciativa de la «Confraria de Notre-Dame de França» creada per dos laics, Edmond Fricoteaux i Olivier Nonnassies, i que es finança amb les donacions i les ofrenes dels fidels.

Aquest pelegrinatge inèdit ha suscitat alhora la mobilització de nombrosos grups locals, però també la perplexitat de molts fidels i preveres.

Davant d'aquests fets, el Consell permanent de l'episcopat va decidir fa uns dies precisar la seva posició. En una nota als bisbes «per a la informació dels preveres», datada el 12 de juny i publicada pel butlletí diocesà de Clermond-Ferrand (nº 13, juny 1996), es feien les precisions següents:

— «En principi, aquesta és una iniciativa privada, que vol tenir un abast nacional i mundial. El títol del primer projecte de 1996 era: «Acollir el San Pare a Reims», la qual cosa feia pensar que els seus promotors haurien rebut l'encàrrec de responsabilitzar-se d'aquest acolliment, cosa que és evidentment inexacta».

— «L'organització de trobades de pregària amb motiu de desplaçament d'imatges de la Verge és legítima, a condició que els seus promotors no cerquin imposar-ho arreu al preu que sigui. És de doldre que preveres i laics hagin estat literalment hostilitzats per emetre les seves reserves davant l'operació «Verges pelegrines», continua dient la nota.

— «El cos dels dos projectes de 1996 es xifra entre tres i quatre milions de francs. I hom es pot sorprendre que unes persones que

no han rebut cap missió emprenguin, sense control eclesial, col·lectes tan importants entre els catòlics».

— «El llenguatge espiritual utilitzat per promoure aquests projectes i recollir el diner esperat és més que discutible. La crida a la pietat popular no legitima expressions com: «Fer donar a Maria, com un exèrcit en ordre de batalla.»

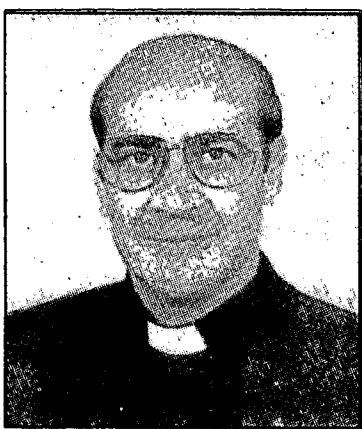
En conclusió, el Consell permanent indica a tots els membres de l'episcopat que correspon a

cadascú de nosaltres aclarir als catòlics de la seva diòcesi, de tal manera que pugui portar un criteri el més objectiu possible sobre els projectes que els són proposats, i conservar la total llibertat d'acció».

Aquesta nota episcopal vé en un moment oportú. Les divergències entre els mateixos bisbes, sobre les Verges pelegrines, sembla que posa en qüestió la unitat de discerniment que es vol demostrar. (La Croix)

REPÚBLICA DOMINICANA

Un espanyol bisbe auxiliar de Santo Domingo

SANTO DOMINGO.— El 6 de juliol va rebre la seva consagració episcopal com a bisbe auxiliar, el sacerdot carmelita espanyol, pare Amancio Escapa Aparicio, nomenat pel papa Joan Pau II el passat 31 de maig.

Nascut a Cistierna (Lleó) l'any 1938, el pare Amancio va cursar el seus estudis a Àvila i es va doctorar a Salamanca. Va ser ordenat sacerdot junt amb el seu germà bessó, el 22 d'abril del 1962. El desembre del 1965 va ser destinat superior provincial a la República Dominicana. Durant diversos anys va desenvolupar el càrrec de delegat general de tots els moviments apostòlics de l'arxidiòcesi de Santo Domingo i, l'any 1992, el cardenal Nicolás de Jesús López Rodríguez, el va nomenar vicari general. (V.N.)

Internacional

URUGUAI

El 57 per cent dels uruguaïans diuen ser catòlics

MONTEVIDEO.— A l'Uruguai, país de tres milions d'habitants, la immensa majoria de la població (86 per cent) diu creure en Déu, encara que un 57 per cent es confessa catòlica. Aquestes són les dades d'una recent enquesta publicada al diari *El País*, de Montevideo. El 12 per cent dels enquestats (el nombre d'entrevistes realitzades va ser de 1.208) es declaren agnòstics o ateu. A més a més, dels qui es confessen catòlics, hi ha un important nombre de persones (17 per cent) que diu creure solament en Déu, sense sentir-se part de l'Església. Un altre 8 per cent es confessa protestant o evangèlic. La majoria dels enquestats creuen en l'existència d'alguna forma de vida després de la mort. (F.)

TURQUIA

Bartolomeus I critica altra vegada el primat romà

CONSTANTINOBLE.— En una entrevista per al setmanari polonès *Tygodnik Powszechny*, el patriarca ecumènic Bartolomeus I de Constantinoble reafirma que «el ministeri del Papa ha esdevingut el més gran i escandalós entrebanc» pel diàleg ortodox-catòlic. Qüestiona l'exercici d'aquest ministeri des del final del primer mil·lenni, especialment les «reivindicacions teològicament errònies» de jurisdicció mundial del Papa. Joan Pau II que havia rebut Bartolomeus I fa justament un any, ha declarat davant d'una delegació de Constantinoble, que convé «sobrepassar els costums de crítiques i també de polèmiques d'un passat força mogut».

ARGENTINA

Necessitats bàsiques insatisfetes

BUENOS AIRES.— Més de 6,4 milions d'argentins tenen necessitats bàsiques insatisfetes, segons un estudi divulgat per l'oficial Institut Nacional d'Estadístiques i Cens (INDEC). Aquesta xifra representa el 17,6 per cent de la població total d'Argentina i un augment en l'índex de pobres extrema del 24 per cent en relació al mateix estudi realitzat fa un any. Només a Buenos Aires on viuen 13 milions de persones el mapa de la misèria mostra 3,3 milions de pobres (el 36,6 per cent dels pobres de tot el país).

L'estudi oficial situa per sota de l'índex NBI (Necessitats Bàsiques

Insatisfetes) a totes aquelles «família tipus» (quatre persones) que els manca habitatge digne, aigua potable, educació adequada i serveis sanitaris d'acord amb les seves necessitats.

En una recent reunió la Conferència Episcopal argentina ha manifestat la seva preocupació davant aquest fet. (V.N.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BÓN VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Espanya

Indica Mons. Rafael Torija en la seva última carta pastoral

El voluntariat cristià cobreix una immensa gamma de serveis altruistes

CIUDAD REAL.—El voluntariat ve a ser una expressió formidable de l'amor», afirma el bisbe de la diòcesi Mons. Rafael Torija, en la seva última carta pastoral titulada «El voluntariat, forma valiosíssima d'evangelització».

El prelat constata que són múltiples les diferents formes de voluntariat, que actuen en una immensa gamma de serveis i obres. «Els cristians som els primers a valorar com es mereixen els abundants voluntariats que avui creixen en la nostra societat. Valorem el que signifiquen de gratuïtat, de solidaritat, de servei en mig d'una societat tan marcada per la comoditat, l'hedonisme i per les diverses manifestacions de l'egoisme».

A més, a més, el bisbe de Ciudad Real, explica que «per als cristians, el voluntariat, si es viu de veritat al servei desinteressat de les persones especialment de les més necessitades, i a vegades oblidades fins pels mateixos serveis socials, adquireix un significat i un valor evangèlics. El vo-

luntariat així viscut és una expressió formidable de l'amor, de la caritat evangèlica que encoratja i sosté una actitud i unes activitats d'autèntica solidaritat per a tots, especialment per als marginats de la societat».

Per últim, Mons. Rafael Torija apunta que «quan després, en tornar als seus treballs «voluntaris», hom té

l'ocasió de parlar amb aquestes persones, s'adona tot seguit com els primers que se senten enriquits són ells mateixos. El contacte, la comunicació, l'ajuda propera i desinteressada a d'altres persones sempre fa descobrir aspectes i valors, potser insospitats fins a llavors, a aquelles persones. D'això en donen testimoni tots». (SIC)

Trobada de corresponsals de Ràdio Vaticana a Espanya

BILBAO.— Del 20 al 23 d'agost hi ha prevista la celebració de la primera trobada de corresponsals de Ràdio Vaticana a Espanya i de directors d'emissores que connecten amb l'emissora vaticana.

La trobada està organitzada per Guillermo Martín Rodríguez, director del Programa Espanyol de Ràdio Vaticana, amb la col·laboració de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del Bisbat de Bilbao.

P. Pascuale Borgomeo, S.I., director general de Ràdio Vaticana

Està previst que hi assisteixin els nou corresponsals que té Ràdio Vaticana a Madrid, Catalunya, Andalusia, Galícia, les dues Castelles, Aragó, València i País Basc, a més de la corresponsal de Ràdio Vaticana al Nord d'Àfrica. També els directors de les emissores espanyoles que connecten amb Ràdio Vaticana com són Ràdio Popular de Bilbao, Ràdio Estel de Barcelona, Ràdio Santa Maria de Toledo, Ràdio Luz de València i Onda San Pablo de Sevilla.

Al llarg de les tres jornades, se celebraran diferents sessions de treball, de caràcter eminentment pràctic, en les quals els participants compartiran experiències i reflexions del treball. Els corresponsals tractaran temes concrets de la seva tasca professional com són criteris de selecció de les notícies, llenguatges (eclesial, eclesiàstic i religiós), etc. Es reflexionarà sobre el Jubileu de l'any 2000, com a repte per a les emissores catòliques, formes de col·laboració interemissores per diferents vies: pont ràdio, modem, Internet, satèl·lits, etc. Al final, s'intenta que hi hagi unes conclusions finals operatives.

La sessió d'obertura la presidirà Ricardo Blázquez, bisbe de Bilbao, que ha mostrat un gran interès per la celebració d'aquesta trobada a la seva Diòcesi i amb decisió li ha donat suport. (Delegació dels MCS de Bilbao)

La cúpula de la Conferència Episcopal Espanyola a Roma

MADRID.— La cúpula de la Conferència Episcopal Espanyola ha viatjat a Roma els dies 20 i 21, i s'ha entrevistat amb el cardenal Gantin, prefecte de la Congregació per als Bisbes; amb Angeló Sodano, secretari d'Estat i amb Giovanni Battista Re, substitut de la Secretaria d'Estat; amb Jean Louis Taurán, secretari per a les Relacions amb els Estats; amb Martínez Somalo, prefecte de la Congregació per a la Vida Religiosa; amb Antonio María Javierre prefecte de la Congregació per al Culte Diví; i amb Tarsicio Bertone, secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe i autor d'una carta filtrada al ABC en relació amb algunes crítiques vessades sobre llibres de la col·lecció *Sapientia Fidei* de la BAC.

Mons. Sanchez, secretari de la Conferència va assenyalar que els bisbes espanyols van valorar amb monsenyor Bertone «les crítiques que algunes persones i veus anònimes han fet a dos o tres obres de teòlegs espanyols publicades per la BAC». «Bertone —digué— ha recordat que la Congregació per a la Doctrina de la Fe ha jutjat sempre molt positiva l'atenció que la Conferència Episcopal presta a la puresa de les doctrines que es propaguen al nostre país. Tot es desenvolupa sense ombra ni sospita, lamentant la visió esperpèntica que s'ha donat al fet».

En la Secretaria d'Estat, la conversa es va centrar en les relacions Església-Estat davant el govern del PP. Encara que es avià per jutjar, digué el secretari, «és obvi que les coses no seran com abans i veiem amb esperança l'evolució d'alguns problemes». (V.N)

Jordi Gayà, nomenat responsable de «Turisme, Santuaris i Pelegrinatges» de la Santa Seu

PALMA DE MALLORCA.— El sacerdot de la diòcesi de Mallorca Jordi Gayà Estelrich, ha estat nomenat responsable de la secció «Turisme, Santuaris i Pelegrinatges» en el Consell Pontifici per a la Pastoral de Migrants i Itinerants.

Jordi Gayà és doctor en Teologia per la Facultat de Teologia de la Alberts-Ludwigs-Universitat de Freiburg (Alemanya).

Entre els càrrecs pastorals és professor al Centro d'Estudis Teològics (CET) de Mallorca; i director del departament de Pastoral i Turisme i Temps Lliure, en la Comissió Episcopal de Pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola. Ha estat secretari general de l'Institut d'Estudis Balears i Rector de la Maioricensis Schola Lullistica, Institut Internacional d'investigació medieval. (SIC)

Rosario Marín, membre del Centre Catòlic Internacional per a la Unesco

MADRID.—La directora de la revista religiosa *Vida Nueva*, Rosario Marín, ha estat nomenada membre del Centre Catòlic Internacional per a la Unesco (CCIC) en la seva 24 Assemblea General, celebrada a Venècia (Itàlia).

Directora de Vida Nueva des del 1994

La CCIC és una organització lligada tant a la Unesco com a la Santa Seu, «al servei de tots els catòlics, i amb esperit ecumènic, de qualsevol cristià interessat en temes tractats per la Unesco», segons assenyalen els estatuts.

Rosario Marín Malavé és llicenciada en Filologia hispànica i periodisme. És directora de *Vida Nueva* des de l'octubre de 1994. Abans de dirigir aquesta revista va treballar en els informatius de Ràdio Vaticana i en la revista *Crítica*. (SIC)

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Missions

Rwanda: Carta d'«Amnesty International»

El 4 d'abril, amb motiu del segon aniversari del genocidi de Rwanda —prop d'un milió de morts— iniciat el 6 d'abril del 1994, Amnesty International va enviar una carta oberta al president d'aquest país africà convidant-lo a adoptar mesures concretes per tutelar els drets humans.

«Rwanda —es llegeix en la carta— encara oscil·la entre l'esperança del futur i el temor del passat. El govern rwandès ha promès diverses vegades respectar els drets humans, per transformar aquestes promeses en realitat, cal adoptar, però, mesures concretes».

En una avaluació general que va des de l'abril del 1995 fins avui, Amnesty International subratlla que els arrestos arbitraris són centenars cada setmana, que els detinguts sense cap acusació ni procés són 67.000 i que són centenars els que moren a les presons per les terribles condicions de vida. Davant d'aquesta situació, la Carta oberta presenta aquestes recomanacions al president de Rwanda:

- denunciar públicament i immediatament les violacions dels drets humans comesos per les forces de l'ordre o pels grups d'oposició;

- garantir la seguretat dels qui denuncien les violacions dels drets humans;

- posar fi a la tortura practica als *cachots* i als centres de detenció militar, i portar davant els tribunals els autors de les tortures;

- assegurar que els processos dels acusats de genocidi i d'altres massacres corresponguin als standards internacionals de justícia, sense recórrer a la pena capital;

- assegurar que cessin immediatament les execucions extrajudicials i les desaparicions de civils desarmats;

- garantir la protecció i la seguretat dels refugiats rwandesos;

- continuar col·laborant estretament amb les agències internacionals que s'ocupen dels drets humans i de la protecció dels repatriats;

- continuar col·laborant amb el Tribunal Penal Internacional per a Rwanda en les investigacions sobre els crims contra la humanitat comesos el 1994 a Rwanda.

«L'adopció d'aquestes mesures contribuiria de manera significativa a assegurar als refugiats rwandesos —que actualment es troben als països limítrofes— la possibilitat de tornar a les seves cases sense témer ulteriors violències i injustícies. Amb declaracions i promeses no n'hi ha prou». (FIDES)

L'Índia: Condemnats per conversions «il·legals»

Un sacerdot belga gairebé nonagenari i una religiosa local van ser arrestats a l'Índia acusats d'haver convertit «il·legalment», fa vuit anys, un grup de 94 indígenes. Ha esdevingut a Ambikapur, l'Índia Central, on el jesuïta belga pare Louis Bergé, de 88 anys, i la religiosa ursulina Bridhi Ekka, de 55 anys, han estat condemnats a sis mesos de presó i al pagament de 500 rupies (13 dòlars) per no haver comunicat a les autoritats la conversió espontània al cristianisme de 94 indígenes.

A l'Estat de Madhya Pradesh està en vigor l'anomenada llei «anticonversió», que prohibeix la conversió de l'hinduisme al cristianisme per coerció o altres mitjans, i que obliga a informar al magistrat del districte sobre tota conversió voluntària. «Els indígenes convertits no eren hindús» ha precisat Don Theodore Lakra, legal de la diòcesi d'Ambikapur, ni pertanyien a cap religió, pel que no es pot parlar de conversió, ni molt menys d'informar a l'autoritat. Alguns veuen en la condemna una pressió de fonamentalistes hindús, considerant que la causa contra els missioners es remunta al 1989. (FIDES)

Burundi: risc de genocidi

Rwanda i Burundi, dos països de l'Àfrica central agermanats per sagnants problemes tribals, que esperen una eficaç actuació de la comunitat internacional

Tres observadors de la Comissió de Drets Humans de l'ONU van ser enviats el passat 18 d'abril a Burundi, país on la situació es deteriora per moments i on es tem que es produeixi un genocidi com el que es va produir a la veïna Rwanda el 1994. Informacions procedents de Burundi destaquen que la situació a la ciutat de Gitega empitjora greument, que el director provincial del Ministeri d'Agricultura ha estat assassinat al seu despatx, a l'igual que altres funcionaris, i que d'altres persones i algunes personalitats han cercat refugi al seminari de la ciutat. Aquestes informacions afegeixen que hi ha actuacions de bandes armades, no sols de l'ètnia hutu, sinó també de l'ètnia tutsi, tot i que a l'opinió pública internacional sols arriben els crims perpetrats pels hutus.

També cal destacar que amb l'assassinat del sacerdot burundès Silvestre Hakizimana el passat 2 de març, ja són 2 els sacerdots de la localitat de Rwisabi que han perdut la vida d'una manera violenta. A l'homilia funeral, el bisbe diocesà Mons. Estanislao Kaburungu, es va preguntar públicament si podria trobar un tercer sacerdot per a aquesta parròquia davant la perspectiva que també aquest nou rector

pogués ser assassinat. Es va respondre a si mateix que esperava trobar-lo, de la mateixa manera que havia trobat l'anomenat pare Silvestre, el qual, durant les exèquies del seu predecessor a Rwisabi, s'havia ofert per complir aquesta tasca. «Sé, li va dir, que ocupar aquest lloc, vacant per l'assassinat del pare Andrés, és una missió terrible; com a sacerdot, però, no puc negar-me». Sols durant 6 mesos ha pogut complir la seva paraula. (OFIM)

L'Índia: Moviment Catecumenal

Una mitjana de 250 persones adultes són acceptades cada any com a catecúmens a l'arxidiòcesi de Bombai. L'acceptació té lloc mitjançant un ritu litúrgic que es desenvolupa en dos períodes o fases i se celebra davant la comunitat parroquial, amb assistència dels familiars i amics dels catecúmens. El nou programa de formació comprèn, almenys, 12 sessions al llarg de diversos mesos i el seu desenvolupament es fa en grups petits. Abans de la recepció del sagrament del baptisme, els catecúmens han de passar algun temps com a membres d'una comunitat parroquial. (OFIM)

L'episcopat brasiler defensa els camperols

«La Teologia de l'Alliberament continua molt viva, encara actualment, a l'Amèrica Llatina. L'opció pels pobres continua amb la mateixa força. Tot el treball de les comunitats de base viu amb el mètode de la Teologia de l'Alliberament. Ahir era una mística, avui és una pràctica molt real», ha declarat el bisbe de Vacària, monsenyor Orlando Dotti, president de la Comissió de Pastoral de la terra, organisme de la Conferència Episcopal de Brasil.

L'anomenada Comissió ha denunciat la violació sistemàtica dels drets de 12 milions de camperols sense terra. Sols a l'any 1994 es van produir 485 conflictes pels títols de possessió de les terres, que afectaven més de 300.000 persones.

Durant els últims deu anys, la Comissió ha denunciat l'assassinat de 980 persones, entre camperols, juristes, religiosos, religioses i ecologistes. El conflicte registrat a partir d'últim mes d'agost a l'estat de Rondònia, a l'Amazònia, ha causat ja 130 ferits i 330 empresonaments, particularment de dones i nens. (OFIM)

Onzena edició del Multifestival David

Urgell

Encontre amb una Església viva, alegre i ecumènica

LES AVELLANES.— Les aproximadament 2.500 persones, la majoria joves, que van assistir al Multifestival David, van dibuixar el rostre d'una Església viva, alegre, ecumènica, creativa i participativa, que sap combinar l'art, la música i l'espiritualitat, tenint com a eix central la figura de Jesús Ressuscitat. L'onzena edició d'aquest Multifestival es va celebrar, un any més, al Monestir de les Avellanes (Lleida) del 4 al 8 de juliol. Aquest any s'ha constatat que cada cop són més les parròquies que organitzen un autocar perquè els joves vagin al Multifestival David. També hi van ser presents els bisbes de Lleida, Ramon Malla, d'Urgell, Joan Martí, i el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera.

Montserrat Esteve

Enmig del camp, envoltats d'una natura esplèndida, el David 96 ha estat el resultat d'un ventall de concerts de música cristiana, als quals s'hi han afegit una escola d'estiu per a militants cristians, tallers i exposicions d'art, espais destinats a la pregària i una trobada d'espiritualitat. Durant els dies que va durar el Multifestival David no va parar d'arribar gent vinguda de diferents punts del globus. També van arribar famílies senceres. Cadascú triava el que més l'interessava, entre els 4 escenaris on simultàniament es realitzaven activitats.

Val la pena destacar el seminari per adults dirigit pel sacerdot i consiliari del David 96 i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, Xavier Morlans. De manera molt detallada va exposar que l'evangelització és un procés que té diverses facetes: «El primer pas ha de ser l'anunci del kerigma, que és anunciar que Jesús existeix, que ha ressuscitat, que ha vençut la mort i el mal i que ens dona vida». Segons Mn. Morlans aquest anunci l'ha de poder fer tot cristià, «molts ja ho fan amb els seus veïns o companys de feina. Els cristians hem de ser capaços de donar testimoni de Jesús amb naturalitat, fermesa i alegria».

Al Multifestival David hi han participat 250 artistes vinguts de diferents llocs del món. Els catalans Lluís Alba, Xirat i Sal 150 i l'extremení Migueli van entusiasmar al públic amb les seves actuacions musicals. També artistes d'una gran talla professional com la nord-americana, Robbyn Cassey, i el britànic, Sal Solo, ex-estrelles del rock convertides al cristianisme, van ser molt aplaudits i valorats pel seu testimoni de fe. D'altra banda, al magazine que es va fer per als adolescents, va impactar el testimoni que va donar Duarte. Aquest músic portugués abans de la seva conversió al catolicisme portava una vida desenfrenada. Duarte, malgrat ser actor, model i director d'un banc, no era feliç: «La droga, el sexe, l'alcohol i els diners no m'omplien. Em vaig casar dues vegades i vaig tenir un fill de cada una de

les meves dones, la meva família va acabar no volent saber res de mi. Al matí em bebia 20 cerveses i a la tarda una garrafa de whisky. Estava a les portes de la mort i vaig clamar Déu. Un sacerdot em va imposar les mans i va pregar per mi. Vaig sentir una pau molt gran i vaig quedar alliberat dels meus vicis anteriors. He esdevingut una persona renovada per l'Esperit Sant. Actualment, visc una vida de castedat i em dedico a evangelitzar. Els dic als joves que l'únic que els pot omplir és Jesús».

Els infants també han gaudit i han estat protagonistes d'una de les novetats del David 96, el Mini David, un espai amb activitats educatives dirigides per professionals especialitzats.

El director del Multifestival David, Luís Alfredo, ha fet una valoració molt positiva de l'edició d'enguany. «Aquest any el nivell professional i de qualitat ha estat molt alt. Per al David 97, que se celebrarà del 3 al 7 de juliol, intentarem fer un Multifestival que pugi encara més el llistó professional».

A l'hora del comiat tothom marxava content. Infants, joves, adults, artistes, seminaristes, religiosos-es, monjos, sacerdots i bisbes van acomiadar-se del David 96 amb goig, esperança i ganes de tornar l'any vinent. Una jove de 23 anys ho expressava així: «tornaré al David 97 perquè he trobat i he viscut l'alegria i la festa de Jesús Ressuscitat».

SAL SOLO, EX-ESTRELLA DEL ROCK, VA ACTUAR AL MULTIFESTIVAL DAVID'96

El setmanari *Catalunya Cristiana* no va voler perdre l'oportunitat d'entrevistar l'ex-estrella del rock, Sal Solo, que va actuar en aquesta edició del Multifestival David. El seu testimoniatge va causar una gran impacte entre el públic. Sal Solo és catòlic, té 45 anys i ha passat de ser una estrella del rock molt famosa, que havia actuat en 30 països i va ser número 1 en vendes de discs a Anglaterra, a ser un músic cristià que proclama a Jesús als presoners i als joves de

diverses escoles.

—Com se sentia abans de conèixer a Jesús?

—Estava buit, deprimat i centrat en mi mateix.

—Què l'esclavitzava?

—El fet de tenir èxit feia que tot el que volia ho tingués al moment, només havia de fer un «click» amb les mans i ja era meu. Ho provava tot almenys un cop, però no m'agradava res. Estava acostumat a anar als millors hotels del món, a disposar d'un xofer i d'una limousine, i a més tenia les dones, l'alcohol i les drogues que volia.

—I seguia sense ser feliç?

—Sí, perquè tot això era molt superficial, no podia satisfer l'ànima.

—Vostè havia fet rock satànic. Creu

Sal Solo havia estat una estrella del rock, però ara prefereix cantar música cristiana

en el diable?

—El diable existeix i tenir contacte amb el domini del mal és contrari a l'Evangeli.

—Com va conèixer a Jesús?

—Res del món em podia satisfer i vaig dir: Déu si existeixes fes-m'ho saber.

—I la seva pregària va ser escoltada.

—Sí, al cap de 6 mesos vaig anar a un

pelegrinatge i Jesús va entrar en el meu cor.

—I què va passar amb la vida de rocker?

—Me'n vaig adonar que la música rock no cristiana és demoníaca. Vaig canviar la vida anterior per una vida amb Jesús.

—I de veritat no enyora l'època en què era un líder del rock dur?

—Oh no, tot allò ja no m'interessa gens ni mica.

—Què hi troba la gent jove en el rock?

—Els joves busquen respostes i per això escolten aquest tipus de música. Possem per cas l'exemple dels Rollings Stones. La seva música inicialment pot semblar bona, ara bé no t'aixeca, no t'allibera, no et fa créixer.

—Què en pensa de la música que sona a l'Església Catòlica?

—Generalment és massa avorrida per als joves. Per això crec que els cristians que tenen talent per la música han de demanar a Déu que faci quelcom especial amb el seu talent. Estic segur que Déu ho farà i podran evangelitzar mitjançant músiques i lletres cristianes que arribin als joves.

—Perquè ha triat evangelitzar a les escoles i a les presons?

—Doncs perquè els adolescents i els reclusos no triarien mai anar a un concert de rock cristià.

—Només els canta?

—També els convido a escoltar el missatge de salvació i intento que prenguin la decisió d'acceptar Jesús.

—I l'accepten?

—Entre un 70 i un 80 per cent de reclusos accepten Jesús. Molts d'ells em demanen que els faci una pregària perquè siguin capaços de donar les seves vides a Crist. Els escolars se m'acosten i alguns ploren. N'hi ha que han patit traumes. Llavors, quan prego per a ells se n'adonen que Déu pren cura d'ells. Noto que ho necessiten.

—O sigui que ha vist conversions?

—He vist veritables conversions i gent curada de càncer i, fins i tot, que ha deixat la cadira de rodes. Això no té res a veure amb mi, és Déu qui ho fa.

—Vostè és solter. No té nostalgia d'una família?

—A vegades em sento sol, de totes maneres accepto molt bé l'ofici que Déu m'ha donat.

—Sal Solo, vostè prega cada dia?

—Prego una hora al matí i després vaig pregant durant el dia segons les necessitats que tinc. Li dic a l'Esperit Sant: has de venir a fer un miracle.

—I el fa?

—Sí, sí, sempre m'ajuda.

L'objectiu prioritari de la Renovació Carismàtica de Catalunya

Transmetre el kerigma, repte de la Nova Evangelització

BARCELONA.— Tenir una trobada amb Jesús viu i ressuscitat i experimentar l'amor de Déu i la força de l'Esperit Sant que transforma les nostres vides. Aquest ha estat el principal objectiu de les Jornades d'Evangelització i Sanació organitzades per «Nova Evangelització 2000» de la Renovació Carismàtica Catòlica de Catalunya, que sota el lema *Jesús salva i sana avui* es van celebrar del 21 al 23 de juny al Palau Municipal d'Esports de Barcelona.

Gloria Carrizosa

Tres dies en els quals unes 2000 persones van cantar amb alegria invocant l'Esperit Sant, van participar amb fe en les eucaristies i en les oracions de sanació i van escoltar les ensenyances dels tres predicadors que hi van participar. El P. Emiliano Tardif, missioner canadenc del Sagrat Cor de Jesús que treballa des de fa 40 anys a la República de Santo Domingo i viatja arreu del món per proclamar que Jesús està viu i ara igual que fa 2000 anys sana els nostres cors i també els nostres cossos. També van predicar el seglar mexicà José Prado Flores, casat i pare de quatre fills i el P. Emmanuele de Nardi, ambdós membres de la Comunitat «Giovanni Battista» fundada l'any 1978 a Roma, dedicada al servei de la Nova Evangelització.

Un seminari de tres dies en el qual es va proclamar l'amor de Déu i la necessitat de dur a terme una Nova Evangelització senzilla però impactant, nova en el seu ardor i en els seus mètodes que proclama el kerigma o nucli de l'Evangeli, que Jesús va viure, néixer, mori i ressuscita per romandre amb nosaltres.

Do de sanació

«La renovació carismàtica és un redescobriment experiencial del

poder de l'Esperit Sant en la nostra vida i en l'Església per viure l'Evangeli amb plenitud, ser testimonis de Crist ressuscitat i evangelitzar els nostres germans». D'aquesta manera defineix el P. Tardif un moviment catòlic que va començar a manifestar-se el febrer del 1967, un fruit directe del Concili Vaticà II. Poc a poc van començar a sorgir grups carismàtics a les universitats, a les parròquies i en pocs anys s'han estès arreu del món: actualment es calcula que hi ha més de 62 milions de catòlics a 140 països d'arreu del món que participen en la renovació carismàtica.

Segons paraules de Pau VI, «actualment l'Església viu una nova profusió de carismes». Un dels carismes que s'està renovant en l'Església —explica el P. Tardif— és el de sanació. En una societat tan racionalista com l'actual, reconeix que és difícil de creure, «fins i tot per a sacerdots i bisbes» que Jesús guareixi un cec i un paralític com expliquen els Evangelis.

Però el P. Tardif assegura que té el do de la sanació. Ha comprovat com després de pregar i intercedir

al Senyor pels malalts, alguns miraculosament han anat. Ell era el primer incrèdul fins que va viure en la seva pròpia pell un guariment inexplicable científicament. Va tenir la tuberculosi l'any 1973, els metges li van dir que com a mínim tardaria un any a recuperar-se. Llavors va rebre la visita de cinc membres carismàtics de la seva parròquia, li van posar les mans al cap i van pregar perquè es guarís. En pocs dies va començar a respirar bé, els metges no ho entenien, en

sin testimoni. «Sé que molt venen amb l'esperança de ser guarits. Però què uns sí i d'altres no? Aquest és el misteri de l'amor de Déu i segur que serà la primera pregunta que farà al Senyor quan arribi al cel».

El sacerdot canadenc reconeix que hi ha països on es veuen moltes més sanacions que en d'altres com al Líban on en una missa de 45.000 persones; s'en van guarir 200. «Deien que no s'havia vist mai res igual des del pas de Jesús. Però és que Ell està igual de viu que fa 2000 anys».

Unes 2000 persones van participar amb fe en les eucaristies i en les oracions de sanació

les radiografies es veia com els pulmons s'havien cicatritzat.

«No és comèdia, ni suggestió psicològica», explica Montserrat Coll que en una oració de sanació que va fer el P. Tardif fa tres anys a Badalona, va guarir d'un càncer de coll terminal. «Vaig notar una gran escalfor que recorria tot el meu cos i vaig notar un alleujament al coll. Quan vaig arribar a casa em vaig adonar que havien desaparegut totes les nafres que tenia a la boca i que podia empassar-me bé la saliva. Vaig entendre que Jesús havia començat a sanar el meu interior, i que me'n acabaria de guarir estimant, perdonant i pregant».

Durant el Seminari d'Evangelització del 21 al 23 de juny també es van fer dues oracions de sanació. Després de pregar en llengües, el P. Tardif que també té el do de coneixement va començar a dir que hi havia persones que es curaven de problemes de vista, d'artrosis, del cor, etc. A les persones que podien demostrar la seva millora els demanava que s'aixequessin i dones-

També a Mèxic, país de molta fe es produeixen sanacions igual que en d'altres països d'Amèrica Llatina, en canvi a Europa és més difícil perquè «els catòlics són més racionals, més analítics».

Do de llengües

«Els carismes són dons espirituals gratuïts que es van desenvolupant a mesura que els utilitzem», diu el P. Tardif qui considera Maria model de vida carismàtica. Però els dons no són exclusius dels sacerdots. «En la meua comunitat hi ha 20 laics que tenen el carisma de sanació, entre ells un matrimoni que el té molt fort. Anunciaren la sanació d'un malalt de Sida que s'ha convertit en un apòstol que també predica la Bona Nova». El P. Tardif puntualitza que «en cap cas guairim nosaltres, només som uns intermediaris que preguem a Jesús que és l'únic que pot fer-ho».

Una de les oracions que més sorprenen als qui no coneixen els carismàtics és quan s'expressen amb

el do de llengües. Tal i com va succeir el dia de Pentecosta, és el do de pregar en l'Esperit. Pronuncien paraules i signes de lloança a Déu però no entenen el seu significat. Per al P. Tardif aquesta oració és molt més poderosa que qualsevol altra. «En un exorcisme litúrgic després de pregar gairebé dues hores no aconseguíem l'alliberament d'una noia que s'havia consagrat a una secta satànica. Després ens va venir l'impuls de pregar amb veu alta en llengües i la noia es va calmar i es va sentir alliberada. Actualment, és religiosa de l'orde contemplativa».

L'evangelització del 2000

José Prado Flores, casat i pare de quatre fills exemplifica el paper que han de desenvolupar els laics de la Nova Evangelització. És membre de la Comunitat «Giovanni Battista» de Roma, una associació de fidels laics on conviuen amb sacerdots. Ell i el P. Emmanuele de Nardi treballen a les Escoles d'Evangelització que tracten no solament d'evangelitzar sinó de formar evangelitzadors.

L'Escola de Guadajajara a Mèxic, la de Roma, Polònia, etc, ofereixen cada estiu cursos per a líders d'arreu del món. Cada vegada s'obren més escoles a l'Europa de l'Est. Els cursos duren de quatre dies a un mes i s'ensenya litúrgia, ecumenisme, pedagogia, Bíblia, etc. «L'objectiu és que aquestes persones després poden formar a d'altres i d'aquesta forma el fruit roman en el lloc», explica el P. de Nardi.

El predicador José Prado que ha escrit trenta llibres sobre evangelització, considera que «la nostra tasca és evangelitzar a aquells que estan sacramentalitzats, van a l'església i compleixen certes normes cristianes però no tenen l'experiència personal d'una trobada amb Crist ressuscitat. La Nova Evangelització ha de «ser nova en la seva ardor i en els seus mètodes promoguda per una església orant. Manca que parlem de Jesús, dels principis bàsics del cristianisme perquè a vegades el missatge és massa teològic i intel·lectual».

A Barcelona la Comunitat de Renovació Carismàtica *Agape* té una Escola de Formació al carrer Calabria, 180, on ofereixen cursos sobre l'Esperit Sant d'una setmana de duració. També fan seminaris arreu de Catalunya.

**CASA
GAY**

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.**

**CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

Tarragona

En el dia de la promulgació de les resolucions conciliars

Ordenació sacerdotal a l'església de Sant Pere

Joan Boronat

TORREDEMBARRA.— El diumenge dia 30 de juny va ser ordenat sacerdot el diaca Norbert Miracle i Figuerola. La cerimònia va tenir lloc a l'església parroquial de Sant Pere, de Torredembarra, d'on és fill el nou prevere.

Norbert Miracle va rebre el sagrament del sacerdoci de mans de l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella, acompanyat de 59 capellans. El temple estava ple de gom a gom. L'ordenació de Norbert Miracle és la primera que es produeix enguany a l'arxidiòcesi de Tarragona i, sembla ser, la primera que té com a marc la parròquia de Sant Pere al llarg de la història.

En la seva exhortació l'arquebisbe Torrella va assenyalar, referint-se a l'ordenat, que «propagar la paraula de Crist i administrar els sagraments no és quelcom senzill, a causa de les mancances humanes. Per això, la proclamació de la paraula ha d'anar acompanyada de l'exemple». Més endavant l'arquebisbe de Tarragona va exhortar a tothom envers «una actitud de solidaritat i amor, en una societat impregnada d'egoisme».

Tot seguit es va procedir al ritus litúrgic de l'ordenació, amb

la postració de l'ordenat, el cant de la lletania dels sants i la imposició de les mans. Posteriorment, el nou sacerdot va ser revestit dels ornaments sagrats i ungides les seves mans.

Per la seva banda Norbert Miracle, en acabar la cerimònia, va adreçar unes paraules d'agraïment a tothom, destacant la coincidència de la seva ordenació amb la proclama de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense. Va invocar a la Mare de Déu de Montserrat com a protectora en la seva nova tasca sacerdotal.

Norbert Miracle té 33 anys i ha romàs els dos darrers anys a Roma, on s'ha doctorat en Teologia.

Mn. Antoni Morell imposa les mans a Norbert Miracle, després de l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella

Ha tingut lloc l'aplec arxiprestal d'Urgell-Garrigues

ALBI.— L'arxiprestat Urgell-Garrigues, compost per 30 pobles d'aquestes comarques, ha celebrat l'aplec anyal rotatiu, tocant-li a la vila dels barons la trobada d'enguany.

L'ermita de Sant Cosme i Damià va ser el lloc de trobada de la gent assistent a l'aplec, provinent de tots els pobles de l'arxiprestat. Ermita i patronatge que al llarg de la història han estat punt de romiatges tant locals com comarcals.

Es va celebrar una missa solemne a l'església de Santa Maria, plena de gom a gom, que va ser oficiada per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella i Cascante, i concelebrada per vuit sacerdots. En les pregàries, molt emotives, es va fer una menció especial a Mn. Rafel Culleré, que complia els 50 anys de la celebració de la primera missa i ha estat durant 30 anys rector de la parròquia d'Albi. Va ser tota una jornada curulla d'activitats.

L'arxiprestat Urgell-Garrigues, dins la província de Lleida, pertany a l'arquebisbat de Tarragona, se sent completament vinculat amb la seu tarragonina amb arrels de sant Pau, així com Lleida és de sant Jaume. Quan es parla de possibles traspassos de demarcacions, aquests factors s'hauran de tenir en compte.

Lluís Noguer i Pastó

Girona

L'Institut de Teologia: Un pas endavant

GIRONA.— Per al curs vinent està previst que l'Institut de Teologia a més d'oferir el títol de Diplomant en Teologia brindi l'oportunitat als seus alumnes de llicenciar-se en Ciències de la Religió.

Jaume Reixach

La nova llicenciatura que oferirà en endavant l'Institut de Teologia va ser presentada per Mn. Joan Busquets, degà de la Facultat de Teologia de Barcelona, i per Mn. Joan Planellas, director de l'Institut de Teologia de Girona. Consta de cinc cursos i la titulació de llicenciat, amb els mateixos reconeixements—a efectes civils—que qualsevol altra llicenciatura universitària.

En el primer curs s'estudiaran els conceptes generals de la Teologia i la Bíblia, així com les bases filosòfiques d'aquests estudis. Els cursos segon i tercer s'endinsaran en els estudis teològics i en les anàlisis dels textos bíblics. Els últims cursos tindran un caràcter directament pastoral i catequètic. Es concedirà el títol de diplomant a la fi dels tres primers cursos. El de llicenciat, en canvi, es lliurará una vegada aprovats els cinc cursos. Cal no confondre la llicenciatura en Ciències Religioses amb la llicenciatura en Teologia que consta de set cursos i que a Catalunya únicament s'imparteix a Barcelona.

L'horari lectiu serà vespertí: de 2/4 de 7 de la tarda a 2/4 de 10 de la nit, per tal de facilitar aquests estudis a les persones que treballen o que cursen altres carreres durant les hores del dia. La matrícula s'obrirà a tothom qui ho desitgi a partir del proper dia 9 de setembre.

D'altra banda, la trobada de fi de curs del Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació (SIMCOS) es va fer a Banyoles (Casa d'Espiritualitat) els dies 8, 9 i 10 de juliol. L'objectiu principal de la trobada era fer un balanç de les activitats del curs passat i preparar el vinent. Els bisbes de Girona i d'Urgell, Mons. Jaume Camprodon i Joan Martí i Alanís, respectivament, van presidir la jornada, en la qual es va considerar la necessitat de potenciar el SIMCOS com a òrgan estratègic en matèria de comunicació de l'Església Catòlica a Catalunya.

Finalment, informar que la parròquia de Santa M. del Turers, de Banyoles, va organitzar per a la segona setmana de juliol una anada a Taizé per fer-hi una convivència d'una setmana.

URGELL

Contingut del full repartit a les parròquies properes a la capital del Segrià

«Diem no a passar a Lleida»

LA SEU D'URGELL.— La polèmica sobre el tema de la possible modificació dels límits diocesans del bisbat de Lleida continua. El diumenge 7 de juliol es va repartir a les parròquies de La Noguera, Baix Ebre i Ribera de Sió un full editat pel bisbat d'Urgell en què es demanava que els fidels d'aquesta zona diguessin no a la possibilitat de passar a dependre del bisbat de Lleida, una informació que *Catalunya Cristiana* va publicar en el n° 876.

Després de les declaracions de Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, sobre la seva intenció de realitzar una enquesta entre els fidels de les parròquies limítrofes amb la seva demarcació episcopal, les reaccions per part dels bisbes d'Urgell i de Solsona—que són els més afectats per aquesta proposta—no es van fer esperar. Tots dos van coincidir que s'oposaven a una redefinició dels límits diocesans per compensar la diòcesi de Lleida de la reducció d'efectius humans, socials i econòmics després de la segregació el 15 de juny de 1995 de les

parròquies de la zona del Cinca Mitjà (Monzón) i de la Ribagorça i de la propera que s'efectuarà el 15 de juny de 1998.

El Full repartit el diumenge 7 de juliol s'avança a la iniciativa de l'estudi sociològic i demana explícitament als fidels «que si algú fa una enquesta i us ho pregunta respongueu que sempre heu estat del bisbat d'Urgell, que hi esteu bé i que no necessiteu anar-vos-en a Lleida». Aquesta nota explica que per poder donar un bon servei «també es necessita un gruix d'habitants. Lleida, en tot cas, sempre en tindrà més que el bisbat d'Urgell», i també que el de Solsona, ja que, avui per avui, aquesta és la diòcesi catalana amb menys habitants.

Fonts properes al bisbat d'Urgell asseguren que l'actual demarcació urgellenca coincideix gairebé amb exactitud amb els antics límits del comtat d'Urgell, i que per tant, a les raons humanes, religioses i administratives s'hi afegixen els motius històrics.

Núria Oriol i Palarea

Va contribuir a formar bons cristians compromesos amb la realitat de Catalunya

Acte en memòria de Mn. Josep Bardés i Huguet

BARCELONA.— El dia 10 de juny va tenir lloc un homenatge conjunt de la Institució Cultural del CIC i el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis per tal d'honorar la memòria de Josep Bardés i Huguet, prevere. En l'acte, celebrat a la sala Joan XXIII del CIC hi van intervenir Joan Triadú, director general de l'Institució Cultural del CIC; el professor de Filosofia de l'UAB, Pere Lluís Font, Fèlix Martí, director del Centre UNESCO de Catalunya, Antoni Maria Güell, professor d'ESADE, Mn. Rafael Mèndez, ex-president del Centre d'Estudis Francesc Eiximenis, i Manuel Ribas, actual president d'aquesta entitat.

Marta Puyol

Manuel Ribas va fer la presentació de l'acte d'homenatge amb senzillesa i va mostrar el seu agraïment a Mn. Bardés per tot el que havia aportat al llarg de la seva vida. Tot seguit va cedir la paraula a Joan Triadú, qui va explicar que havia conegut a Mn. Bardés a Montserrat en unes reunions: «En aquestes trobades, que podem qualificar de mítiques, hi assistien, entre d'altres persones, en Vicenç Vives, el P. Batllori, Josep Iglesias i uns joves Max Cahner i Jordi Pujol.» Va dir que en aquestes jornades discutien tota mena de qüestions i sovint s'observaven unes diferències marcades entre un catalanisme més social i un catalanisme més tradicional o unit a la idea de l'esdevenidor nacional de Catalunya.

Va comentar també que en una d'aquestes trobades li van demanar

una ponència i la va fer sobre la literatura catalana i el poble, sobre la separació que s'havia anat produint entre aquests dos factors des de Verdader a l'actualitat.

Pere Lluís Font va comentar que Mossèn Bardés havia volgut fer amb el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis no només un moviment, sinó un centre d'estudis i un lloc de debats culturals, de diàleg amb la fe cristiana i amb les diverses instàncies, culturals i modernes, des d'una voluntat inqüestionable de servir al país. Eiximenis era un lloc de debat cultural d'una certa alçada obert als nous corrents d'idees tant a l'interior de l'Església com a fora. «Tots sabem que Mn. Bardés fins als darrers dies de la seva vida va donar personalment exemple d'aquesta voluntat d'actualització apuntant-se com un alumne més en els cursos de formació permanent. Deixeu-me dir entre parentesi que em fa la impressió que Mn. Bardés

Foto: D'esquerra a dreta: Joan Triadú, Pere Lluís Font, Mn. Rafael Mèndez, Manuel Ribas, Fèlix Martí, Antoni Maria Güell

va patir tota la vida una certa frustració per no haver-se pogut dedicar més a la vida intel·lectual». Pere Lluís va afegir que la vida i l'activitat de Mn. Bardés s'inspirava en «formar cristians catalans amb receptivitat crítica en relació amb la cultura actual i no amb la subcultura eclesiàstica». Mn. Bardés treballava amb un cristianisme de tarannà liberal, dialogant, amb un gran instint per distingir entre el que és essencial i el que és contingent, per tant sense repetir fórmules inculturades en el passat. En aquest sentit, «Mn. Bardés va veure el Concili Vaticà II com un punt de partença de desglaç, més que no pas com un punt d'arribada». Per a Pere Lluís, Mn. Bardés mereix l'agraïment de l'Església de Barcelona, de la catalana, i l'agra-

ïment del país perquè la seva manera de servir-lo era no separar els grans amors a la democràcia, a Catalunya, a la cultura, a l'Església, a Déu, i contribuir a formar bons cristians, oberts, dialogants i inserits a la cultura actual, compromesos amb el país.

En el seu torn per testimoniar el seu homenatge a Mn. Bardés, Fèlix Martí, va dir que aquest prevere per a molta gent va ser com una mena de bisbe: «En un país en el qual pràcticament no hem tingut bisbes, sinó que hem tingut unes jerarquies bastant postisses. Alguns capellans o persones els tocava en els anys de la postguerra orientar els altres, encoratjar-los i il·luminar la seva fe, esperança i caritat i Mn. Bardés va ser un d'ells. Jo penso que allà al cel on està li deuen haver donat els

Barcelona

atributs de bisbe».

Antoni Maria Güell va destacar que Mn. Bardés tenia una curiositat sense límits que s'endinsava en el que deia el seu interlocutor, amb un desig de compartir, però sempre amb un respecte a la intimitat de l'home. També va compartir amb els presents la seva experiència en la presidència del Centre d'Estudis Francesc Eiximenis, del qual en

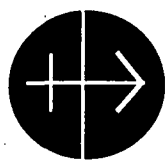
Bardés va ser consiliari, que va fer que viatgessin junts a Brussel·les i a Luxemburg per a reunions amb representants d'altres entitats culturals europees. Güell va recordar un moment especialment dolorós per a ell quan l'any 1983 va morir una filla seva, i va esmentar que des del Centre Eiximenis va rebre un escalf impressionant des del punt de vista cristià i humà, i va tenir un agraïment especial per les visites de Mn. Bardés.

Güell va recordar també que va comentar amb Mn.

Bardés un article inclòs en el llibre que va publicar el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis *Elements essencials de la fe cristiana* i va dir que a partir d'aquell article i les reflexions en ell escrites van coincidir a comentar que s'havia de creure en la vida i la mort. «Li van agradar molt unes paraules de Màrius Torres que citava en l'article i que s'adreçaven a la mort tot dient-li: "Orgullosa saps que sóc el teu caprici, la veu dels moribunds és molt més que un sanglot, una vida sencera, més que un sacrifici, potser ni tu mateixa pots morir del tot". Antoni Maria Güell va afegir que Josep Maria Bardés sabia callar i sobretot estar, una qualitat que l'havia culpit i que era molt difícil trobar-la. «És tan complicat conèixer persones que en moments especialment dolorosos hi siguin. Quan jo li explicava coses, ell tan xerraire, callava i escoltava i, sobretot, hi era».

Mn. Rafael Mèndez va dir que Mn. Bardés el va ajudar en molts moments decisius de la seva vida, com quan tenia la intenció de fer-se sacerdot i va consultar-li què en pensava.

Mn. Mèndez va voler que la gent sabés que en moments difícils per al Centre Eiximenis, en què hi havia molts deutes, Mn. Bardés havia trucat a moltes portes i es va humiliar a demanar diners per tirar endavant la institució. D'altra banda, va testimoniar la gran impressió que li va causar com portava la seva malaltia d'una manera plenament cristiana. Va remarcar també que Mn. Bardés era una persona que l'havia ajudat molt i que d'ell havia après que, malgrat les decepcions, cal tirar endavant.

Ajuda a l'Església Necessitada

Viatgeu amb nosaltres fins Albània

Conegui el país que s'està refent de les seves runes. Un video de 33 minuts on podrà veure autèntics màrtirs vivents. Un país que intenta, per damunt de tot, reconstruir les persones i que necessita l'ajud de tots per cimentar el seu futur.

- P.V.P. del video: 2.000 Ptes.

Luis Antúnez, 24 - 2º, 2º - 08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63 - Fax, 218 75 84

Barcelona

Clausura del V Centenari de la Fundació de les Monges Mínimes

BARCELONA.— Des de l'any passat, el monestir de Jesús Maria, al barri barceloní d'Horta, ha anat celebrant diversos actes commemoratius del V Centenari de la Fundació de les Monges Mínimes. El dia 23 de juny va tenir lloc la cerimònia de clausura: l'eucaristia presidida pel cardenal Narcís Jubany i Arnau.

C.C.

A les 11h del matí va començar la missa. Un grup de la coral *La Flama* va solemnitzar amb les seves veus aquesta celebració. Hi havia una làmpara encesa, que havia estat oferta en començar l'any jubilar, i que havia estat lluint durant tot l'any, com a signe de la missió d'aquesta comunitat de ser llum per als homes. A l'homília, el cardenal Jubany va ressaltar la grandesa de la vocació a la vida consagrada i, en concret, a la vida Mínima pel seu carisma penitencial, fruit del lema *charitas*—caritat— que les filles de sant Francesc de Paula han rebut del seu fundador. També va posar en evidència el gran amor que van mostrar les germanes Mínimes confessant la seva fe en ser martiritzades el 23 de juliol de 1936, ara fa 60 anys.

Després de l'homília tota la comunitat de Mínimes va renovar els quatre vots d'obediència, pobresa, castedat i vida quaresmal. Tot seguit, diverses germanes van fer una processó d'ofrenes, la primera de les quals va ser portar la crònica-reportatge de l'any, simbolitzant que depositaven davant

El cardenal Jubany va ressaltar la grandesa del carisma penitencial d'aquesta orde

del Senyor tot el que havien viscut. També van presentar una gruta, construïda amb pedretes, com a símbol de la cova en què sant Francesc de Paula va passar llargues hores i, fins i tot, anys de la seva vida i que la comunitat de Mínimes amb el seu recés intenta perllongar en el temps. A continuació es va oferir el llibre de petició d'obertura del procés de beatificació de les germanes màrtirs, que va ser presentat el passat 2 d'abril al cardenal Ricard M. Carles, com a signe concret de la santedat de la

comunitat al llarg d'aquests cinc segles.

Després de la comunió, es va resar una pregària d'acció de gràcies per aquests cinc segles d'història i de servei a l'Església i per haver estat cridades a iniciar una nova etapa.

Acabada la celebració, els nombrosos fidels, entre els quals es trobava el regidor de Cultura del districte Horta-Guinardó, Desideri Díez i Quijano, amb la seva esposa, van passar al locutori on van pendre algunes pastes i van felicitar a cada una de les germanes que formen la comunitat.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

L'absència del pare

Una mare m'explicava com s'ho enginyava per protegir els seus fills del fred. Aquesta família viu a una serralada de la meua antiga diòcesi. La casa, lluny de qualsevol població, és a un altiplà, a mil metres d'alçada, voltada de cims de fins a 1.500 metres. Jo hi anava de tant en tant. M'hi trobava entre amics. La seva única preocupació, ja que acostumava a pujar-hi sol, era: «¿I si un dia li passa alguna cosa, Sr. Bisbe, on l'haurem d'anar a cercar?»

Les temperatures a l'hivern eren força dures, però la neu no era prou espessa per impedir al bestiar de menjar. Calia treure'l a la muntanya, si més no unes quantes hores al dia, si és que la situació es perllongava massa.

Al fill que s'encarregava del ramat, molt jovenet, la mare li escalfava una bossa d'aigua perquè, posada a tall de bandolera sota la roba, el protegís d'aquell fred tan implacable. El noi se sentia abrigat mentre l'aigua—veritable escalfor de mare—mantenia la temperatura. Després, abocava l'aigua, per no dur ja un pes inútil, i el fred s'anava apoderant d'ell. Això m'ha fet recordar aquella constatació de Dostoievsky: «Quan el pare se'n va, els fills tenen fred.»

De fet, Déu ens ha donat una bossa de calor vital, que consisteix en les conviccions de la fe: l'existència en nosaltres d'un esperit, de la gràcia i de l'amor de Déu, el sentit que dóna a la vida saber d'on venim i cap a on ens encaminem... De tot això vol prescindir l'home per poder-se sentir més lliure i autònom.

Aquesta negació del Pare, l'expressa així l'autor esmentat, a *L'adolescent*—i és que, tractant-se d'un altre adolescent, m'he recordat de l'anècdota—: «Els homes (suposava que), havent quedat orfes (de Déu), farien pinya tot seguit els uns amb els altres...; s'estrenerien les mans, comprenent que en endavant haurien de ser els uns pels altres... Tot aquell gran excés d'amor envers Aquell que era la immortalitat, s'adreçaria a la natura, al món, als homes, a cada bri d'herba... Els homes s'apressarien a estimar-se, ja que els seus dies són breus, i que no els resta sinó això... Cadascú ho donaria tot a tothom, i així és com seria feliç.»

Però, quan un pare desapareix—i passa igual amb la mare—, els fills tenen fred. Si Déu se'n va—n'hi ha que ho volen i ho intenten amb insistència des dels seus àmbits de poder—, ens trobarem en ple hivern. I és que sense ell, qualsevol calor és com foc d'encenalls; no dura sinó un instant; no serveix per tornar a escalfar de debò els fills.

Heus ací, diu el cardenal Danneels, què ens pot guarir: «El sentit de la nostra filiació divina retrobada, l'entrada en una segona infantesa, el pas de la ciència a la saviesa, del cap al cor. Redescobrir Déu com a Pare i entrar amb Crist en l'experiència filial; en això consisteix la fe cristiana, i aquesta experiència és profundament terapèutica per a la nostra civilització.»

Viure i compartir aquesta experiència de filiació: aquesta és una tasca necessària i específicament cristiana.

Un estudi sobre el missatge i l'època del P. Hoyos

BARCELONA.— El nom literari d'Adro Xavier respon a un escriptor molt reconegut. La publicació, per l'editorial Balmes, del seu llibre sobre el missatger del Cor de Jesús a Espanya, el venerable Bernard Xavier Hoyos S.I. (1711-1735), arriba oportunament per la declaració d'aquest any de les seves virtuts heroiques.

Aquest llibre, presentat a la Balmesiana, ens fa conèixer amb l'admirable i estimulant experiència vital del P. Hoyos. Fill d'un notari de Torrelabán (diòcesi de Palència), va estudiar als jesuïtes i abans de complir els quinze anys entra al noviciat de la Companyia de Jesús. Va poder ser ordenat sacerdot amb dispensa en el seu darrer any de teologia el 1735. Abans d'un any, i a l'inici de la

seua tercera aprovació, va morir víctima d'una epidèmia.

No va tenir vida pública. Però la correspondència amb Agustín de Cardaveraz, Juan de Loyola i altres jesuïtes, ens dóna testimoni de la seva vida interior, profundament mística, i de la consciència del seu missatge carismàtic sobre el Cor de Jesús. Des de maig de 1733 assumeix la promesa del regnat del Cor de Jesús a Espanya i la tasca de moure els seus germans en religió en aquest apostolat. S'escriuran diverses obres sobre el tema, una d'elles del francès Croiset i *Tesoro escondido* de Juan de Loyola. La seva llavor es va estendre ràpidament i continua fecunda.

Francisco Canals Vidals

Urgell

Preveres del món rural preparen el Directori de l'Arxiprestat

LA SEU D'URGELL.— Vint-i-quatre preveres i una dona que treballen al món rural de Catalunya es van reunir del 17 al 19 de juny a la Seu d'Urgell per a debatre i preparar les seves aportacions al document «Per un Directori de l'Arxiprestat a Comarques», redactat pel Departament de Pastoral Rural del Centre d'Estudis Pastorals (CEP) de Barcelona.

Antoni Mirabet

El grup, format per preveres de les vuit diòcesis de Catalunya, ha seguit el mateix text del projecte redactat pel CEP i que el dia 19 de juny també va ser objecte de reflexió per part dels vicaris de Pastoral de Catalunya, reunits a Vic. Es tracta d'una aportació a la redacció del Directori Arxiprestal, que han de preparar els bisbes d'acord amb la normativa del Concili de la Tarraconense.

Per l'escassetat de preveres i la pobresa de mitjans en el món rural, l'Arxiprestat constitueix una unitat pastoral. La feina de l'Arxi-

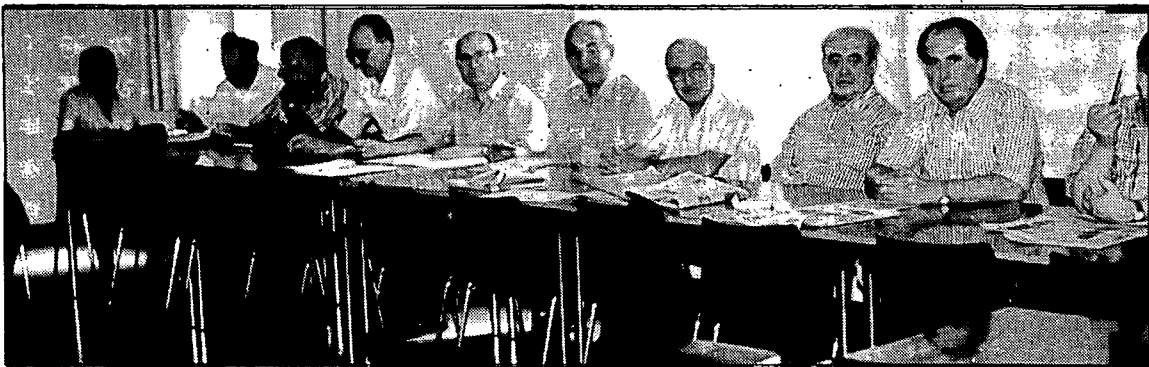
prestat és potenciar, programar i garantir la comunió amb la diòcesi i entre les parròquies. S'ha d'anar cap a una unitat més àmplia que la parròquia. És convenient que hi hagi un projecte global de treball pastoral, preparat i assumit pels preveres, en el qual també s'hi ha de comprometre els laics.

L'objectiu prioritari és l'evangelització. Cal acostar-se als pobres i acollir tothom. S'ha de crear i potenciar els consells parroquials i arxiprestals, els moviments evangelitzadors, s'ha d'assegurar la presència als òrgans de decisió, els equips de catequesi i la formació dels catequistes. El document

subratlla la importància de la litúrgia per expressar la salvació. S'ha de crear també «espais de pregària conjunta» i garantir la litúrgia dominical als pobles més petits.

Per atendre els pobres «s'ha de fer possible una comissió de Càritas arxiprestal», que treballi en equip amb les administracions i les altres organitzacions locals i comarcals.

Els preveres han comentat molt favorablement el punt del document que fa un reconeixement explícit de la religiositat popular: «Reconèixer el valor de les tradicions populars de dimensió religiosa, tot vetllant per la seva purificació per tal que afavoreixin l'evangelització i la participació en la construcció de la comunitat». Han afegit que s'ha de considerar el veïnatge com a unitat natural de convivència i comunicació, i la mobilitat de la ciutat als pobles, fet que dibuixa un mapa nou.

Alguns dels participants que van preparar el Directori de l'Arxiprestat

BARCELONA

Conferències sobre les escultures dels dotze apòstols al Sant Esperit

Una aportació al patrimoni de l'art religiós

TERRASSA.— Amb la finalitat de donar a conèixer les noves imatges del mestre escultor gallec, Nicanor Carballo, que guarneixen la Basílica del Sant Esperit de la ciutat, es van realitzar dues conferències a l'aula del Museu Parroquial.

La primera va ser a càrrec del Dr. Josep M. Martí i Bonet, prevere, arxiver diocesà i historiador, sobre el tema *Les esglésies locals i la successió apostòlica*. Mn. Bonet va perfilar que la difusió de l'evangeli del Crist a la Tarraconense ens ve d'Orient, de Roma, i que «les nostres arrels són Pere i Pau, de qui vam rebre per extensió la predicació apostòlica, i al mateix temps el fet d'haver estat seu episcopal d'Egara a partir del segle V, motiu pel qual ara, en el present, encara ens en sentim hereus ben legítims», si ens en fem mereixedors, naturalment.

La segona conferència, acompanyada amb una projecció de diapositives, va anar a càrrec del crític d'art i publicista, Josep Boix i Gené, concretant-se en el tema *Els nous apòstols de l'atri basilical. Una aportació al patrimoni de l'art religiós de l'Església i de la ciutat de Terrassa*, en la qual va comentar els grans valors artístics i de fe que suposen les dotze escultures, situades en les fornícules que havien restat buides per espai de 60 anys. Josep Boix va exposar una àmplia panoràmica de les façanes de les catedrals d'Europa, des de Tarragona a Chartres, passant per Osca, Burgos i Santiago de Compostel·la, i va fer esment d'un dels camins de pelegrinatge, el d'aquells que arribant per mar, sortien de Barcelona fent via cap a Terrassa i Montserrat, en direcció a Lleida, per arribar a l'Aragó i continuar fins a Galícia. (C.C.)

Mn. Pau Marqués ha escrit un llibre autobiogràfic de la seva experiència com a capellà rural

Mn. Pau Marqués publica «Un capellà de muntanya»

LA SEU D'URGELL.— Mn. Pau Marqués i Sort, va presentar el seu llibre *Un capellà de muntanya*, en el qual explica l'autobiografia i les vivències més rellevants de la seva vida pastoral. Una cinquantena d'amics van acompanyar l'autor en l'acte de presentació.

Mn. Pau Marqués ha vessat al llibre tota la seva inexhaurible humanitat que traspua en cada paràgraf. Així van ser presentats l'autor i l'obra per Joan Obiols i Jordi Dalmau, del Centre d'Estudis de l'Alt Urgell. Joan Obiols va qualificar Mn. Pau Marqués de «persona valenta, convençuda del que fa, honrada, intel·ligent, agraïda». Jordi Dalmau va explicar que el llibre de Mn. Pau Marqués «arriba endins» perquè explica «les vivències d'un home cristià que ha compartit la vida amb els homes». En la vida i en el ministeri mossèn Pau «no mira prim a l'hora d'estimar». El mateix escalf de la vida l'autor l'ha vessat a la seva obra perquè «escriu com parla», va dir Jordi Dalmau. L'autor, Pau Marqués, va manifestar que ha escrit el llibre a instàncies de dos amics preveres, Francesc Nicolau i Isidre Gomà. Tres idees inspiren el contingut de l'obra: ha escrit amb veritat i llibertat, Crist és el capdavanter de l'acció i l'obra vol ser un missatge de solidaritat.

L'espontaneïtat, expressada en un estil plaer, manté viva la comunicació amb el lector i fa que s'enganxi al missatge. El text està repartit en 12 capítols, que ocupen 165 pàgines, i il·lustren 22 fotografies. L'obra ha estat editada per Claret.

Pau Marqués, nascut a Oliana el 1924, va ser consagrat prevere el 1955. Les pàgines del llibre coincideixen amb la vida i el ministeri sacerdotal de l'autor a Bossost, Les Avellanes, Les i La Seu d'Urgell. Més de trenta anys a la Vall d'Aran han fet de l'autor «un capellà de muntanya». No sempre admirat per tothom, perquè el seu compromís li ha portat opcions arriscades, però sí ben estimat de les persones que han sentit l'escalf de la seva humanitat. (AM)

S'ha celebrat un sopar de la fam a favor del projecte CINTRA

BARCELONA.— La parròquia del Sant Angel Custodi del barri barceloní d'Hostafrancs amb motiu de la celebració del seu centenari va organitzar el tercer «Sopar de la fam» per recollir diners per al projecte CINTRA de Ciutat Vella. Hi van col·laborar diversos establiments i entitats del barri d'Hostafrancs i també el setmanari *Catalunya Cristiana*. Tant l'acolliment popular com la recaptada van ser un èxit. La quantitat aconseguida va ser de 371.125 pessetes. El projecte CINTRA és un programa d'intervenció educativa dins l'ensenyament obligatori (ESO), vinculat al Col·legi Calassanci. Es treballa amb preadolescents i adolescents de Ciutat Vella que tenen greus dificultats familiars, escolars i socials, amb una proposta curricular pròpia. (C.C.)

Avisos i comunicats

BARCELONA

**FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIÀ**

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS (C/.** Balmes-València - 08007 Barcelona).— **Festa Major Parroquial** - Divendres **dia 2 d'agost 1996**. El temple estarà obert de les 8 a les 2 del matí, i de 5 a 9 de la tarda. Se celebrarà l'**Eucaristia** a les 8.30 i 11 (*en castellà*) i 12 del matí, i a les 6, 7 (*en castellà*) i a les 8 de la tarda. La de les 8 serà solemne. Després de l'Eucaristia solemne, a la (Balmes 78, 1r.) compartirem amb un senzill refrigeri l'alegria de la Festa Major. — **Jubileu de la Porciúncula**: Recordem que l'Església concedeix, ja d'antic, la indulgència plenària a tots aquells que, degudament preparats, visitin un temple consagrat a la Mare de Déu dels Àngels.— **Missa per als difunts**: Se celebrarà el dissabte, dia 3 d'agost a les 8 del vespre. En ella pregarem per tots els nostres germans feligresos que han mort des de la festa de l'any passat.

• UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA DEL BAIX LLOBREGAT.
Hora Santa, a la Parròquia del Sagrat Cor- Cripta Gaudí, de la Colònia Güell, el diumenge 4 d'agost 1996. Serà dirigida per Mn. Francesc Nicolau i Pou.

• RECÉS VOCACIONAL PER A JOVES.— Organitzat per la *Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional*, els dies **27 i 28 de juliol**, al Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Inscripcions: telf. 454 16 00 (matins) i 370 15 20 (vespres).

• **EXERCICIS ESPÍRITU-ALS.**— *Per a homes i joves*, des dels 17 anys: uns dies per trobar-te amb el Senyor: del di- lluns, dia **22** (a les 20 h.) al dissabte **27** (a les 19 h.) **de juli- ol**; també del **26** al **31 d'agost**. Per a inscripcions: Casa Nostra Senyora de Montserrat, Pl. Font del Lleó núm. 2. 08140-Caldas de Montbui. Telf. 865 44 96.

• **NOVA SEU DEL MOVIMENT FAMILIAR CRISTIÀ.**— Ha deixat el local del c/

Consell de Cent i s'ha traslladat a un nou domicili: c/ Sant Marc 30-40. 08012 Barcelona.

• **III FESTIVAL INTERNACIONAL DE CARILLÓ de Barcelona.**— Des del Carilló del Palau de la Generalitat de Catalunya, amb repicada de campanars del Barri Gòtic, com a obertura, el dissabte dia **20 de juliol**, a les 20 hs. a càrrec de la Confraria de Campaners de Catalunya, i, a les 21 h. actuació del virtuós **Boudewijn Zwart** (Amsterdam), de **Timothy Hurd** (Nova Zelanda); el dilluns 22, a les 21 h. actuació del jove **Stefano Colletti** (França); dimarts, 24, actuació a quatre

mans d'Abel Chaves (Portugal) i Anna-Maria Reverté (Barcelona).

• **MONITORS I MONITORES DE LLEURE.**— La *Fundació Pere Tarrés / Escola de l'Esplai* ofereix més de 30 cursos aquest estiu —a Barcelona i diverses poblacions de Catalunya— per a obtenir el títol de la Generalitat de Catalunya i poder «viure el temps lliure d'una forma alternativa». Per a informació de detall: c/ Numancia 149, 08029 Barcelona, telèfon 410 16 02.

SOLSONA

• EXERCICIS ESPIRITUALS

PER A TOTHOM.— Organitzats per la Casa d'Espiritualitat del Miracle, del 25 al 31 de juliol, sobre «Déu ens busca», amb dom Alcuí Serras, monjo de Montserrat. Informació i inscripcions: telèfon (973) 48 00 45.

TORTOSA

• **DELEGACIÓ DIOCESANA DE PASTORAL DE JOVENTUT**-*Activitats per a joves, estiu 1996.*—**15-21** de juliol: *Marxa Reus-Montserrat*. Organitza la *Delegació de Pastoral Vocacional-Seminari Diocesà*. Informació, al Seminari, Mn, Román. Telf. (977) 44 02 00.— **22-25** de juliol.

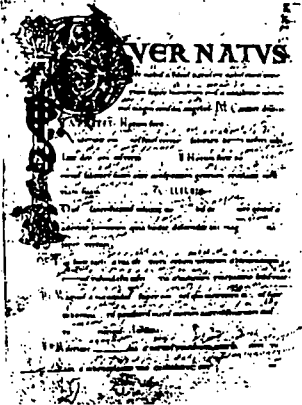
Trobada de Joves de R. Carismàtica, a Santiago de Compostel·la. Organitza: *Renovació Carismàtica Catòlica (a nivell nacional)*. Informació: Mercè Condal (977) 22 19 89, caps de setmana, (93) 352 55 84.— 5-19 d'agost, Experiència de Voluntariat. Lloc, Residència Diocesana «Sant Miquel», i Hospital de la Santa Creu, Jesús. Organitzen les *Germanes de la Consolació*. Per informació: Gna. Gertrudis (977) 44 36 31 i Gns. Teresa, (977) 50 03 46.— Viatges setmanals a Taizé: Sortida cada dissabte des de Barcelona (mesos d'estiu). Informació, Mn. Toni Borràs, telf. (977) 71 80 94.

TEM

TALLER D'ESTUDIS MEDIEVALS

MÚSICA VOCAL DE L'EDAT MITJANA

(Cant gregorià-Polifonia primitiva)

del 26 al 31 d'agost
a CAN SERVER

TALLER D'ESTUDIS MEDIEVALS
Curs: «Música Vocal de l'Edat Mitjana»
C/. Roselló, 423, 3r. 2a.
08025 Barcelona

El curs té l'interès de submergir-se dins la música vocal de l'Edat Mitjana sigui religiosa o profana, monòdica o polifònica, i sempre tenint en compte els coneixements científics més recents.

El curs tindrà lloc a Can Server de Fonollosa, del 26 d'agost a les 10 hores fins al 31 d'agost, que clourà amb un concert a les 20 hores a Manresa.

Inscripcions:
S'haurà de remetre la butlleta d'inscripció adjunta i resguard de l'ingrés de 15.000 pts. al compte núm.: 2100-1115-12-0210012151 abans del dia 20 de juliol.

L'import total del curs, amb allotjament i material del curs serà de 35.000 pts.

Pèr a més informació, Tel.: (93) 205 15 84 o 989 511 765

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.:

Data de naixement

Coneixements musicals

Estudis

Canta en un cor?

Té coneixements de C. Gregorià?

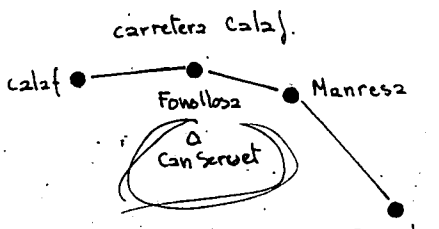
Sí No

De música polifònica primitiva?

Sí No

De música de trobadors?

Sí No

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRÍ.

☐ JUAN JOSÉ ARISTI
Franciscanos del Hospicio
CASILLA 481
COCHABAMBA - BOLIVIA 25.584 Ptes.	☐ LLUIS MANRESA FORMOSA
APARTADO 295
ANTIGUA GUATEMALA
GUATEMALA C. A. 25.584 Ptes.
☐ FELIP CARSI
CASA PARROQUIAL
WENEFRIDO MELO, 141 - MONDUBIM
60762410 FORTALEZA CE (BRASIL) 25.584 Ptes.	☐ RAMONA MINGUELL GASULL
JOAQUÍN RUALES, 885
APDO. 625 - CHILLO GALLO
QUITO (ECUADOR) 25.584 Ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreca

Població..... Província..... C.P..... Tel.....

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ air postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

[illegible]

Entitat Oficina DC C/C o Llibreta

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà

«CATALUNYA CRISTIANA»

· Signatura:

CATALUNYA + CRISTIANA c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Mirador

Feina perduda

Oriol Camps

Aquesta és la impressió que es té davant la nova situació a Israel. El treball d'anys a favor de la pau, buscant-la amb afany, amb un constant tira i aflixa que lentament anava donant el seu fruit, el Likud sembla decidit a aturar-lo, o a no anar més enllà en les concessions, malgrat les pressions que des de Nord-Amèrica s'exerceixen. El nou cap del govern israelià sembla disposat només a fer bona cara, a dir sí en abstracte, i cedir a les pressions del partit. La primera ha estat el nomenament d'Ariel Sharon, un *falcó* ben conegut per la seva intransigència i, el que és més greu, pel seu odi a tot el que faci tuf d'àrab. La segona, la visita de Netanyahu als Estats Units i, concretament, davant del president Clinton al qual ha manifestat que no cedirà ni un pam de terreny a canvi de pau... encara que diu estar disposat a continuar el procés iniciat amb l'acord de 1993 a Washington entre Rabin i Arafat, on va néixer l'autonomia palestina que per moments sembla que es debilita amb el canvi operat a Israel. Una de freda i una de calenta: Caldrà que el nou cap del govern d'Israel concreti clarament les seves intencions, i que tingui en compte que la meitat del país estava plenament d'acord amb el seu antecessor. La seva victòria a les eleccions és massa minsa per voler avançar amb radicalismes nacionalistes.

SREBRENICA

L'enclavament musulmà de Srebrenica, Bòsnia, reprèn l'actualitat, amb el descobriment de noves fosses comunes que guarden els cadàvers de musulmans assassinats a sang freda pels txècnics capitanejats pel general Mladic, a les ordres de Karadzic. El fiscal ha demanat al Tribunal Internacional de l'Haia que declari pròfugs internacionals a aquests dos fatídics personatges. Però ni amb amenaces de sancions econòmiques contra Belgrad es compleix el requeriment. I és que, el que és en realitat el gran responsable del drama de

Bòsnia, el president de la nova Iugoslàvia, Milosevic, no dona cap facilitat i no és gens probable que la doni. Per altra banda la limitació d'atribucions que tenen les forces de l'ONU no permeten que actuïn de manera que facin possible la detenció dels dos suposats criminals de guerra. Tot fa témer que, així que sigui possible, potser dintre de pocs mesos, esclati un nou conflicte als Balcans. Es té la impressió de manca de fermesa tant per part de les Nacions Unides com de la Unió Europea. La NATO no pot fer més del que fa. Li caldrien més atribucions, i ara. Perquè més endavant potser serà inútil.

CASTROFÒBIA AMERICANA

El títol no vol pas dir que siguem partidaris de Fidel Castro. Però sí que ens sentim molt propers al poble cubà que prou feina té per suportar les inclemències d'una dictadura que el sotmet des de farà ben aviat prop de quaranta anys. Prou desgràcia varen tenir els cubans quan per lliurar-se del dictador Batista ajudaren a Castro i els seus per foragitar-lo sense pressentir el que els queia damunt. Prou desgràcia té el poble cubà havent de suportar les pressions econòmiques dels Estats Units i l'embargament permanent que ara aquests volen incrementar, amb l'agreujant que obliguen als altres Estats que mantenen relacions amb l'illa carib-

A Rússia tothom ha volgut fer ús del seu dret al vot en les darreres eleccions presidencials. Ací veiem al patriarca de Moscou, Alexis II, dipositant el seu vot en una urna que sembla especialment feta per a ell...

benca a participar en una acció que no condueix a altra cosa que a fer més dura la situació, a ofegar els cubans que, castristes o no, només aspiren a lliurar-se dels dogals que des de dintre i des de fora els ofeguen.

Quan els cubans s'alliberaren del jou d'Espanya i proclamaren la seva independència amb l'ajuda dels Estats Units, aquests tingueren molt de compte en mantenir la seva presència permanent a l'illa amb la base militar de Guantánamo. Ni en els pitjors moments de dictadura castrista la base s'ha vist amenaçada. Castro va limitar-se a mantenir una vigilància permanent a la frontera i, així hi tot alguns centenars de cubans han pogut saltar l'obstacle per demanar-hi refugi polític. I es fa difícil ara entendre el perquè els Estats Units volen incrementar el setge econòmic. No els seria millor esperar? Les dictadures s'acaben quan s'acaba el dictador. Quan aquest desapareix no hi ha successor possible per més ben tramades o «lligades» que semblin les coses. Però fer pagar les vel·leitats d'un dictador a tot el poble, és una enorme equivocació i una injustícia

EL PROBLEMA IRLANDÈS

Tothom va posar el crit al cel quan l'IRA va trencar la treva i l'alto-el-foc que feia més d'un any es mantenia. Tothom va afirmar que l'IRA no volia altra pau que la seva i que les converses de pau eren inútils. Però les converses varen continuar amb més o menys entusiasme. De fet sense creure massa en la pau. I ara hi ha hagut la confirmació, per una altra banda, que la pau no es vol per Irlanda del Nord. Els unionistes liderats per Paisley s'han llançat al carrer amb l'excusa de commemorar la seva victòria a Orange, i volien travessar el barri catòlic de Belfast obligant a la policia anglesa a intervenir per privar-los de dur-ho a terme. El resultat ha estat una serie d'incidents amb incendis, ferits i alguna víctima mortal. I el resultat és una tràgica constatació: Ni l'IRA ni els unionistes de Ian Oaisley volen altra pau que no sigui la seva. Quan prescindiran del seu orgull i accediran a discutir serenament el problema? Dublín, pot fer-hi molt, certament. Però Londres pot fer-hi molt més, perquè, en el fons n'és responsable pel fet d'haver imposat aquella divisió de l'illa quan va concedir la primera autonomia a Irlanda. D'antuvi, hauria estalviat l'espectacle medieval d'una guerra amb aspectes de religió..

Dones musulmanes de Bòsnia assisteixen a una exhumació de cadàvers de les fosses comunes on van anar a parar com a resultat dels assassinats en massa perpetrats pels serbis de Mladic i Karadzic

L'Església no ha abandonat mai el poble cubà. En la seva lluita per la supervivència. El cardenal-arquebisbe de La Habana ha visitat el cap del govern espanyol durant el seu viatge per diversos països d'Europa

La policia anglesa intenta reprimir els avalots provocats pels unionistes de Belfast

Presentat un quadern sobre el pensament musical del poeta Joan Maragall

El poder transformador de la música

Glòria Carrizosa

BARCELONA.— El quadern, *El pensament musical de Joan Maragall*, escrit per Jaume Radigales, que parla del Maragall músic i melòman i de la influència que va rebre de músics com Mozart i Wagner, va ser presentat el passat 26 de juny en un acte organitzat per la Fundació Joan Maragall que va tenir lloc a l'Arxiu Maragall, la casa on va viure el poeta català.

Josep M. Rovira Belloso més conegut en l'àmbit teològic que en el musical, va presentar el quadern, en un acte en què també van participar Manuel Jorba, director de la Biblioteca de Catalunya, i Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall. Rovira Belloso va dir que el quadern de Radigales de 42 pàgines és excel·lent de la primera a l'última pàgina: la primera part és una reflexió de l'autor sobre els gustos musicals de Maragall, i la segona un recull de textos del poeta com per exemple, *El drama musical de Mozart*, una conferència que va pronunciar a l'Associació Wagneriana el 1905, o *La sardana y el género chico* (setembre de 1905), on d'una banda exalta la germanor manifestada en la sardana i de l'altra sent vergonya davant la sarsuela que titlla de «género chico, género grande de muerte».

«Maragall és wagnerià per cultura, en canvi per psicologia i ànima és mozartià», va dir Rovira Belloso, que considera que

Maragall creia en el poder transformador de la música i la considerava «una eina educadora del poble».

«Wagner és un neula»

Radigales va afirmar que ha descobert el pensament de Maragall sobre la música no sols llegint els seus textos i articles, sinó els seus poemes, que semblen inspirats sobretot per les obres de Mozart i Wagner.

«La figura de Wolfgang Amadeus Mozart va ser sempre en el cor de Maragall. *El drama musical de Mozart*, és una conferència agosarada que va dirigir als wagnerians en un moment en què es feien poques representacions de *Don Giovanni* al Liceu, mentre que Wagner tenia molta més acollida».

L'obra de Richard Wagner també va influir en Maragall, que va mantenir amb l'autor una relació d'amor-odi al llarg de tota la seva vida. «Fins i tot, va arribar a dir que Wagner era un neula, no com a compositor, però sí com a poeta. La dificultat màxima que té Maragall per entendre Wagner i aprovar-ne les idees és en el llenguatge que utilitza», va explicar Radigales.

La presentació va anar seguida d'una vetllada musical a càrrec de Núria Rigal, soprano i Bernat Vivancos, piano, que van interpretar diversos *lieder* de Mozart, Strauss, i el poema de Maragall, *Lo jardí de la mort*, musicat per Bernat Vivancos.

Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall, s'adreça als assistents durant l'acte

Objectiu d'unes Jornades organitzades per la Fundació Pere Tarrés-Escola de l'Esplai

«Millorar la qualitat en l'acció educativa»

S'han celebrat, per segon any consecutiu, unes jornades de formació i reflexió, organitzades per la Fundació Pere Tarrés-Escola de l'Esplai, per tal que els professionals de la intervenció socioeducativa reflexionessin sobre la qualitat en l'acció educativa i alhora oferir-los recursos que els permetin millorar constantment.

Els professionals han gaudit d'un espai de reflexió, de formació i de discussió viva sobre la pràctica educativa que els ha permès actualitzar els continguts teòrics i conèixer noves tècniques.

Les II Jornades per a Professionals de la Intervenció Socioeducativa han comptat amb la col·laboració de l'APESC (Associació Professional d'Educadors Socials de Catalunya) i de l'AEPA (Associació d'Educadors Permanents d'Adults). (C.C.)

La indústria cinematogràfica europea, en alça

Després de diverses dècades d'estancament, la indústria cinematogràfica europea s'està recuperant. Així, mentre el 1994 es van produir 70 pel·lícules a la Gran Bretanya, el 1995 van arribar a 81, i a Alemanya han passat de filmar 57 pel·lícules el 1994 a 84 l'any passat. També a França es van produir quinze pel·lícules més el 1995 que el 1994.

Convé ressaltar que aquest avanç del cinema europeu s'ha vist afavorit en bona mida per les inversions dels grans estudis cinematogràfics nord-americans, especialment de Walt Disney i Warner Bros, i també pel suport d'alguns governs europeus a la seva indústria del cinema, com és el cas d'Irlanda.

Els professionals europeus que treballen en el sector del cinema, per un cantó donen la benvinguda a les inversions nord-americanes, però per un altre temen que la producció de pel·lícules exclusivament europees disminueixi.

Aquest any la Warner Bros obrirà un nou estudi

d'animació a Londres i un parc temàtic dedicat al cinema a Alemanya. Els estudis nord-americans s'estan traslladant a Europa principalment gràcies als baixos costos. Per a Roy Button, màxim responsable de la Warner Bros a Gran Bretanya, produir pel·lícules allí resulta un 35% més barat que als EUA, en part gràcies a la fortlesa del dòlar i, sobretot, a la debilitat dels sindicats britànics.

Alguns experts de la indústria cinematogràfica pensen que bona part de l'expansió del cinema europeu es deu a l'augment de l'oferta de projeccions, doncs cada vegada són més els cinemes que adopten el model de múltiples sales de projecció. Ja existeixen sales de cinema amb 14 o més pantalles i diversos milers de localitats, encara que l'habitual és un nombre més reduït. La xifra d'espectadors ha augmentat a la Gran Bretanya i a Alemanya, un promig del 20% en els últims cinc anys.

(Aceprensa)

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

El llibre de la setmana

La soledat i l'absurd de la gran ciutat

Cristóbal Sàrrias

Totes les obres de l'americà Paul Auster tenen una preocupació en comú. Des de que va publicar *El Palacio de la Luna*, fins a la més recent *Smoke*, passant per *Leviathan*, *Mr. Vértigo* o *La música del azar* —totes elles editades per Anagrama— la gran protagonista és la SOLEDAT. Ha pogut constatar el pensament que ja obsessi- onava a Bacon, una gran ciutat és una gran soledat, i tots els personatges que es mouen en ella, viuen encaixats per aquest fenomen plural. Unes vegades amb dosis inaguantables de l'aïllament físic i psicològic de la comunicació, i unes altres amb la dura realitat de la marginació social.

I Nova York, la seva ciutat, és gairebé sempre l'escenari escollit, perquè és en aquesta ciutat on viu, observa, pateix i... escriu.

Les narracions de *La trilogia de Nueva York* no podien deixar de

ser un reflex de la mateixa obsessió. Els títols d'elles ja ens donen a conèixer quines són les coordenades per les quals es mou, *Ciudad de cristal*, *Fantasmas*, *La habitación cerrada*.

Des de que el seu primer protagonista Daniel Quinn amaga el seu nom darrera el genèric William Wilson, s'endevina el que serà una lluita contra una realitat que vol transformar-lo en un ésser que no va voler ser mai. Un home dividit en dues personalitats diferents, que ha d'acceptar transformar-se en una tercera, que el portarà fins a l'absurd de situacions en les quals entra per curiositat, i que acaben destruint-lo. Passarà del seny solitari, al trasbalsament d'una relació que el destrueix. I sempre, com en totes les seves obres, fruit d'un atzar incontrollable, que l'arrossega fins a llocs que no vol.

El caminar de Quinn-Wilson-Auster és una marxa cap a itinera-

ris que no porten a enlloc. S'interessa en tot el que fa, però, de cop s'adona que res no té sentit, perquè desemboca en l'oceà del no res. Una visió pessimista que intenta inútilment descobrir els llargs fils als quals està sotmesa la titella humana, sense saber mai qui està conduint-la des del més alt de la trama.

I el que es pot dir de Wilson ho trobem de nou en *Fantasmas*, on la història de Blau, Blau, Castany o Negre envaeix la vida amb la policromia de situacions impossibles. Tots som «fantasmes» d'una realitat que ni tant sols nosaltres mateixos som capaços d'interpretar, encara que a vegades puguin trobar-se solucions més o menys viables, com en *La habitación cerrada*.

Auster inclou anàlisis de tipus filosòfic, religiós i literari, potser per la necessitat de desvetllar les seves motivacions íntimes. Cervantes està entre els seus autors de capçalera, i és interessant la seva reflexió sobre el *Quijote*. La presència d'un Sancho Panza observador, analfabet, però d'un gran sentit comú, defensor de la bondat del seu amic Alonso Quijano, li fa pensar que potser els bojos eren els qui jutjaven al Cavaller de la Trista Figura, i no precisament el cavaller manxec. Una manera, com es veu, de confirmar les seves tesis de què en realitat, les soledats són el resultat de molta bojeria col·lectiva, i és en ella on està l'autèntica veritat dels homes.

Tres narracions suggerents, amb

més tesis implícites que en les seves anteriors, però que sense cap dubte agradaran a aquells que busquen en una narració quelcom

més que un pur entreteniment. I, sense dubte, Auster llegit amb sentit crític, i sense presses, és sempre interessant.

També hem llegit...

• Maryline Gatepaille, Anne Sophie Bauman, *Historia del Libro*, SM, Madrid 1996, 46 pàg: Excel·lent edició de la Biblioteca Interactiva, d'editorial SM. Pàgines editades amb cura i molt útils per iniciar quelcom tant important com és el coneixement del llibre i la seva història. Bon sentit pedagògic en la seva presentació «interactiva». Bon obsequi per a lectors joves, i per a tenir-lo en biblioteques d'amants dels llibres.

• Leopoldo Durán, *Graham Greene, amigo, hermano*, Espasa Calpe, Madrid 1996, 405 pàg.: En *Monseñor Quixote* (segons una confessió del mateix G.G.) havia empremtes de la seva amistat amb Leopoldo Durán, catedràtic d'anglès de la Complutense. Text interessant per a conèixer la veritable personalitat de l'autor de *El poder y la gloria*, *El tercer hombre* y *Viajes con mi tía*, i completar el que el propi G.G. no va dir en la seva confessió literària de *Vías de escape*.

La sardana i la dansa

La recuperació de la cobla Municipal de Barcelona

Josep Ventura

L'Institut de Cultura de Barcelona ha decidit recuperar la Cobla Municipal de Barcelona, després que l'Ajuntament aprovés la proposta presentada pel grup municipal d'Esquerra Republicana orientada en aquest sentit. Es tracta, segons la nostra opinió, d'una bona notícia, ja que la recuperació de la Cobla contribueix a la defensa i dinamització de la cultura popular i tradicional. També seria una bona notícia que es tirés endavant la proposta

de Pilar Rahola de coordinar les activitats de cultura popular.

És lamentable que hagi transcorregut tant de temps d'ençà que es va dissoldre la Cobla, que ha desenvolupat sempre una important tasca de culturització. Recordo que en el meu programa de Catalunya Ràdio se'ns havia dit, de fonts municipals, que la Cobla tornaria a l'activitat després de la reestructuració de la banda municipal. Però han passat cinc anys, i no s'ha resolt la situació fins que un grup polític no ha rectificat l'error.

Claret

Editorial Claret • Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel (93) 301 08 87 • Fax (93) 317 48 30

LA BIBLIA

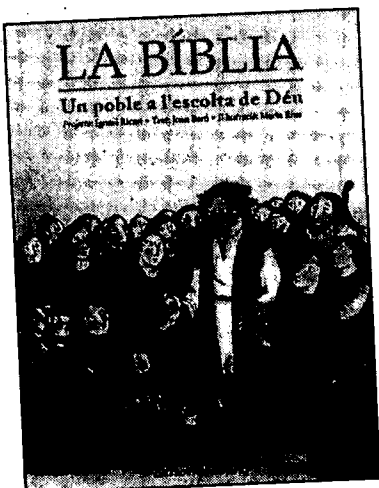
UN POBLE A L'ESCOLTA DE DÉU

Projecte: Ignasi Ricart
Text: Joan Baró
Il·lustració: Maria Rius

La Bíblia: Un poble a l'escolta de Déu s'adreça als nois i noies de 8 a 14 anys, amb uns objectius pedagògics molt definits, amb els quals es vol desmarcar d'altres publicacions bíbliques per a infants que hom pot trobar en el mercat.

- Un text didàctic que ajuda a entendre la Bíblia.
- Una preparació per a la lectura i comprensió de la Bíblia "dels grans", i no cap mena de substitut.
- Es presenta com una història, i no com un conjunt d'històries. La història d'un poble que escoltant i acollint la Paraula esdevé el Poble de Déu: un poble a l'escolta de Déu.
- Un llibre visualment agradable; l'acurada qualitat artística del volum cerca que la història que transmet es revesteixi de dignitat.
- Finalment, tant el text com la il·lustració responen equilibradament als gustos, necessitats i capacitats dels nois i noies a qui s'adreça.

TAMANY: 22 x 28,5 CM. 352 PÀG. PVP: 2.950 PTES.

**Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya**

14. La deriva dels continents

Mireu un planisferi de la Terra. Oi que si acostem imaginativament les dues Amèriques cap a Europa i l'Àfrica, trobem una certa concordança de les costes com si aquests continents s'haguessin separat després d'esquinçar-se d'una massa única? La punta oriental d'Amèrica del sud s'encaixa amb el golf de Guinea africà i tota la resta s'ajusta també

No va tenir tampoc gaire èxit l'explicació de Taylor. Una traslació de mils de quilòmetres per part dels continents va semblar massa fantàsica. A més Taylor, buscant una causa de la traslació havia establert la hipòtesi que la Lluna s'havia format desprenent-se de la Terra cap al final de l'era Secundària, deixant la cicatriu del Pacífic, i aleshores hauria exercit unes enormes forces de marea. Hipòtesi massa peregrina, certament, i a la qual ara podem afegir impossible, perquè ja sabem que la Lluna fa mils de milions d'anys que és on és, ja que ha contribuït a l'estabilitat de la Terra.

El 1915 apareixia, amb independència de l'obra de Taylor, un llibre titulat *Entstehung der Kontinente und Ozeane* (Formació dels continents i els oceans). El seu autor, **Alfred Lothar Wegener** (1880-1930) era un meteoròleg alemany, molt interessat en la geologia històrica. Era especialista en l'estudi de Groenlàndia. Va participar en tres expedicions a aquest gran terreny. A la del 1912 a 1913 n'havia fet la travessia de banda a banda amb el capità Koch. Però a la quarta expedició que hi féu, quan ja tenia 50 anys, s'hi quedà perquè hi perdé la vida. En l'obra que hem dit del 1915 exposa amb gran quantitat de detalls i arguments la

(Rom 1,20)

En-parlarem la setmana que ve.

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

Població D.P. Província..... Tel.

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
☐ " " " " " " " " " " semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data..... Signatura del subscriptor

Banc / Caixa..... Agência.....
 Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Entitat Oficina PC Compte

Data.....

Cinema

El inglés que subió una colina pero bajó una montaña

(The englishman who went up a hill but came down a mountain)

Director i guionista: Christoper Monger. **Intèrprets:** Hugh Grant, Tara Fitzgerald, Colm Meaney, Ian Hart.

J.J. Martín
(Aceprensa).

El 1917, dos cartògrafs anglesos arriben a un poble gal·lès per mesurar l'altura d'un turó que els pobletans consideren el seu bé més preuat. La decepció és gran quan anuncien que li manquen quinze peus d'altura per ser considerada una muntanya, i, així, poder sortir als mapes. Els habitants retindran els cartògrafs per intentar afegir els quinze peus d'altura a la seva muntanya.

El guió de Christopher Monger —basat en la seva pròpia novel·la— plantejava una situació original, idònia per a una comèdia costumbrista d'altura, a l'estil d'*El hombre tranquilo*, de John Ford. Dirigeix bé el magnífic repartiment, aconsegueix un atractiu *look* visual i troba un to amable que suavitza certes arestes grolleres. No obstant, es mostra maldestre pel que fa al ritme i

sols aconsegueix *transmetre* quan cedeix el protagonisme a la bonica fotografia o a la suggeridora partitura. De manera que la seva divertida *epopeia rural* acaba deixant l'espectador una mica fred.

Llibres

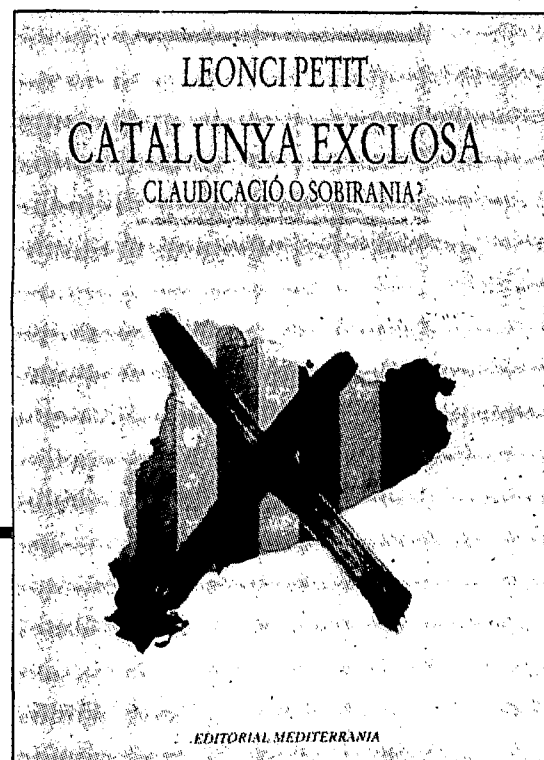
Repensar Catalunya

El tema de les relacions entre Catalunya i la resta d'Espanya és des de fa molts anys motiu de polèmica i debat. S'han viscut moments en els quals s'ha ofegat la personalitat diferenciada de Catalunya i d'altres de gran efervescència catalanista. L'encaix de Catalunya en el marc estatal segueix sent objecte de discussió i de debats apassionats i és un tema encara no resol. Es produeixen fluctuacions en funció de la correlació de les forces polítiques al Parlament espanyol.

Aquest és el tema que planteja Leonci Petit en aquest llibre. Hi recorda, que tot i els anys transcorreguts d'ençà de l'aprovació de la Constitució democràtica i dels Estatuts d'autonomia, persisteixen actituds anticatalanistes. El suport que la coalició de Convergència i Unió va donar al PSOE a l'anterior legislatura va provocar una situació política enrareda, en la qual es produïren atacs ferotges contra la llei del català, contra la immersió lingüística, la desqualificació de determinats personatges i campanyes de desinformació que posen en perill la convivència. Són situacions que s'han viscut fruit de determinades estratègies polítiques i d'un mal estil de fer política en el qual tot val.

L'autor deixa clar que Catalunya mai no se sentirà còmode en el marc d'una Espanya unitària i monocolor. Li cal un marc que reconegui la seva personalitat diferenciada i específica. Tot això fa que Leonci Petit s'interrogui sobre si ens acontentarem amb la mediocritat actual del mig camí, anant fent la viu-viu per acabar en la definitiva espanyolització, o bé tindrem el coratge d'enfrontar-nos a l'actual situació d'impàs cercant els camins que condueixen al desenvolupament de la normalitat total catalana que esperem. (CC)

Leonci Petit.
Catalunya exclosa.
Claudicació o sobirania.
Editorial
Mediterrània.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 11.00 *La Missa:* amb la participació de la Coral Les Nostres Veus, de Vilobí d'Onyar (Gironès, bisbat de Girona), sota la direcció de Mercè Rabionet i Ribas; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya.*

Dimarts 03.30 *Testimonio.*

TV2

Dissabte 10.00 *Últimas preguntas.*

Dilluns 16.45 *Pueblo de Dios.*

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps:* no hi ha programa fins al setembre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 19/7 20.30 *Creure avui:* Espai Cultural: *Parlem dels mitjans de comunicació de l'Església.* Informatiu i Agenda; (director Ramon Safont-Tria).

DI 22/7 13.00 *Creure avui:* no hi ha programa fins al setembre.

Dv 26/7 20.30 *Creure avui:* no hi ha programa fins al setembre.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus.* (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general.* (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació.*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000.*

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Coma.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
Ràdio Vaticana.
Espurna d'alba.

Dilluns
22.00 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església:*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *Anem per feina.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Divendres
22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*

Dimarts
22.00 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres
22.00 *Sons i Ressons.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00.30 *Nit d'Estels.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dijous
22.00 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*
00.30 *Selecció musical.*
01.00 *Última sessió.*

Divendres
22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*
00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*
01.00 *Paraules de música.*

Dissabte
22.00 *A cor obert.*
Pedra angular.
22.30 *Contemporània.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*
01.00 *Paraules de música.*

Diumenge
19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.00 *Raons per viure.*
22.30 *Mosaïc.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge
09.00 *Músiques místiques: Missa de Glòria, de Rossini; Glòria (de la missa en re m), de Hasse; Glòria, op. 128, de Stanford; Glòria, Missa Corsà.*
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge
15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres
20.30 *El Brocal.*
De dilluns a dijous
21.00 *El Espejo.*
Divendres
21.00 *La linterna de la Iglesia.*
Diumenge
09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.)

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres
17.38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres
07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.
Diumenges i festius
09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge
10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge
De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (II part) amb: Marta González Peláez, fundadora de «Globus Mundi» el diari de la gent del carrer; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge
08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge
08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres
De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte
09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres
19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).
Dissabte
13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.
Diumenge
09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també: **Alforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.**

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten: **Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio,** i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Baburés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

*(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

EL CAFÉ INTERNACIONAL: no hi ha programa fins a l'octubre

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge
09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte
De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres
De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte
09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.
Diumenge
09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia
20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.
22.10 *Noticiario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge
10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres
15.30 *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.
Dissabte
08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Rovira. L'emeten:

Ràdio Calella (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diumenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 10.15h*.

* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: no hi ha programa fins a l'octubre.

TARDA DE TOTS: no hi ha programa fins a l'octubre.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: no hi ha programa fins a l'octubre.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars,** i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldesona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Mare de Déu de La Gleva

La Gleva. Osona. Bisbat de Vic

tat a unes senyores quina era la història. Han explicat moltes coses, però no les recordo bé. Sort que l'avi m'ha fet un resum per poder-lo enviar. És en un paper apart. Ho passeu chuli? jo sí. Adéu.»

—Ara llegeixo jo el full de l'avi.

—«El santuari té aquest nom perquè la imatge va ser trobada sota una gleva per uns pastors. Un bou buscava amb insistència sota un terròs i els pastorets la van descobrir. La van portar a Sant Hipòlit, però va desaparèixer i tornaren a trobar-la al mateix lloc del camp. Van entendre que era allà on volia quedar-se la Mare de Déu i van construir una capella.

La història diu que a finals del segle XIII ja existia un lloc de culte marià, però la llegenda explica que era molt més antic, potser del segle IX. La capella es va fer petita i van construir una església més gran, i encara s'hagué d'ampliar. L'església i l'antiga imatge van ser destruïdes durant la guerra civil del 1936. Acabada la guerra van fer la reproducció que podem veure actualment.

Hi ha molta devoció a la Mare de Déu de la Gleva.

El santuari ha servit de Seminari, de casa d'espiritualitat i de recés de pau per a moltes persones.»

—Ui! quantes coses que explica!

—I encara se n'ha deixat algunes de molt importants —diu la mare—. Una és que a La Gleva hi passà uns anys Mn. Jacint Verdaguer, el gran poeta de Catalunya. Allí hi va escriure algunes de les seves obres. Eren uns temps molt difícils per a ell i la companyia de la Mare de Déu li féu més fàcil l'estada.

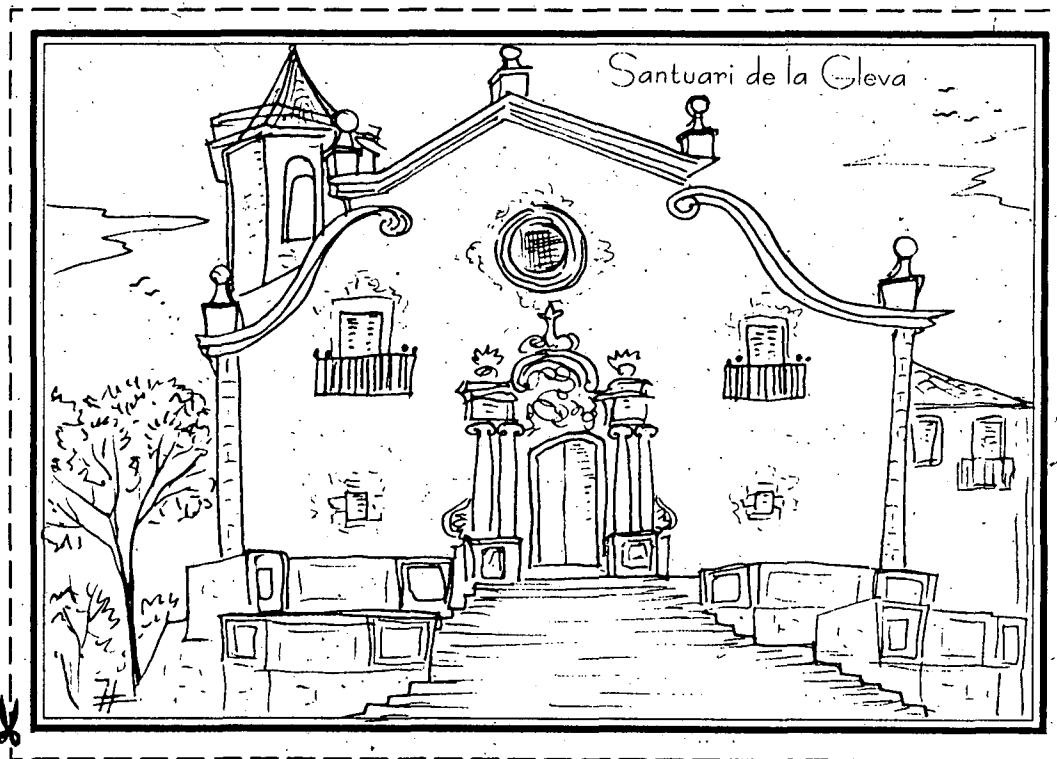
—A mi m'agraden les poesies. A l'Escola ens en fan llegir —diu la Laia.

—Mn. Cinto en va escriure moltes. Quan sigueu més grans i estudiueu Literatura aprendreu més coses sobre Verdaguer. Va estimar molt Nostre Senyor, la Mare de Déu i Catalunya.

—Mare, en el fulletó que ens vas comprar a Montserrat diu que el Virolai és de Mn. Cinto. És aquest de qui ens parles?

—Sí que ho és, ell va guanyar el concurs per fer un himne a la Mare de Déu, ja us he dit que l'estimava molt i que era un gran poeta. L'any passat vàrem commemorar el 150è aniversari del seu naixement.

Ah! i no us oblideu de contestar al Dani, tots dos! No hi valen excuses!

Goigs de la Mare de Déu de la Gleva

Puix la Gleva és font sagrada i abundosa de favors:

Cantarem vostres llaors, Verge i Mare Immaculada.

A una flor de la innocència, segons santa tradició, la divina Providència confià vostra Invenció. Vostra Imatge era amagada com estrella entre foscors:

Cantarem...

S'adonà una pastoreta que un dels bous de son ramat dalt d'aquesta muntanyeta hi gratava adelerat, més tossut cada vegada i amb bruels eixordadors:

Cantarem...

Assegut en vostra falda, vostre Fill ens beneïx i el greu plor que els ulls escalfa amb els tristos comparteix. ¡Demaneu-li, apiadada, que Ell eixugui nostres plors!

Cantarem...

Ja que sou nostra advocada, acolliu nostres clamors: **Cantarem vostres llaors Verge i Mare Immaculada.**

GLEVA

¿Ho sabies?

- La Mare de Déu de la Gleva és la patrona de la Plana de Vic. El santuari és a 7 quilòmetres de la ciutat de Vic, capital d'Osona, en direcció Ripoll-Puigcerdà.
- La primera imatge de la Mare de Déu, destruïda el 1936, era de finals del segle XIII, possiblement del 1280.
- Les processons al santuari de la Mare de Déu de la Gleva es troben documentades ja al segle XV.
- La coronació canònica de la imatge es va fer el 8 de setembre de 1923.

Petits anuncis

DIVERSOS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

RESIDÈNCIA i acollida diürna àvies. Excel·lent zona. Parc Collserola. Vacances, caps de setmana o permanent. Truqueu al 203 97 40, Isabel.

TINC CURA de gent gran. T. 237 85 94.

S'OFEREIX senyora responsable per a rectoria o bé per encarregar-se de casa d'una o dues persones. Amb informes. T. 329 66 75.

COMPRO segells, monedes, postals i objectes antics. Tel. 357 83 94.

CRISTALLERIA de Bohèmia; nova, tiquetada, molt fina. Jòc per a 18 persones. Copà de cava, aigua i vi. Tel. 442 37 89, Pilar.

COMPLEMENT FAMILIAR

—Atendre els infants.
—Acompanyar a la gent gran.
—Escoltar a la persona que se sent sola.

* Sóc sanitària i quiromassatgista.

Obsequi: un massatge setmanal. Tel. 442 37 89, Pilar.

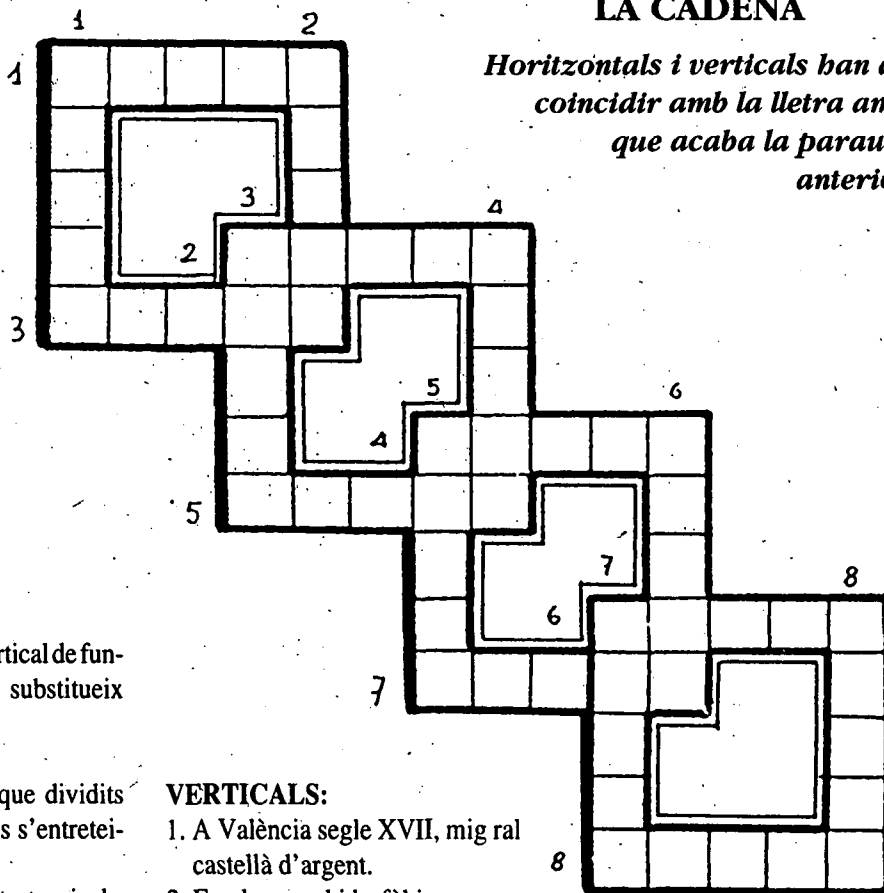
SRTA. estudiant ofereix companyia a Sra. gran a canvi d'allotjament. T. 436 96 51.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA CADENA

Horitzontals i verticals han de coincidir amb la lletra amb que acaba la paraula anterior

HORITZONTALS:

1. Teixit secundari, cortical de funció protectora que substitueix l'epidermis.
2. Dona amada.
3. Porció de cabells, que dividits en tres o més badies s'entreteixeixen.
4. Gènere de mosquits tropicals, propagadors de la febre groga.
5. Ans.
6. Forma farmacèutica oral, líquida que s'administra a cullerades.
7. Que existeix des d'una època anterior.
8. Dona que pren massa alcohol.

VERTICALS:

1. A València segle XVII, mig ral castellà d'argent.
2. En els cans, hidrofòbia.
3. Que té molts anys.
4. Municipi del Bages.
5. Angúnia, preocupació.
6. (Ornit.) siboc.
7. Varietat de flautí, de sonoritat molt aguda.
8. Municipi del Baix Llobregat, fan la Passió de fa molts anys.

Solució:

Horitzontals: 1. Suber. 2. Alimà. 3. Trèna. 4. Bades. 5. Abans. 6. Pocio. 7. Antic. 8. Ebria.
Verticals: 1. Souet. 2. Ràbia. 3. Anclà. 4. Artès. 5. Ansia. 6. Saboc. 7. Pitre. 8. Olesa.

ESCACS

per Jaume Mora

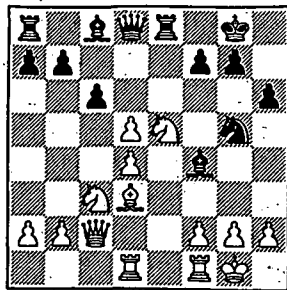

Diagrama 647

Negres juguen

El millor desenvolupament blanc no compensarà.

Solució al diagrama 646

1... CxP, 2 PxC DxP+, 3 R1A D6T+, 4 R1C T4C, 5 A4D+ R2T, 0-1.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

COLLSEROLA, ÉS UN PARC NATURAL PRIVILEGIAT PELS MOLTS ANIMALONS QUE HI VIUEN. BUSCAN 7

I H G O E S O R E S
G E O Z P I A C A L
A S I U L L M L P I
I O N T G R A M A R
L C U N I M S T G O
A L E O A L L I U G
I S I N I A S O T U
O C D N S A T A R R
E R E L O T O I O U
A I U N I C A L T A

Tortuga. Rata. Talp.
Guilla. Senglar. Conill. Salamandra.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

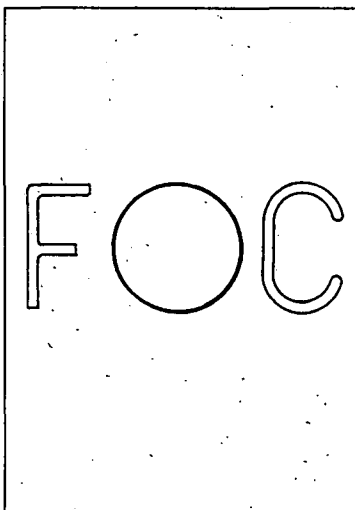
Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosco Baldini Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosco Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formigà d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinya	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
San-Pablo Difusión	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

QUIN TEMPS US HA FET?

Solució al 876

En VI, arla.

Enviar-la.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

ALFRED BREHM

Amb motiu del Primer Centenari de la seva mort, Alemanya va dedicar aquest segell a Alfred Edmund Brehm.

Brehm, naturalista alemany, va néixer i morir a Renthendorf (1829-1884); va fer molts viatges científics recorrent Egipte, la Núbia i el Sudan; del 1847 al 1852. Va estudiar a Jena i Viena, va visitar Espanya, Noruega i Lapònia. També va anar a Sibèria i el Turquestan, aquest viatge el va fer acompanyat del duc Ernest de Saxònia Coburg Gotha. Va dirigir el jardí zoològic d'Hamburg, va fundar l'aquari de Berlín i va donar moltíssimes conferències.

Vacances: Misses als principals llocs d'estiueig

ALTAFULLA

Parròquia de Sant Martí

Vigílies: 19'30 h. CAT. (Parr.)
20'30 h. CAT. (Barri Marítim)

Diumenges: 9'00 h. CAT. (Parr.)
11'00 h. CAT. (Parr.)
12'30 h. CAT. (Barri Marítim)

20'00 h. CAT. (Barri Marítim)

Feiners: 8'30 h. CAT. (Parr.)
20'00 h. CAT. (Barri Marítim)

ARENYS DE MAR

Convent dels Frares Caputxins

Vigílies: 19'30 h. CAT.

Diumenges: 9'30 h. CAT.

11'30 h. CAT.

19'30 h. CAT.

Feiners: 20'15 h. CAT.

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. CAT.

(Ràdio Arenys)

11'00 h. CAST.

12'00 h. CAT.

19'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 8'30 h. CAT.

20'00 h. CAT.

BLANES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAT.

20'30 h. CAT.

Diumenges: 8'00 h. CAT.

10'30 h. CAT.

12'00 h. CAT.

19'00 h. CAST.

20'30 h. CAT.

Feiners: 8'00 h. CAT.

20'30 h. CAT.

CADAQUÉS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'45 h. CAT.

(Capella Sant Baldiri)

11'00 h. CAT.

18'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

Feiners: 19'00 h. CAT.

CALAFELL

Parròquia de la Santa Creu

Vigílies: 20'30 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

11'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Pere (Platja)

Vigílies: 19'00 h. CAT.

20'00 h. CAST.

Diumenges: 10'00 h. CAT.

19'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

21'00 h. CAST.

CALDES DE MALAVELLA

Parròquia de Sant Esteve

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 8'00 h. CAT.

11'00 h. CAT.

21'45 h. CAST. (Capella

Gnes. Hospitalàries)

Feiners: 20'00 h. CAT. (Capella

Germanes Carmelites

davant Balneari Prats)

CALELLA

Parr. de Sta. Maria i St. Nicolau

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 8'30 h. CAT.

10'00 h. INTERN.

12'00 h. CAT.

18'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

CAMBRILS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'30 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

(Església Santa Maria)

11'30 h. CAT. (Santuari

M. de D. del Camí)

19'00 h. CAT. (Santuari

M. de D. del Camí)

Feiners: 8'00 h. CAT.

CASTELL D'ARO

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 21'00 h. CAT.

Diumenges: 11'00 h. CAT.

21'00 h. CAT.

Feiners: 20'00 h. CAT.

Santuari de Sant Pol

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 10'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 10'00 h. CAT.

(Urcatusa)

CASTELLDEFELS

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

11'00 h. CAT.

13'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Capella Bella Mar

Vigílies: 19'00 h. CAT.

Diumenges: 11'00 h. CAT.

12'00 h. CAT.

19'00 h. CAT.

Vista Alegre

Vigílies: 19'00 h. CAT.

Diumenges: 10'00 h. CAT.

La Pineda (a l'aire lliure)

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 11'00 h. CAT.

CUBELLES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

11'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 9'30 h. CAT.

L'ESCALA

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 18'00 h. CAT.

19'00 h. CAT.

(Al convent)

19'00 h. DEUTSCH

20'30 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

(Al convent)

10'00 h. CAT.

(Riells de Dalt)

11'00 h. CAT.

12'00 h. FRANÇAIS

19'00 h. INTERN.

20'30 h. CAT.

Feiners: 19'00 h. CAT.

(Al convent)

20'00 h. CAT.

L'ESTARTIT

Parròquia de Santa Anna

Vigílies: 18'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. INTERN.

11'00 h. CAT.

18'30 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 19'00 h. CAT.

LLANÇÀ

Parròquia de Sant Vicenç

Vigílies: 19'00 h. CAT. (Grifeu)

19'30 h. CAT. (Port)

21'00 h. CAT. (Vila)

Diumenges: 8'30 h. CAT. (Port)

11'00 h. CAT. (Vila)

19'00 h. CAT./CAST.

(Vila)

20'30 h. CAT. (Port)

MALGRAT DE MAR

Parròquia de Sant Nicolau

Vigílies: 19'30 h. CAST.

(C. Médico)

20'00 h. CAT.

Diumenges: 8'30 h. CAT.

10'00 h. INTERN.

11'00 h. CAST.

(C. Médico)

11'30 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 8'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

PALAMÓS

Parròquia de Santa Eugènia

Vigílies: 19'30 h. CAT.

20'30 h. CAT. (La Fosca)

Diumenges: 11'30 h. CAT.

19'30 h. CAT.

20'30 h. CAT. (La Fosca)

Feiners: 19'30 h. CAT.

Parròquia de Sta. Maria del Mar

Vigílies: 19'00 h. INTERN.

20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

11'00 h. INTERN.

19'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

PALS

Parròquia de Sant Pere

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 10'00 h. CAT. (Massos

de Pals)

12'00 h. CAT. (Parr.

de Pals)

20'00 h. CAT. (Parr.

de Pals)

Feiners: 19'00 h. CAT.

PINEDA DE MAR

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. CAT. (C. del

Barri de Creus)

11'00 h. CAT.

20'00 h. CAT. (Sta. M.

de Pineda)

Feiners: 13'00 h. CAT. (dijous)

19'00 h. CAT.

(altres dies)

PORTBOU

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 11'00 h. CAT.

19'00 h. CAT.

Feiners: 19'30 h. CAT.

(Dimarts i Divendres)

PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 8'00 h. CAT.

10'00 h. CAT.

11'00 h. CAT.

12'00 h. CAT.

13'00 h. CAT.

20'00 h. CAT.

Feiners: 9'30 h. CAT.

20'00 h. CAT.

ROSES

Parròquia de Santa Maria

Vigílies: 19'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

21'00 h. CAT. (Església

Ciutadella)

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'00 h. FRANÇAIS

11'00 h. CAT.

18'00 h. DEUTSCH

19'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

Feiners: 20'00 h. CAT.

SANT CARLES DE LA RÀPITA

Parr. de la Santíssima Trinitat

Vigílies: 20'00 h. CAST.

Diumenges: 8'00 h. CAST.

11'00 h. CAT.

19'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

Parròquia de Sant Josep Obrer

Vigílies: 19'30 h. CAST.

Diumenges: 9'00 h. CAST.

10.30 h. CAST.

SITGES

Parr. de St. Bartomeu i Sta. Tecla

Vigílies: 19'00 h. CAT.

19'30 h. CAT. (Vinyet)

20'00 h. CAT.

20'30 h. CAT.

(Esg. St. Joan)

Diumenges: 9'00 h. CAT. (Vinyet)

9'00 h. CAT. (Parr.)

10'00 h. CAT. (Parr.)

11'30 h. CAT.

(St. Joan)

12'00 h. CAT. (Parr.)

19'00 h. CAT. (Parr.)

20'00 h. CAT. (Parr.)

Feiners: 9'00 h. CAT. (Parr.)

19'30 h. CAT. (Parr.)

20'00 h. CAT.

(St. Joan)

TARRAGONA

Parròquia de Sant Joan Baptista

Vigílies: 20'00 h. CAT.

Diumenges: 9'00 h. CAT.

10'30 h. CAST.

12'00 h. CAT.

13'00 h. CAST.

20'00 h. CAT.

Feiners: 9'30 h. CAT.

afinant

Zoom

Una cadena d'incendis provocats a les esglésies freqüentades pels fidels afroamericans està sacsejant els Estats meridionals dels Estats Units. En deu mesos 37 congregacions negres han sofert aquests atemptats. ¿Per què els seus autors tenen en el punt de mira els llocs de culte? Perquè en les comunitats afroamericanes les esglésies són també el centre de la vida social. L'objectiu del Ku Klux Klan és fer por, silenciar els líders negres i humiliar les comunitats.

Llindar

Secularització i pluralisme

El dia 17 de juny el sociòleg Joan Estruch fou rebut com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans. Un alt reconeixement, doncs, al seu treball en el camp de la sociologia i, en general, a la seva aportació intel·lectual a la societat catalana. En el seu discurs de *recepció* Joan Estruch tractà, una vegada més, el que és, sens dubte, un dels seus temes preferits: *Secularització i pluralisme en la societat catalana d'avui*. Entre els oïents, un grup d'amics, i entre ells, com un més, el bisbe de Solsona Antoni Deig.

Joan Estruch, des de fa molts anys, contribueix juntament amb un altre amic, el també sociòleg, i periodista, Salvador Cardús, a la renovació dels estudis sociològics sobre el fet religiós. Ambdós formen com un *tàndem* perfecte, en aquest camp, i en d'altres. Els periodísticament ben treballats, però també polèmics, i a voltes una mica capciosos, *interludis conciliars* que aquest darrer va escriure al diari *Avui*, des de fora de l'aula conciliar, no s'expliquen segurament sense les informacions i els comentaris que, des de dins, li passava amicalment el primer. Almenys, entre tots dos, van ajudar, com ningú, a que el nostre Concili, resultés un esdeveniment *interessant* per a una bona part de l'opinió pública catalana. Aquest és l'aspecte positiu, encara que també caldria dir —i aquest seria potser un aspecte menys positiu— que no pas poques de les seves anàlisis portaven el segell ineludible d'una visió molt personal i fixaven en excés l'atenció en determinats temes. Tothom és deutor, fins i tot els sociòlegs (i ells ens ho han descrit magníficament en alguns articles) de la pròpia subjectivitat. Ningú no escapa, ni tan sols els sociòlegs, a certs abandons.

Sento, com molts d'altres, una admiració per la capacitat intel·lectual de l'amic Joan Estruch, concretament per la seva capacitat de formular, com a bon sociòleg

del coneixement, moltes preguntes —més que no pas respostes— i de desfer una munió de tòpics pel que fa a qualsevol tema, especialment el religiós. Per això a alguns el seu estil els pot resultar incòmode o a d'altres els deu semblar una mica dur o tallant. De la mateixa manera que arremet contra els que interpreten la secularització en el sentit de *descreença* pot posar al descobert els *interessos institucionals* o les pretensions subtils de *monopoli* pel que fa a l'organització eclesiàstica o també descriure'ns, sense embuts, les estratègies i la ideologia dels qui ell anomena, amb sana i potser afectuosa ironia, *santos y pillos*.

Val la pena llegir-se sencer el discurs d'entrada d'en Joan Estruch a l'Institut d'Estudis Catalans, encara que hi hagi abocat les tesis de sempre i que en algun punt reveli, fins i tot, un insuficient coneixement de la nostra història religiosa i eclesial. Cal agrair-li, una vegada més, aquesta seva aportació feta des de la sociologia. Una aportació, però, que requeriria ser completada després amb una metodologia teològica que allí probablement no feia al cas. Em refereixo, per exemple, al problema del grau d'implantació de la visió cristiana en la nostra societat en temps passats i a la inculcació de la fe en el nostre temps. Això no obsta perquè es pugui parlar d'una lliçó magistral més del nostre

sociòleg. Com a pastor em preocupa, però, el fet de la *secularització interna* de molts cristians i el problema de la *inculturació del cristianisme* en el nou marc del pluralisme de la societat catalana actual. Perquè, com algú ha dit molt bé, si els deixebles de Jesucrist no creiem amb prou força ¿que és el que anirem a inculcar?

Manuel Valls i Serra
director

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

La punta del glavi

Ha estat a Les Avellanes amb el Multifestival David i m'hi he enganxat com sempre que m'apropro al seu estil de viure i d'anunciar Jesús. Estil realment de bona nova, de nova felicitat. Enmig de tants joves que vibraven amb els cantautors que proclamaven el goig de la fe, m'enrecordava d'algunes comunitats tristes i cavilloses... dels pares d'uns confirmands que em deien un dia que els seus fills deixen la missa perquè la troben avorrida... del bon amic que, cada vegada que coincidim, m'insisteix que hem de canviar de rotlló perquè els joves s'en van... de l'antiga militant engrescada amb les propostes d'alguns col·lectius contra el Papa, a Alemanya, convençuda que d'això en sortiria la salvació... M'hauria agradat que tots haguessin estat allà. No haurien vist, precisament, un canvi en el sentit que ells em suggerien, sinó en el del clima nou que genera la voluntat de conversió a l'Evangeli, proclamat nuament i acollit amb joia.

El tema del Multifestival ha girat, en les tres últimes convocatòries, al voltant de l'evangelització. El 1994, a Saragossa, la pregunta era: «què és evan-

L'accent ha caigut sempre en la recerca d'una pastoral «kerigmàtica», en el primer anunci missioner, en el trobament personal amb Jesucrist

gelitzar?». Mossèn Ramon Prat ajudava a trobar-hi resposta. L'any passat, a Les Avellanes, amb Javier Prado, proclamàvem: «evangelitzeu els batejats!». Enguany, mossèn Javier Morlans guiava la reflexió sobre «com evangelitzar?». L'accent ha caigut sempre en la recerca d'una pastoral «kerigmàtica», en el primer anunci missioner, en el trobament personal amb Jesucrist, en la centralitat del Senyor, sempre per damunt d'uns valors, d'un moviment, de la mateixa comunitat. Però sense deixar d'assumir, amb sentit integrador, els altres significats de l'evangelització: el servei normal de la paraula (catequesi, homilia, estudi de la teologia), la vida sacramental i de pregària a l'Església, el compromís dels cristians en la transformació del món.

Diu l'Escriptura que «la paraula de Déu és viva i eficaç. És més penetrant que una espasa de dos talls, arriba a destriar l'ànima i l'esperit, les articulacions i el moll dels ossos; discerneix les intencions i els pensaments del cor» (He. 4,12). Però, posada a les nostres mans, sovint fa l'efecte d'una espasa esmussada. La nostra manera de canalitzar-la —tarannà espiritual, organització, celebracions i homilies...— no la fa prou tallant. La preocupació kerigmàtica que guia el Multifestival David —i altres— ve a esmolar la nostra pastoral. Probablement no ens sobra res de tot el que fem —o gairebé res— però tot necessita ser afilat. La punta del glavi és l'anunci exprés de Jesucrist com a Salvador que ens crida a l'assentiment de la fe i a la conversió. No la podem tenir embeinada ni sotmesa a massa dilacions, eufemismes, pal·liatius...

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

El que diem sense reflexionar

De tant en tant un té sorpreses. I les té en el lloc més insospitat. Al metro o a l'autobús. Aquests dos potents artefactes marquen necessàriament la psicologia dels «usuaris» (perdó per emprar el mot de la companyia de transports). L'artifici dels mitjans públics de transport és un medi curiós de conducta: uns callen, altres parlen del temps o de futbol, altres donen la impressió que viatgen amb molta naturalitat i continuen ocupats en els temes de negoci o de família... Tanmateix les situacions artificioses poden fer sortir espontàniament allò que portem dintre. Ningú no pot amagar tant la seva interioritat que no la reflecteixi en determinats gestos i paraules, encara que pretengui fer teatre. A fi de comptes els fingidors, malgrat el seu intent còmic, sempre revelen quelcom de si mateixos.

Aquestes sorpreses solen venir-me a través de converses dels viatgers i que, sovint, em fan interrompre la lectura del llibre que m'acompanya. I, de vegades, em fan sentir com si fos d'una altra galàxia. Segur que aquest sentiment em fa algun bé; almenys, el de procurar que m'adoni de la disparitat de criteris. Perquè, fàcilment,

hom podria creure que té l'assentiment de tots els altres quant a les seves categories mentals i valoratives. No vulgueu cosa més falsa. Per això sentir i escoltar aboca a la realitat. Que és com és i no com jo em penso que és. Interessant!

L'altre dia dues senyores parlaven amb una frivolitat extraordinària —potser ordinària?— del matrimoni i del tenir fills; una d'elles deia que estava de tornada de tot, cosa que no era certa perquè la crítica d'altres dominava la seva conversa. Un amic sacerdot —l'anècdota s'ho val— anava a un perruquer que, desconeixent qui era, no parava de dir mal dels capellans. L'amic no es va donar a conèixer, però va canviar de perruqueria.

Escriu això per a tots. Per als que creuen —i tots ho creiem— que tothom pensa com nosaltres. Per als que parlen vanament i de qualsevol manera. Per als que no tenen cap pudor a exposar els seus pensaments superficials. Per als que tot ho jutgen i sentencien pel que han après, d'oïda. Per als incauts que parlen sense saber qui tenen al davant. La parla sempre és el nostre retrat.

Impromptu

Oriol Camps

Sobre expressions massa populars

Hi ha expressions com aquesta, «És una merda!», que són perdonades quan s'engeguen en un ambient gras, poc format, poc il·lustrat, però que fins i tot qualsevol membre d'aquest medi se sentiria incòmode de proferir en un estadi superior. Perquè la persona amb poca formació sent una íntima vergonya i no li plau demostrar les seves mancances davant segons qui. Potser enguegui la dita en cercle molt reduït.

Però quan l'expressió és llançada als quatre vents per una personalitat (o així considerada) davant de tot un Congrés Internacional d'Arquitectes, hom queda perplex i pensa si la consideració de personalitat li és adequada, ja que l'expressió diu molt poc a favor seu.

M'ha fet recordar aquella exclamació d'un antic mestre d'obres d'un temple barceloní encara en perenne construcció que, quan algú l'enutjava en qüestions de treball, li etzibava un sonor «Sembles un arquitecte!» que el deixava tranquil... I que em perdonin els arquitectes, que em són dignes de tots els respectes.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El Sr. Nunci parla clar

En el darrer número de *Església d'Urgell* (n. 250), el Sr. Nunci, Mons. Lajos Kada, fa unes declaracions sobre diversos aspectes de la vida de l'Església en general i d'Espanya en particular. Són totes interessants. Només en transcriu tres.

La participació dels seglars:

—A Hongria, el meu país, durant la dictadura comunista era impossible la col·laboració dels laics amb l'Església. Els sacerdots ho feien tot. Això no ha canviat pas gaire després de la dictadura, tot i que els capellans han entès que sense la col·laboració dels laics, ja poden plegar. En alguns llocs del món es confien tasques als diaques permanents, que en total l'Església en va creixen el nombre. Això és un mitjà, i penso que és el camí del futur. Amb tot, hi ha dues dificultats notables: en primer lloc, són pocs els seglars que volen i saben fer-ho, i en segon lloc, als capellans els costa donar confiança als diaques permanents. Cal fer participar més els seglars: motivar-los per assumir les seves funcions i preparar-los perquè les facin amb competència.

El problema de les vocacions religioses:

—Espanya és el país del món amb més monestirs de vida contemplativa, però amb unes perspectives de futur pessimistes. Hi ha manca de vocacions i un envelliment general de les existents: algunes comunitats femenines

estàn formades de velletes de 80 anys. No hi ha aspirants ni novícies. L'opció d'unir-se a comunitats es veu difícil, gairebé impossible. Sembla com si les monges preferissin morir abans que reunificar-se. Hi ha monestirs femenins que han provat de portar vocacions de l'Índia. La diferent mentalitat, i fins i tot la llengua, és un problema per la seva adaptació. Avui per avui, no sembla aquesta la solució. En altres aspectes, en la vida de l'Església hi ha coses positives, com, per exemple, els moviments nous que porten nova vitalitat; el creixement d'interès per les peregrinacions a centres o santuaris mundials; l'esforç dels seglars per viure una espiritualitat més profunda, etc.

Relacions amb el govern:

—No podem estar contents. Ja en vaig parlar el dia de la meua arribada a Espanya i el dia que em vaig entrevistar amb el Sr. Felipe González. El nou govern pot estar més disposat. Veurem com serà. No podem fer de profetes.

Mons Kada acaba dient que cal intensificar la vida espiritual, «perquè vivim en una societat materialista i els seus reclams atrauen a molts.»

En el marc de la reserva i diplomàcia en que es mouen els nuncis i embaixadors, aquesta vegada el nou Nunci d'Espanya ha parlat clar.

Carnavalada a Berlín Intransigència gai

Umberto Folena
col·laborador d'«Avvenire»

Monges amb panxa postissa, papisses embolcallades en improbables paraments, diables i satanassos, i per acabar, els acostumats i inevitables xicots enfaixats de cuir negre, com sortits d'un film de Fassbinder. Una gran carnavalada «a honor» de Joan Pau II, el gran enemic. Els periòdics descrivien així la desfilada dominical del Berlín-gai: «Ferotge, i de tant en tant desbocada, provocació antipapal». En això hi estem d'acord, perquè de ferotge i desbocada ho va ser certament. Pel que fa els que han escrit sobre «l'ànima tolerant i transgressiva de Berlín», ja ho estem menys, perquè l'adjectiu «transgressiu» diu poc, si és que n'hi ha prou amb posar-se nu i portar bigoti per ser «transgressius». I després perquè la tolerància hauria de pressuposar el respecte per les idees dels altres. I qui té respecte no ofèn ni et llença a sobre pots de vernís.

Pero el problema està precisament en això: per respectar o menystenir les idees d'altri, cal conèixer-les abans. I els gai berlinesos semblaven, en canvi, adolescents presumptuosos. Una papissa de debó hauria dit: «enviem un senyal de tolerància, no de condemna». Perquè, ¿qui ha condemnat els gai? Per ser uns pobres presumptuosos els gai berlinesos varen perdre una ocasió. Perquè mentre ells posaven per a les càmeres de televisió, massa àvides de la mercaderia per ells generosament exposada, el Papa feia un discurs sobre el qual s'hauria pogut enfil·lar un intercanvi d'opinions segurament «tolerant». Tema: la llibertat.

Des de la porta de Brandenburg no va parlar de condemnats ni de condemnes, no llançà admonicions ni anatemes, sinó que adreçà «una urgent crida per la llibertat (...) al poble alemany, a Europa (...), a tots els homes de bona voluntat». El Papa, tanmateix, no es travestí: «la llibertat no significa dret a poder fer el que vingui de gust; la llibertat no és un deixar passar. Qui transforma la llibertat en un deixar passar ja infereix a la llibertat un cop mortal. (...) No hi ha llibertat sense veritat». Però sense solidaritat i sense sacrifici, continuà el Papa, tampoc existeix la llibertat. I finalment va convidar a Berlín, gran ciutat de cultura, a posar els seus talents a disposició per a la construcció d'una civilització de l'amor.

Els gai berlinesos no s'adonaren que el Papa també parlava per a ells. No s'adonaren que l'Església, des de la seva pròpia llibertat, també parlava a la seva llibertat. És molt probable que els gai no s'haurien mostrat totalment d'acord amb Joan Pau II, però també és molt probable que almenys haurien pogut estar d'acord en algunes premises, obrint pas a una escolta seriosa, aquesta sí, filla de la tolerància. En aquest dur a terme la seva missió l'Església no condemna mai a les persones i no se les heu amb ningú i menys amb els gai. En tot cas, potser que siguin els gai el que actuïn com si se sentissin condemnats i reaccionen descaradament.

La carnavalada berlinesa —trista, perquè fa riure, sí, però amb un somriure tenebrós— demostra una vegada més que el primer enemic dels gai organitzats no és el Papa, ni l'Estat, ni cap poder manifest o ocult. El primer enemic dels gai organitzats són els mateixos gai, presoners del seu propi personalisme, encara que potser no estigui del tot justificat, d'un complex d'inferioritat que degenera en l'exhibicionisme. I la seva inseguretat respecte a la pròpia identitat els empeny a ser agressius i a buscar-se un enemic, que com més gran i més a prop estigui, és millor. I cap no funciona millor que el Papa. Deixem de parlar, doncs, de tolerància i de transgressió i també de provocació, perquè la manifestació de Berlín pertany a un altre gènere.

Escena de banquet en un fresc d'una tomba del segle V a.C. (Paestum, Itàlia)

Olivier Clément
teòleg laic ortodox i
col·laborador d'«Avvenire»

Aquests últims dies, París —i suposo que altres ciutats europees— ha estat marcada per la gran manifestació, estranyament carnavalesca, de l'«orgull gai». Ara els homosexuals es volen convèncer, i fer-nos creure, que l'homosexualitat és una fatalitat biològica, inscrita en el seu patrimoni genètic. La seva ja antiga reivindicació de fraternitat es veu, així, compromesa: ara es defineixen com un poble, una raça (en el sentit més racista del terme), una ètnia

minoritària que reclama els seus drets en una societat que s'està tornant multicultural. Els «maleïts poetes» del segle passat, es van voler tornar petit-burguesos en sabatilles. Però és difícil: en l'amor que goso dir normal —que és més o menys comunió i reciprocitat dels contraris— el goig

és ple, el temps és ple i, en conseqüència, la durada és possible. En l'amor homosexual hi ha només una efusió entre semblants, un plaer buit, un temps buit a reomplir amb la multiplicat, tal vegada frenètica dels encontres.

Avui alguns homosexuals, en tornar-se formals per culpa de la sida, confien en poder casar-se (reivindiquen un «contracte d'unió social») i, ¿per què no?, adoptar nens. Es poden preveure estranyes escenes matrimonials, agullonades per l'enveja i pels conflictes de precedència! Pel que fa als nens, d'aquesta manera desarrelats de les estructures fonamentals de l'ésser i de l'arquetip dels seus símbols, a quina desintegració no estaran exposats?

Els psicòlegs seriosos saben molt bé que l'homòfil és un nen allargat, retintut en excés per llarg temps en la falda de la mare possessiva. Per narcisisme, ell va vers el seu semblant i rebutja l'altre. Té por d'ell. La

Bíblia presenta la civilització de Sodoma com marcada per aquest rebuig de l'altre, sense generositat ni veritable hospitalitat. No és per casualitat que els homosexuals berlinesos elegissin «anti-papisses» i intentessin saltar sobre Joan Pau II, símbol d'una paternitat intransigent, que apel·la a una sexualitat normal, responsable i fecunda. (Que aquest reclam potser hagi estat expressat en el context d'un moralisme i d'un naturalisme que l'Occident contemporani amb prou feines comprèn, és una qüestió molt diferent).

La cultura d'avui està profundament marcada per l'homosexualitat: les èlites homosexuals posen l'accent, en la literatura i l'art, sobre tot allò que no està vinculat ni constituït, sobre allò que és fortuït, tot plegat embolcallat en una mena de nerviosisme que només troba quietud —una quietud mortal— més que en la droga. D'això se'n deriva una creixent necessitat de fascinació i d'immanència. Cada percepció, cada signe, acollit i exaltat en la discontinuïtat, assoleix un afinament extrem que pot produir la grandesa en certes obres, les de Proust per exemple. Un complaure's en l'ambivalència, i també un eixamplament de la soledat i del patetisme entre els homes i les dones del nostre temps.

El complex d'Edip assumeix un abast còsmic: l'home mata el Pare per violar finalment la Mare: la naturalesa. No és per casualitat que les manifestacions de l'«orgull gai» coincideixin amb l'escàndol de les «vaques boges», aquestes bèsties dolçament i pacíficament maternes, de les quals Gandhi en féu un elogi tan bell, i que s'ha volgut alimentar-les de carn! No plantejo una relació de causa a efecte. Molts homosexuals són ecologistes: aleshores allò que preval no és la nostàlgia de la violació sinó la fusió amb la Mare. El que m'interessa és la sincronia de tots aquests fets: el seu desenllaç corre el risc que sigui la mort.

Vinga, que les «guerres de l'esperit» de les quals parlava Nietzsche ja estan declarades!. Però la redempció, a través de l'amistat i del sacrifici, és sempre possible: Jonatàs encara salva al David, i el fill de David, Salomó, composa, diu la Tradició, el «Càntic dels càntics», que uneix l'amor amb la fraternitat: «germana meva, estimada meva».

Respir

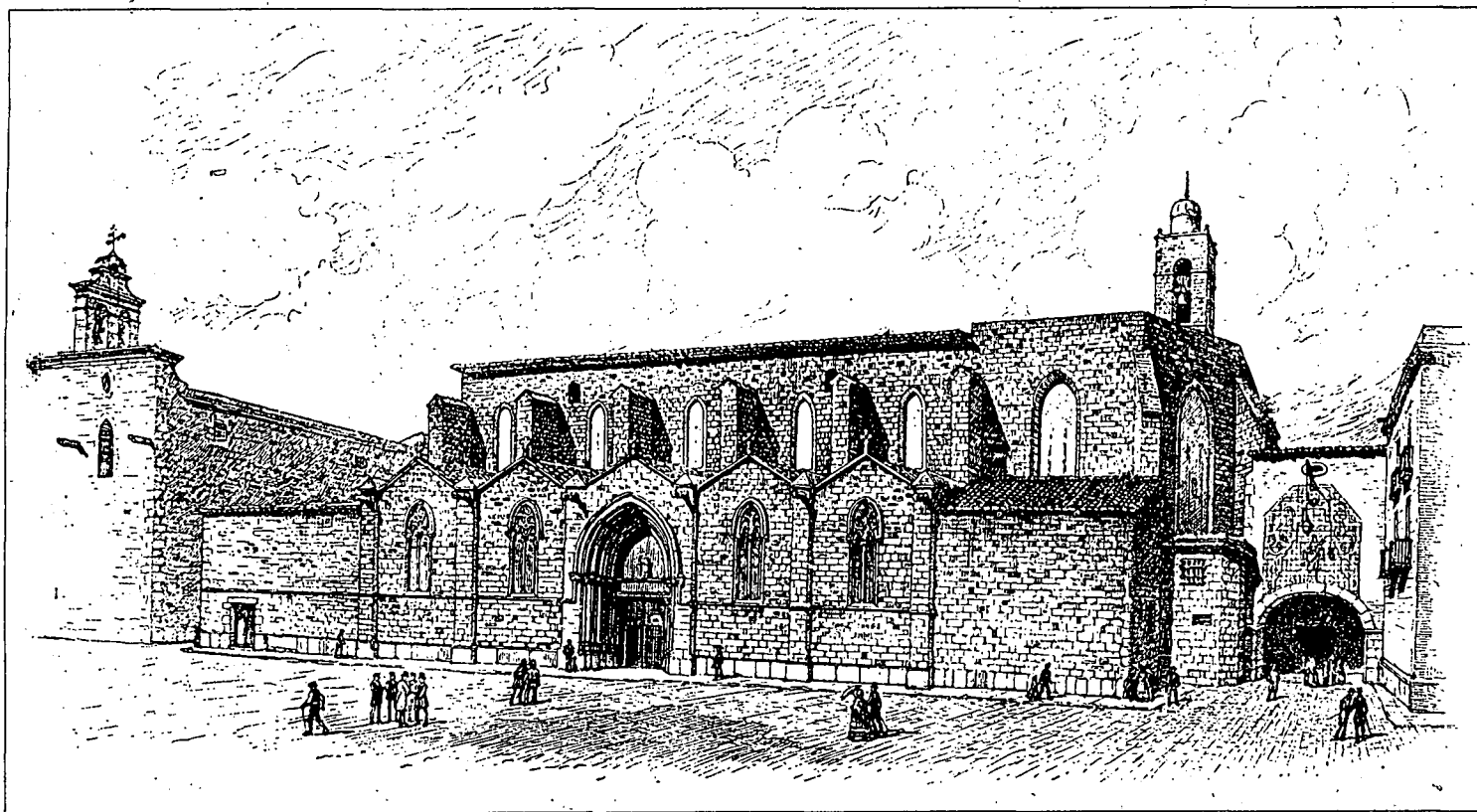
Miquel Estradé

No hi havia caigut!

Quan en una revista llegim que la redacció no comparteix necessàriament les opinions expressades en els articles dels qui hi col·laboren, sempre he pensat que ho escriuen per prevenir que algú es faci una idea falsa de la revista, que en tingui una imatge equivocada, tot permetent, d'altra banda, que cadascú dels qui hi escrigui digui lliurement el que creu i el que pensa. És a dir, equival a evitar que hom posi una etiqueta a la revista perquè algú hi escriu això o allò, o perquè hi escriu aquest o aquell altre. No hi veig cap mal, en això. Però l'altre dia, a rel d'un escrit que em va caure a les mans, vaig pensar que els qui escriuen en una revista també haurien de poder dir que la col·laboració que hi tenen no significa combregar ni amb les opinions que hi solen aparèixer, ni amb el tirat intel·lectual, o d'opinió, o de conducta que la revista té, o sembla que tingui. No crec que fos tampoc cap mal, aquesta precaució, per evitar-nos etiquetes!

Humor

Façana de l'antiga església del Carme a Barcelona

Orígens de la devoció a la Mare de Déu del Carme

El Carme a Catalunya

El 16 de juliol es felicita les carmes i, en especial, la Mare de Déu del Carme. A molts ports la seva imatge surt en processó balancejant-se en una barca al vaivé de les ones. Les esglésies i monestirs de carmelites escampats per tants pobles i ciutats celebren aquest dia festa gran. Hi ha qui recorda llavors que a la medalla que penja del seu coll hi ha la imatge de la Mare de Déu del Carme. I és que aquesta devoció mariana està molt arrelada a casa nostra. Però, quins són els seus orígens?

Enrique Martínez

Ens hem de remuntar al temps de les croades. Molts cristians desitjaven seguir *in situ* les petjades de Crist, però es trobaren la Terra Santa ocupada pels sarraïns; a tota la cristiandat es van organitzar llavors croades per reconquerir-la. Els pelegrins van tornar amb els croats, i trobaren a la falda de la muntanya del Carmel un lloc ideal per quedar-s'hi: nombroses coves excavades a la roca i regades per la Font d'Elies. Jaume de Vitry, bisbe de Sant Joan d'Acre al s.XIII, descrivia així als primers ermitans del Carmel: «Homes sants renunciaven al món i escollien llocs adequats a llur objecte i devoció per viure-hi... Alguns, imitant el sant anacoreta, el profeta Elies, menaven una vida solitària al Mont Carmel, especialment prop de la font anomenada d'Elies». L'any 1209 el Patriarca de Jerusalem, sant Albert Avogadro, va atorgar a aquells ermitans una

Regla de vida, aprovada el 1226 pel papa Honori III: havia nascut l'Orde del Carme.

MARIA ÉS EL NÚVOL VISIBLE DES DEL CARMEL

L'elecció del titular d'una església comportava en aquella època feudal un deure de vassallatge. I els primers carmelites van escollir estar consagrats per tota la vida a Maria, la Mare de Déu. Ella ja estava simbolitzada en el núvol que el profeta Elies veïés des del Carmel i que va portar la pluja al seu poble en senyal de perdó i benedicció (cfr. I Re 18,44). Des de llavors l'Orde del Carme és també de Maria, la seva Mare i Protectora.

Durant el segle XIII els carmelites van difondre l'Orde per tot Europa, adaptant-la a l'estil de les mendicants—franciscans i dominics, sobretot—. A la vessant contemplativa i mariana afegien, així, l'apostòlica. Aquesta espiritualitat carmelitana va assolir el cim més alt al segle XVI, amb santa Teresa de Jesús i sant Joan de la Creu; els grans místics abulenses van reformar l'Orde amb la intenció de tornar a la primitiva Regla—Eugeni IV l'havia mitigada el 1432—i seguir d'aquesta

manera els passos dels primers carmelites. La recerca amorosa del Déu vivent en les estances de l'ànima va voler santa Teresa associar-la no sols a Maria, sinó d'una manera especial a sant Josep. El silenci de la Sagrada Família—a semblança de la suau brisa que sentís Elies (cfr. I Re 19,12)—li semblà a Teresa el lloc idoni per escoltar Déu.

(Gravat antic de la Mare de Déu del Carme)

Tota aquesta obra, realitzada durant segles amb fe i amor, i sota la mirada maternal de Maria, fou arrasada en temps de la revolució francesa, arribant-se a l'extinció gairebé total de l'Orde durant el segle XIX. Però va poder més la promesa que un dia fes Maria al prior general Pere Tomàs: «Confia, oh Pere!, perquè la Religió del Carme durarà sempre». Ja a final del passat segle va començar la restauració de l'Orde, i no sols en allò material, sinó sobretot en allò espiritual. Aquest nou florir del Carmel s'ha vist regat per la sang de nombrosos màrtirs: ja han estat beatificats des les Carmelites de Compiègne i de Guadalajara, l'holandès Titus Brandsma—mort a Dachau—i la filòsofa d'origen jueu Edith Stein—morta a Auschwitz—. Però ha estat santa Teresa de l'Infant Jesús la més valuosa flor del Carmel contemporani, al convertir-se en un far lluminós per als cristians del segle XX amb el seu car d'infància espiritual.

L'ORDE DEL CARME S'ARRELA A CATALUNYA EN TEMPS DE JAUME I

A Catalunya el Carmel es va fer present ja des dels seus orígens. Jaume I, que organitzà una croada, va acollir els carmelites als seus regnes, fundant-se el 1265 el convent de Perpinyà. Li seguiren els de Lleida, Barcelona, Perelada, Girona i molts més. La primitiva Província Carmelitar de Catalunya i Mallorca va proporcionar l'Orde tres priors generals: el perpinyanès i notable teòleg Guiu Terrena, el mallorquí Joan Ballester, i el manresà Bernat Olle. Els següents segles la Província va continuar creixent, destacant la creació del Col·legi de Sant Àngel (1587) a la barcelonina Rambla de caputxins; al seu lloc ara ha un Quarter de la Guàrdia Urbana, però l'antic claustre encara es pot visitar. A

mateixa època començaren a fundar-se a Catalunya convents de la Reformatià resiana, que va introduir P. Joan de Jesús (Roca) i la Mare Catalina de Cri. L'Orde del Carme va anar arrelant-se així cada com més. Com afirma l'historiador Pau M. Casadevall O.Carm.: «És pràcticament impossible de resumir en tan poc espai les activitats apostòliques dels carmelites a Catalunya i Balears durant aquests segles, com també la seva projecció al poble, del qual van compartir les vicissituds, tan pròsperes com adverses. Molts d'ells es cèlel·liren per la seva virtut ciència, i van ser mestres en les universitats del Principat, principalment a Lleida i Perpinyà, Barcelona i Vic, d'altres van ser còlegs a regir les diòcesis com a bisbes titulars o auxiliars. Les seves esglésies eren centres de pietat des d'on i per la boca dels seus predicadors (algu

mosos) es difongué arreu del Principat i e les Illes la devoció a la Mare de Déu del Carme, que arrela profundament i encara perdura, particularment a través de la Confraria del Sant Escapulari i del Tercer Orde, malgrat els trasbals causats per la forçada exclaustració del segle passat».

Aquesta exclaustració va tenir lloc el 1835, perdent l'Orde totes les seves possessions. Així, el convent de Barcelona, que estava al carrer del Carme davant de l'actual Biblioteca de Catalunya, es va convertir en seu provisional de la Universitat; del antic convent només queda una porta, que es pot veure a la sortida de Barcelona per l'autopista de Mataró. Però, malgrat haver estat eliminat, el Carmel continuava donant fruit: el 1826 la barcelonessa santa Joaquina de Vedruna fundava a Vic les Carmelites de la Caritat; i el 1860 el P. Francesc Palau i Quer, natural d'Aitona, creava dues congregacions carmelites. A la fi, el cardenal arquebisbe de Sevilla, Lluís i Garriga, i el P. Josep Barcons, ambdós carmelites catalans, van restaurar l'Orde a Espanya fundant el convent de Jerez de la Frontera (1878); a Olot s'hi retornà el 1892 i a Barcelona el 1924. Cal destacar una figura eminent del Carmel català del nostre dies: el P. Bartomeu M. Xiberta (1897-1967), home savi i sant, que va participar com a teòleg en el Concili Vaticà II i de qui s'ha escrit autoritzadament que «és potser el més gran teòleg que el Carmel ha produït al llarg dels segles».

AMB L'ESCAPULARI DEL CARME LA SALVACIÓ ES FA PROPERA

L'Orde del Carme ha trobat sempre una extraordinària acceptació al poble cristià, però per què? La seva espiritualitat d'intimitat amb Déu i de devoció filial a Maria han estat, sens dubte, els aspectes que han captivat infinitat d'ànimes. Si més no s'ha de dir que, des d'un principi, aquesta espiritualitat s'ha sabut fer propera a tot creient. Així va passar amb el camí d'infància espiritual de santa Teresa de l'Infant Jesús i, molt abans, amb la devoció a l'Escapulari del Carme.

Aquesta devoció es remunta al segle XIII, quan l'Orde va arribar a Europa i no va ser ben rebuda per alguns. El prior general, sant Simó Stock, no parava de demanar auxili a la Mare de Déu; i el 16 de juliol del 1251 Maria se li aparegué portant a les seves mans l'Escapulari de l'Orde i dient aquestes paraules: «Aquest serà privilegi per a tu i tots els Carmelites, qui moris amb ell no patirà el foc etern. És senyal de salut, salvació en els perills, aliança de pau i de pacte etern». A aquesta promesa se li va afegir una altra, que va revelar la Verge al papa Juan XXII el 1316: «Jo, la seva Mare de gràcia, baixaré el dissabte després de la seva mort i a quants —religiosos i confreres— trobes al Purgatori, els deslliuraré i portaré al mont sant de la vida eterna». Aquestes gràcies de l'Escapulari van afavorir la seva ràpida difusió, adquirint formes senzilles i populars —petit escapulari de tela i medalla escapulari— i perdurant el seu ús fins als nostres dies; així ho afirmava el 1948 el sociòleg Ireneo Rosier: «No és probablement exagerat dir que la devoció del Sant Escapulari

està tan difosa com la mateixa fe catòlica. La devoció del Sacratíssim Cor, del Rosari i de l'Escapulari són universals».

Amb l'Escapulari la salvació obrada per Jesucrist s'ha fet propera a l'home. El cristià se sap rentat del pecat per les aigües del baptisme, nodrit pel Cos de Crist i també vestit amb l'hàbit protector de Maria. Però igual que el baptisme condueix a una nova manera de vida, així també l'Escapulari del Carme exigeix revestir-se de les virtuts de Maria: «Des d'avui —diu la Consagració a la Mare de Déu del Carme composta per Pius XII— m'esforçaré en

viure en suau unió amb el teu esperit, oferir-lo tot a Jesús per mitjà teu i convertir la meua vida en imatge de la teua humilitat, caritat, paciència, mansuetud i esperit d'oració». El mateix Pontífex comentava d'aquesta manera la promesa de la Verge: «I, en realitat, no es tracta d'un assumpte de poca importància, sinó de la consecució de la vida eterna en virtut de la promesa feta, segons la tradició, per la Santíssima Verge... És, certament, el Sant Escapulari com un hàbit marià i senyal de protecció de la Mare de Déu. Però no pensin els que vesteixen aquest hàbit que podran aconseguir

la salvació eterna abandonant-se a la peregrina i a la desídia espiritual».

El 16 de juliol, dia en què es commemora l'auxili rebut de Maria, fou escollit per l'Orde com a festa principal; el papa Benet XIII la va estendre el 1726 a tota l'Església i avui se celebra festivament arreu del món: «Festa dels beneficis de Maria al Carmel —afirmava el P. Xiberta—, festa de la consagració del Carmel a Maria. Durant tot l'any conservem un record de gratitud pels beneficis que hem rebut de Maria, però el 16 de juliol està dedicat a retre un homenatge solemne d'agraïment».

COPLAS EN ALABANSA DE NOSTRA SENYORA DEL CARME

Vos que sou Reyna Carmelitana
que als vostres fills saludau,
Vos sou la guia de l'ànima mia,
y de tots los devots Cristians:
*Ave Maria sou concebuda
sens pecat original.*

Vos sou la guia de l'ànima mia
y de tots los devots Cristians,
sou coronada Verge Sagrada,
de dotze estrelles molt brillants:
Ave Maria, etc.

Sou coronada, Verge Sagrada
de dotze estrelles molt brillants:
tots los Angels y Arcàngels
a vostres plantas van cantant:
Ave Maria, etc.

Tots los Angels y Arcàngels
a vostras plantas van cantant;
be sabeu vos, Verge Maria,
que tots los devots defensau:
Ave Maria, etc.

Be sabeu vos, Verge Maria,
que tots los devots defensau:
tots los que portan lo escapulari
tenen defensa molt natural:
Ave Maria, etc.

Tots los que portan lo escapulari
tenen defensa molt natural;
tots los dimecres y dissaptes

al purgatori devallau:

*Ave Maria sou concebuda
sens pecat original.*

Tots los dimecres y dissaptes
al purgatori devallau:
a buscar aquellas animetas
que 's donan a vostras mans:

Ave Maria, etc.

A buscar aquellas animetas
que 's donan a vostras mans:
y las pujau a la Gloria
y al vostre Fill las presentau:

Ave Maria, etc.

Y las pujau dalt a la Gloria,
y al vostre Fill las presentau:
lo vostre Fill ab la cara alegre
se las ne puja al seu Palau:

Ave Maria, etc.

Lo vostre Fill ab la cara alegre
se las ne puja al seu Palau:
ara dirém un Pare nostre
per los que estan en pecat mortal:

Ave Maria, etc.

Ara dirém un Pare nostre
per los que estan en pecat mortal;
y també una Ave Maria,
per los que estan agonisant.

*Ave Maria sou concebuda
sens pecat original.*

Dient una salve a Maria Santíssima se guanyan 360 dies de indulgencia

Goigs a la Mare de Déu del Carme

Cartes

◆ Voluntat de diàleg objectiu a «C.C.»

Sr. Director,

En el núm. 874 (20-6-96), de *Catalunya Cristiana* es va publicar el Manifest presentat pel grup *Espai obert*.

Sovint intento reflexionar sobre els esdeveniments i constato que vivim immersos en una autèntica diversitat. Tots tenim unes arrels, una identitat, que potser podem difondre, però ens és impossible canviar. Tot i que segons les pròpies arrels no estic d'acord amb les afirmacions del Manifest, he rebut amb goig la seva publicació ja que significa una voluntat del diàleg objectiu i respectuós que valoro de debó.

També vull agrair-li l'esforç d'organització per fer possible que C.C. arribi a Filipines en la mateixa setmana que la rebem nosaltres.

M. DOLORS AMAT CODINA
Barcelona

◆ Una experiència desagradable

Sr. Director;

El *Llindar* del 20 de juny *Adoració, contemplació i silenci* era excel·lent. Felicito el seu autor, el director de C.C. La cita de Max Thurian «Hom assisteix a una inflació de paraules, d'explicacions, de comentaris...» i la seva lamentació pel que fa als sacerdots que disposen al seu caprici els textos de la pregària litúrgica —«per modificar-los segons la seva fantasia o per raons teològiques personals»— m'han fet recordar una experiència desagradable.

Se celebrava una missa per un parent llunyà meu que acabava de morir i la família m'ho va fer saber. Era en un cèntric temple que porten unos religiosos. Em vaig posar en contacte amb el celebrant per oferir-me a celebrar i predicar l'homilia. Em va dir que, com que era la missa programada per cada dia, no era possible que celebrés ni prediqués, per evitar que la celebració s'allargués més del compte. Em va oferir concelebrar amb ell, cosa que vaig acceptar.

L'església estava plena de gom a gom perquè el meu parent era una persona molt coneguda a Barcelona. El bon religiós, quan va veure tanta gent, va fer una monició d'entrada que va durar cinc minuts. Més que una monició era una mini-homilia que va durar el temps que hauria durat la meua. Durant la concelebració, el religiós, un ex provincial del seu orde, va canviar al seu gust molts passatges de l'ordinari de la Missa. Sortosament va respectar les paraules de la Consagració. Al final ni tan sols em va oferir dir unes paraules de comiat.

IGNASI SEGARRA, pvre.
Barcelona

◆ Als germans d'«Espai obert»

Sr. Director,

He llegit amb molta atenció l'interessant reportatge sobre el manifest d'«Espai obert», publicat a C.C. núm. 874, del dia 20 de juny, i m'ha entristit.

En efecte, em costa de creure que uns germans cristians, que actuen de bona fe, hagin arribat a la conclusió que el Papa s'equivoca, que els cardenals s'equivocen, tal com s'equivocen més de dos mil bisbes i arquebisbes d'arreu del món. Tothom està equivocat. És possible que fins i tot hagin arribat a la conclusió, o almenys a la sospita, que també l'Esperit Sant s'equivoca.

És ben cert que tothom pot equivocar-se però quan hom creu que tots els altres s'equivocen, el més assenyat és revisar amb la màxima exigència les pròpies conclusions abans de condemnar els altres.

ANTONI MUNNÉ i TOMÀS
Barcelona

◆ Noces d'Or sacramentals amb molta joia

Sr. Director,

He tingut la joia de visitar el Seminari Major Interdiocesà, a Barcelona —c/ Casp 49—. Hi ha molt bon esperit. Una relació fraternal entre el rector i l'equip de formadors i els mateixos seminaristes que han de ser els sacerdots del segle XXI —del Tercer Mil·lenni— de l'any 2000. Puc dir, amb tota sinceritat, que m'hi he trobat molt bé!

Ja fa cinc anys que els visito —anualment—. Alguns d'ells han arribat ja al sacerdoci. Considero que tots els capellans, hauríem de visitar el Seminari. Llavors les relacions germanívoles d'amistat i de comprensió s'enfortirien. I, fins i tot, s'aplanarien les dificultats que les diferències generacionals poguessin presentar. El Concili Provincial Tarraconense també ens ho demana a tots.

A més a més, en aquest any 1996, celebren les Noces d'Or sacerdotals concretament, el 30 de juny. Ja em van felicitar, per endavant. Ha estat d'una manera molt espontània i juvenil. Els he dedicat un dibuix (sóc aficionat a l'art) amb una poesia de la meua pròpia mare que em va dedicar fa 50 anys amb motiu de la meua primera Missa, al santuari de la Mare de Déu del Col·lell (Girona, 16-VII-46). Tots s'han impressionat! La mare, entre d'altres coses, em diu: «Finit que ha estat de Crist el sacrifici / emocionats, tots t'hem besat les mans / el teu Bon Pare / l'àvia, en sant desfici, i amb gran benedicció els teus nou germans / Matí

de llum / ben amarat de joia, ambient tot perfumat d'olors de Cel / Cors adollats d'una vida alegreia. / He vist realitzat mon gran anhel!» (l'anhel de tenir un fill sacerdot i de veure-li celebrar la seva primera missa!

Des de *Catalunya Cristiana*, saludo a tots, al Sr. rector del Seminari Major Interdiocesà, Mn. Jordi Orobitg, amb tots els sacerdots formadors —entre ells Mn. Joan Busquets— i a tots els seminaristes, dient-los: Molt agraït per les vostres bondats i felicitació i endavant! Desitjo que tots pugueu, també, vosaltres, ja en el s. XXI, celebrar les vostres Noces d'Or sacerdotals, amb molta santa joia!

MN. JORDI CARRERA
Banyoles

◆ Esglésies orientals en comunió amb Roma

Sr. Director,

Crec interessant publicar el que segueix. Actualment hi ha 21 Esglésies orientals, que es troben en perfecta unitat de fe i en plena comunió jeràrquica amb la Seu Apostòlica de Roma. Estan agrupades segons cinc Esglésies Mare o Ritus originals:

Ritu alexandrí: Església Copta (patriarcat) i Etiòpica.

Ritu antioquè: Esglésies Malakar, Maronita (patriarcat) i Sira (patriarcat).

Ritus constantinopolità, o bizantí: Església Albanesa, Bielorrussa, Búlgara, Grega, Hongaresa, Italo-Albanesa; Melkita (patriarcat), Romanesa, Russa, Rutena, Eslovaca, Ucraïnesa i Iugoslava.

Ritu armení: Església Armènia (patriarcat).

Ritu caldeu: Església Caldea (patriarcat) i Malabar.

S.G.
Barcelona

Retalls

Alfa y Omega (22-VI-96)

Els límits de la tolerància

S'abusa molt, actualment, de les reclamacions de tolerància. La paraula ha arribat a convertir-se en un tòpic i, així, es buida de sentit. Tothom se situa inconscientment en el pla d'allò que tolera —quina bonica actitud envers el «proïsme»!— evita, però, situar-se en la posició del que és tolerat. Si algú el convida a fer-ho així, comença a sentir-se incòmode perquè és evident que sols allò que és dolent, molest, perillós, es converteix en matèria de «tolerància». Recordeu que en altres temps s'anomenaven així les cases d'alcaçoteria? O de quina manera els metges fan referència al límit de tolerància davant la

nicotina? Estem, doncs, davant una curiosa actitud, relació entre dos factors, el «tolerant» que s'omple de noblesa, i el «tolerat» que ha de resignar-se a ser simplement suportat. Els documents de les darreries de l'Edat Mitjana, quan es referien als jueus utilitzaven com sinònims dues paraules, i afirmaven que havien de ser «tolerats i consentits».

Aplicant la qüestió al terreny religiós, és evident que el perill que aguaita pot engrandir-se, perquè si la religió ha de ser objecte de tolerància, és evident que no se li reconeix el valor substancial que posseeix. La religió és la manera com els homes estableixen la seva relació amb Déu; no hi ha res que es pugui comparar en valor. L'ateisme és, per la seva pròpia definició, una mancança, en la pràctica, una inhibició; l'agnosticisme, que ara es proclama com a eix substancial de tolerància, consisteix tan sols a eludir el proble-

ma, i tracta d'amagar el cap sota l'alta, com diuen que fan els estruços. En el decurs històric aprenem per experiència que, pel que fa a les religions, sempre es comença amb la tolerància: d'aquesta manera se les defineix com quelcom negatiu, molest o, si es prefereix, un destorb. N'hi ha prou amb què passi el temps: l'eliminació del destorb arribarà com una conseqüència inevitable.

No parlo d'utopies: els catòlics tenen, en aquest plaent segle XX —el més cruel i sagnant de la història— una àmplia experiència. Els set màrtirs trapencs són amb prou feines una manifestació resplendent perquè ha trobat un gran ressò en la premsa: són molts, però, els que experimenten la silenciosa marca de la marginació que s'amaga darrera la tolerància. S'han invertit els termes i es confon tolerància amb transigència: perquè el primer que s'exigeix del «tolerat», és que no pretengui

reclamar per a la veritat que professa un dret a ser considerada com allò que és; simplement es tracta d'una opinió privada i, com a tal, ha de reduir-se a defensar-la.

Així els generosos tolerants dels nostres dies demanen carta de legitimitat per al concubinat, l'homosexualitat, l'avortament, l'hedonisme materialista i tantes altres coses. Construeixen un món a imatge i semblança dels seus propis valors, premien i exalten als qui els defensen i propaguen. Després, girant-se cap als que tracten de defensar la Llei de Déu, que és connatural en l'orde de l'univers, els diuen: De què us queixeu?, no us autoritzem que privadament mantingueu les vostres idees? No pretengueu modelar el món. Sou, simplement, «tolerats». I en l'ànima de qui així es contempla sorgeix la pregunta: fins quan?

Llavors queda al descobert la

realitat. Tota tolerància s'exerceix des d'un orde de valors que no tolera que se li discuteixin. Si algú pretén fer-ho l'acusaran de fanàtic. És hora ja que els catòlics alcin la seva veu i diguin que ells tenen una virtut —veritable virtut— que és l'amor. Cal estimar el proïsme, a tot home, tot i els seus defectes: sens dubte que l'amor no s'estén als vicis ni als mals; si veritablement estimo el «proïsme», no puc limitar-me a arraconar-lo rumiant les seves desgràcies. Hem de rescatar el proïsme, pel seu amor, perquè tenim el deure d'estimar-lo com a nosaltres mateixos, dels mals que l'envolten, dels vicis que el posen malalt, de la mentida que l'envileix. Sabem que sols la Veritat fa l'home lliure. Aquesta Veritat, però, no és un caprici dels homes. Està aquí, Déu l'ha establert, Ell és la Veritat.

Luis Suárez Fernández

«Nosaltres»

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

La participació demana el «nosaltres»

Una de les qüestions de fons més importants per a la participació litúrgica consisteix en la necessària identificació de tota l'assemblea en una mateixa acció. És ben segur que mentre una assemblea no actua amb plena consciència d'estar realitzant «en comú» una mateixa acció, difícilment es pot dir que s'hagi arribat a una participació real i activa. No n'hi ha prou, en efecte, que moltes persones estiguin en un mateix lloc, amb més o menys silenci, veient com algú o alguns actuen i prenen iniciatives. I tampoc no n'hi ha prou que cadascú, durant la celebració, pregui individualment i potser amb intensitat. Això no són realitzacions vàlides de la participació activa tan desitjada.

La Litúrgia mateixa dona una resposta i orientació per a aquest tema: els textos litúrgics de pregària estan formulats en plural, i el subjecte és el «nosaltres»; només quan el sacerdot recita oracions privades es permet l'ús del «jo». Vegeu, per exemple, les pregàries eucarístiques: encara que siguin pròpies del sacerdot, ell les recita en plural, perquè són oració de l'Església reunida.

Però aquest «nosaltres» és difícil d'aconseguir. Qui n'entén el significat està en camí d'arribar a una comprensió autèntica de la participació litúrgica.

El mestratge de Romano Guardini

L'any 1918, tot just acabada la primera guerra europea, el gran mestre i pioner que fou Romano Guardini, publicava el llibre *L'Esperit de la Litúrgia*, i des de les primeres pàgines proposava clarament la qüestió:

«La Litúrgia no parteix del Jo, sinó del Nosaltres... No és l'individu el subjecte de la Litúrgia, sinó la Comunitat, la massa dels creients. Allò que constitueix la col·lectivitat no és la suma genèrica dels que estan units en el temps i en l'espai, dins d'un recinte o església, com tampoc no ho és una comunitat determinada, dins del seu convent. La col·lectivitat de la qual es tracta aquí sobrepasa els límits d'un espai confinat i abraça en el seu radi d'acció a tots els creients del món; igualment, desborda els límits del temps, puix la comunitat pregant, peregrina per aquest món visible, està unida amb vincles íntims a la comunitat triomfant, per la qual el temps ja no existeix...». «El subjecte d'aquesta comunitat és, en una paraula, l'Església». (El *Espíritu de la Litúrgia*, cap. II).

Suposada aquesta entrada en matèria, Guardini explica les condicions per obtenir el sentit del «nosaltres» per part dels «individus»:

«En la vida litúrgica, l'individu no se situa davant Déu com un ésser aïllat, independent, sinó com un element, un factor constitutiu d'aquesta gran unitat de la qual parlem. La unitat, la col·-

lectivitat, és la que s'adreça a Déu; el creient aporta la seva col·laboració, i per això se li exigeix que sigui conscient de la seva qualitat de membre integrant, i, per tant, de la seva responsabilitat. En la zona litúrgica és on el creient experimenta més intensament i viu la comunió amb l'Església...».

«El concepte de comunitat espiritual demana o pressuposa, com el de qualsevol altre col·lectivitat, una doble concessió: en primer lloc, un sacrifici... i, en segon lloc, es demana una cooperació actuant i positiva».

La força espiritual del «nosaltres»

Finalment, Guardini resumeix el sentit espiritual del «nosaltres» = Església, que és el subjecte de l'acció litúrgica:

«El *nosaltres* que abans utilitzàvem era l'expressió d'una realitat objectiva; però ara aquesta paraula ja s'enriqueix de contingut i indica que el que la pronuncia estén als altres el sentiment de la seva pròpia vida, que inclou i compromet els altres en el concepte de la seva pròpia individualitat. Abans, la dificultat consistia a dominar l'orgull, la rebel·lió personal...; ara, el que se'ns mana i imposa és vèncer el propi orgull i la natural repugnància a obrir el nostre cor a altres vides estranyes; el sobreposar-se a la violència que produeix descobrir la pròpia intimitat; superar l'horror instintiu de manifestar-se francament, d'abatre aquest aristocratism o esperit de selecció individual».

lista, que només es troba bé amb aquells que el gust o el caprici escullen. Allò que la Litúrgia ens exigeix, en una paraula, en arribar a aquestes altures, és la renúncia abnegada de nosaltres mateixos: un sortir constantment de nosaltres mateixos; un generós i compassiu amor de caritat sempre disposat al lliurament i al sacrifici, en la participació comunicativa de la vida amb els nostres semblants.

Val a dir que no és molt freqüent parlar de la participació litúrgica en aquests termes de vida espiritual. Però són decisius per arribar fins al fons de les qüestions.

Si quan ens reunim per a la missa dominical només portem les nostres preocupacions, i sobretot si només ens reuníem perquè «toca fer-ho», la celebració de l'Eucaristia no serà pas el moment de la culminació de la nostra vida cristiana, sinó com a màxim, una estona de pregària i seguiment piadosos de la celebració litúrgica.

Una vegada més, em sembla que la paraula justa per indicar la participació és la paraula «entrar». El Jo personal «entra» conscientment en el «Nosaltres» de l'acció litúrgica, sense perdre's en la seva identitat, però renunciant a afirmar-se en exclusiva i assumint la pregària i el sentit del Nosaltres. En aquest Nosaltres, que és l'Església, ens sentirem expressats i portats vers unes perspectives d'ofrena, d'expressió de fe, de comunió eclesial i individual, que sols no hauríem aconseguit.

(Publicat a «C.C.» el 29-VIII-91)

Lectures bíbliques

Diumenge XVI de durant l'any

Lectura primera

Sa 12:13,16-19

Doneu l'ocasió de penedir-se dels pecats

Lectura del llibre de la Saviesa

Fora de vós no hi ha cap Déu que vetlli sobre tothom, i a que hàgiu de convèncer que la vostra sentència és justa. La vostra força és font de justícia, i el mateix domini que teniu sobre tothom fa que tracteu amb tota consideració. Demostreu només la força si algú no creu que ho podeu tot, o bé quan humilieu aquells que, sabent que sou fort, es mostren arrogants. Vós que disposeu de la força sou moderat en les sentències i ens governeu amb tota consideració: el poder, si volguéssiu sempre el teniu a la mà. Obrant així, heu ensenyat al vostre poble que els justos han de ser humans amb tothom, i heu omplert d'esperança els vostres fills, en veure que doneu l'ocasió de penedir-se dels pecats.

Salm responsorial

85:5-6,9-10,15-16a (R.: 5a)

Vós, Senyor, sou indulgent i bo,
ric en l'amor per a tothom que us invoca.
Senyor, escolteu la meua pregària,
escolteu la meua súplica.

R. Senyor, vós sou indulgent i bo

Tots els pobles que heu creat
vindran a fer-vos homenatge
i glorificaran el vostre nom,
Diran: «Sou gran, Senyor,
són prodigioses les vostres obres,
vós sou l'únic Déu. R.

Vós, Senyor, Déu compassiu i benigne,
lènt per al càstig, fidel en l'amor,
mireu-me, apiadeu-vos de mi. R.

Segona lectura

Rm 8:26-27

*L'Esperit intercedeix per nosaltres
amb gemecs que no es poden expressar*

Lectura de la carta de l'Apòstol Sant Pau als cristians de Roma

Germans, és l'Esperit mateix qui, per ajudar la nostra feblesa, intercedeix amb gemecs que no es poden expressar. Perquè nosaltres no sabem què hem de demanar, per pregar com cal, però és ell, l'Esperit, qui es posa en lloc nostre. I ni que els seus gemecs no es puguin expressar, el qui penetra l'interior dels cors sap prou bé quin és el deler de l'Esperit; ell intercedeix a favor del poble sant tal com Déu ho vol.

Al·leluia

Cf. Mt 11:25

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra,
perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangelí

Mt 13:24-43

Deixeu que creixin junts fins a l'hora de la sega

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús proposà a la gent aquesta paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb un home que havia sembrat bona llavor al seu camp, però a la nit, mentre tothom dormia vingué el seu enemic, sembrà jull enmig del blat, i se n'anà. Quan el sembrat hagué crescut i s'espigà, aparegué també el jull. Els mossos anaren a trobar l'amo i li digueren: ¿No era bona la llavor que vau sembrar al vostre camp? ¿Com és, doncs, que hi ha jull? Ell els respongué: Això ho ha fet algú que em vol mal. Els mossos li digueren: ¿Voleu que anem a collir-lo? Ell els digué: No ho feu pas: si colliu el jull, potser arrancaríeu també el blat. Deixeu que creixin junts fins a l'hora de la sega i llavors diré als segadors: colliu primer el jull i feu-ne feixos per cremar-lo; després colliu el blat i porteu-lo al meu graner».

(Text abreujat)

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, cantoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri setmana 4)

JULIOL:

- 21. Diumenge XVI de durant l'any.** Verd. Lectures: Saviesa 12:13-16-19 / Salm 85 / Romans 8:26-27 / Mateu 13:24-43.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Llorenç de Brindisi, cap. dr.; Daniel, prof.; Arbogaste, b.; Jocundí, mr.; Santa Pràxedes, vg.
Festa Major: a La Farga de Bebié, Borgonya, Callús, Alàs, Canillo, Olesa de Bonesvalls, Renau, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Gregori, Sant Martí Sarroca i Taüll.
- 22. Dilluns. Santa Maria Magdalena (MO).** Blanc. Lectures: Miquees 6:1-4-6-8 / Salm 49 / Joan 20:1-2.11-18.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teófil i Plató, mrs.; Menelau, ab.
Festa Major: a Arnes, Bonastre, Corbera de Llobregat, La Masó, Masquefa, La Nou de Gaià, El Pont d'Armentera, El Pont de Vilomara, Pradell i Ullà.
- 23. Dimarts. Fèria.** Verd. Lectures: Miquees 7:14-15.18-20 / Salm 84 / Mateu 12:46-50. Si es vol: *Santa Brígida (MLI)*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apol·linar, ob. mr.; Libori, b.; Santas, Primitiva, Zaida o Maria, i Zoraida o Gràcia, vgs. mrs.; Ròmula, Redempta i Erundina, vgs.
Festa Major: a La Torreta.
- 24. Dimecres. Fèria.** Verd. Lectures: Jeremies 1:1.4-10 / Salm 70 / Mateu 13:1-9.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Víctor, Esterçaci i Antinógenes, mrs.; Boris, mr.; Santes, Cristina, vg. mr.; Niceta, mr.
Festa Major: a Lloret de Mar i Santa Cristina d'Aro.
- 25. Dijous. Sant Jaume, ap. patró d'Espanya (S).** Vermell. Lectures: Fets 4:33;5:12.27-33;12:1b-2 (o bé: Fets 11:19-21;12:1-2.24) / Salm 66 / 2 Corintis 4:7-15 / Mateu 20:20-28.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cristòfol, mr.; Teodomiro, mje. mr.; Santa Valentina, vg. mr.
Festa Major: a Aranyó, Arties, Avinyonet de Puigventós, Balenyà, Begues, Belianes, Benissanet, Bràfim, Cadaqués, Camarles, Casau, Cerdanyola del Vallès, Coll de Nargó, Creixell de Mar, Les Escaldes, Espinelves, Espolla, Estaon, Figuerola del Camp, Fomells de la Selva, La Fuliola, Garidells, La Granja d'Escarp, Joanetes, Moja, Monistrol de Montserrat, Montpalau, Pallerols, Parets del Vallès, Pierola, La Pineda, Les Planes d'Hòstoles, Portbou, Querolbs, Ravós de Terri, Riudoms, Salt, Sant Carles de la Ràpita, Sant Jaume dels Do-menys, Sant Jaume de Frontanyà, Sant Jaume de Llierca, Sant Jaume de Viladrover, Sant Martí de Centelles, Sant Pol de Mar, Santa Maria del Camí, Tivissa, La Torre de l'Espanyol, Vilatir i La Vilella Alta.
- 26. Divendres. Sant Joaquim i Santa Ana, pares de la Verge Maria (MO).** Blanco. Lectures: Jeremies 3:14-17 / Jeremies 31:10-13 / Mateu 13:18-23.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Erast, b. mr.; Valent, b.; Simfroni, Olimpi i Teòdul, mrs.; Santa Exupèria, mr.
Festa Major: a Blanes, Castellvell del Camp, Estartit, Grions, Llavorsí, Santpedor i El Vendrell.
- 27. Sissabte. Fèria.** Verd. Lectures: Jeremies 7:1-11 / Salm 83 / Mateu 13:24-30. BARCELONA: *San Cugat, mr. (MO)*. Vermell; VIC: *Morado*: Aniv. òbit bisbe Joan Perelló.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pantaleó, met. mr.; Celestí I, p.; Jordi, diac. y Aurelio, mr.; Santes Juliana i Semproniana, vgs. mrs.; Liliósa i Natàlia, mrs.; Antusa, vg.
Festa Major: a Mataró, Nulles, Riudecanyes, Pontons, i L'Espluga de Francolí.

L'Esperit, el gran mestre de la pregària

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Expressió de l'esperança

Enmig d'un món en expectació, gràvid de la salvació de Jesucrist, que gemega i sofreix pels dolors de l'infantament de «la glorificació dels fills de Déu» (19b) que s'ha de manifestar, l'home, que n'és part integrant i principalíssima, també clama i gemega esperant l'hora que serem plenament fills» (v. 23c). És el que sant Pau ens presenta en els vv. 18-25 d'aquest mateix capítol de Rm. La Creació —l'home inclòs—, que sortí bona de les mans creadores de Déu, tot i haver estat reduïda a l'absurd —la vanitat-buidor— del pecat, manté viva l'esperança en l'alliberament. Per això lluita i aguanta el sofriment. Per això prega, ni que sigui amb gemecs. És tot el cosmos el que batega. Perquè és viu. I l'expressió més genuïna d'aquesta esperança vital és la pregària. Preguem perquè esperem. I esperem perquè estimem i alhora ens sentim estimats per Déu, tot i que ens trobem en la situació absurda d'enemistats amb Déu per pròpia voluntat nostra. Ens sentim febles, terriblement poca cosa, no-res, de fet. Ens movem en un ambient d'insatisfacció personal, perquè tenim consciència de la nostra realitat, del nostre mal. Però no ens desesperem. Aquí és on sorgeix la pregària que no sols dóna i enforteix l'esperança, sinó que ens empeny a la consecució de la vida, de la llibertat. I el més sorprenent és que la pregària no sigui un invent humà, tot i que és l'home el qui està sumit en un mar de dubtes, de lluites i sofriments. «És l'Esperit mateix el qui, per ajudar la nostra feblesa, intercedeix amb gemecs que no es poden expressar» (v. 26). Ell és el suggeridor, el qui està al començament i en la realització de la pregària.

El nostre mestre d'oració

Els antics monjos cercaven posar-se al redós d'un mestre de pregària. Amb aquesta actitud humil de deixeble desitjós d'aprendre a respirar per l'esperit, no feien res més que seguir la gran intuïció que feia demanar als deixebles de Jesús: «Ensenyeu-nos a pregar» (Lc 11:1). Uns i altres sentien dintre seu la remor de l'acció de Déu i, esperançats per la proximitat de la salvació, intentaven dir allò que ressonava dintre d'ells com a resposta al Senyor que venia.

La Bíblia a l'abast

(Rm 8:26-27)

Sentien, endevinaven, però no sabien com dir-ho ni què dir. Com ens passa també a nosaltres. Encara no hem descobert que a dins nostre hi tenim el gran mestre de pregària que és l'Esperit de Jesús. Estem, potser, massa preocupats per encertar la fórmula meravellosa que expressi galantment la nostra esperança. No veiem que l'esperança és moltes vegades intradueïble a fórmules belles, perquè és un esgarip estripat enmig del sofriment i de la lluita d'unes persones i d'un món en transformació. Necessitem escoltar el gran mestre d'oració de la humanitat que busca l'Esperit Sant. «Perquè nosaltres no sabem què hem de demanar, per pregar com cal, però és ell, l'Esperit, qui es posa en lloc nostre. I, ni que els seus gemecs no es puguin expressar, el qui penetra l'interior dels cors sap prou bé quin és el deler de l'Esperit; ell intercedeix a favor del poble sant tal com Déu ho vol» (vv.26b-27) Com hauríem de gravar aquest text de l'Apòstol en el més pregon del nostre cor i del nostre pensament.

La pregària del silenci

Hi ha certament moltes formes de pregària. Totes ens poden ajudar. Però també és cert que totes poden convertir-se'n en tresqueres de perdició. Hi ha una idolatria de les formes de pregària que al capdavant és tant o més absurda que qualsevol altra de les idolatries. Per això la millor pregària és la que surt del silenci interior atent a l'auscultació dels gemecs de l'Esperit i del món que ens envolta. Pregària sense nom i sense cançó dels homes i de les dones del poble que viuen en el misteri pasqual en l'apallissament de les circumstàncies de cada dia, tristes, brutes, dissortades, però il·luminades per una secreta i pregona esperança. Pregària il·lusionada dels infants i dels joves que diuen allò que els salta des del fons de la seva fresca naturalesa. A quin dels mètodes obeeix aquesta pregària? Quin nom té? Pregària del qui es deixa menar per l'Esperit amb docilitat, amb obediència, amb pobresa i, fins i tot, de mots i expressions, amb castedat, convençut que «Ell intercedeix pel poble sant tal com Déu ho vol». Pregària, en definitiva que, no sols escolta la veu del mestre d'oració, que és l'Esperit de Jesús, o que es deixa guiar per ell, sinó que es fon en el seu gemec i, amb ell i amb tota la creació, forma un sol clam d'amor esperançat a aquell que penetra l'interior dels cors i ens realitza segons el seu pla afaïonat des de tota l'eternitat.

Nova vacuna bíblica

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Confesso que el relat al qual em referiré avui és una pura i cruel crònica negra. Algun dels seus passatges fascinarien als seguidors dels «reality show» televisius. Vagi l'avís per endavant.

El protagonista de la història és un levita que viu amb una dona nascuda a Betlem. Aquesta «companya sentimental», com se'n diria avui, fugí un dia a casa del seu pare per desavinences que el llibre no detalla. El levita va a buscar-la amb la il·lusió de convèncer-la, que torni amb ell, adreçant-li paraules com les que usava al començament del seu idil·li. Segons sembla no foren necessàries tantes estratagemes, doncs, fou molt ben rebut en el si familiar i conviden a romandre a la casa. El pare de la noia fa ús d'un llenguatge convincent per a retenir-los a casa seva, però l'interès que té l'home de viure la seva relació personal amb plena independència, és superior als pregs i arguments i, finalment poden marxar al nord, on havien residit anteriorment.

Els viatges d'aquell temps no es feien amb la rapidesa d'ara i han de fer nit a Guibeà. Els vilatans no els reben, només un

foraster els acull. Són la parella, el criat i els animals. Arribada la nit, els veïns s'apleguen amb perverses intencions. Volen abusar dels que han arribat a la casa. El perill és gran, el relat és cru al contar-ho. Finalment, la dona (¿Sempre serà la primera i, fins i tot, potser l'única víctima en situacions compromeses?) és oferta com a carnada. Al matí apareix violada i assassinada.

La reacció del levita és horripilant. Divideix el cadàver de la seva estimada en dotze trossos i els envia a les dotze tribus d'Israel. Porten el macabre objecte uns missatgers amb l'encàrrec d'explicar el comportament dels habitants de Guibeà. Tot el poble, «des de Dan a Bersabà», es reuneix a Mispà i delibera abans de prendre una decisió. La prenen i la duen a terme: eliminaran els culpables. Només els de la mateixa tribu s'inhibeixen. La batalla és dura, la victòria gairebé absoluta. Moren 25.000 benjaminites, restant només 600 refugiats al desert i a sobre només són barons.

Els vencedors reflexionen sobre una conseqüència que la seva radicalitat no tenia prevista: la victòria suposarà l'eliminació de tota una tribu, la mutilació de l'Israel de Jahveh. Aquesta pena amarga la satisfacció que gaudeixen. Acuden a

Retrats bíblics intencionats

una estratagema per esmenar el tort, ja vaig explicar-la.

Qui vulgui saber més de tot això que llegeixi els capítols 19-21 del llibre dels Jutges.

Què té a veure això amb la capçalera de l'article? Doncs, senzillament, que les relacions socials (les sagrades mai no fallen) de les nostres comunitats cristianes són mancades de moltes exigències essencials: lleialtat personal, fidelitat a una escala de valors ben fonamentada, hospitalitat... en una paraula, patim una pandèmia de mediocritat, perillósíssima per la seva silenciosa infiltració, que cal eradicar. M'illusiona pensar que la lectura d'aquest fragment de l'A.T., certament dur, com agressiva és la punxada d'alguna vacuna, faci reaccionar, sigui als qui detecten l'autoritat o bé a les majories amorfes, i faci possible que les nostres esglésies «es renovin constantment a la llum de l'Evangeli i trobin sempre nous impulsos de vida» com demana la forma quarta de l'anàfora cinquena del missal. Torno al relat bíblic. Aquell poble, amb mètodes que ara certament rebutgem, fou fidel al respecte que es deu a tota persona, i solidari també amb la comunitat elegida per Déu? Ambdós ensenyaments són els que jo voldria que aprenguessin els meus lectors. I es poseïssin en pràctica.

CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE 1995

Text íntegre de les resolucions

El Concili va ser convocat per a tractar el més decisiu de la missió de la nostra Església en la nostra societat, avui. Aquesta missió, els bisbes la van concretar des d'un bon començament en aquestes finalitats:

- Fer arribar l'anunci de la Bona Nova fidelment i de manera entenedora als homes i dones del nostre temps.
- Aconseguir que tots els cristians personalment i comunitària s'animin a seguir més Jesús i es comprometin a construir l'Església i a ser testimonis compromesos al servei del nostre poble.

- Renovar i mobilitzar totes les energies i tota la capacitat d'acció de les nostres diòcesis, a la llum de l'Evangelí.
- Potenciar la coordinació de l'activitat pastoral de les diòcesis catalanes i la comunió de tots els seus membres.

Com a hereus de la nostra història mil·lenària, ara, un cop celebrat el Concili i promulgades les seves cent setanta resolucions, els cristians de Catalunya ens hem de sentir «enviats per l'Esperit» amb fets i paraules a la nostra societat, val a dir a ser «testimonis de Jesucrist que ens ha alliberat» (cf. Ac 1,8; Ga 5,1).

PREFACI

EL CONCILI PROVINCIAL, MOMENT ECLESIAL PRIVILEGIAT

Els bisbes de les Esglésies de la Província Eclesiàstica Tarraconense i, en virtut de l'autorització concedida pel Sant Pare l'11 de juliol de 1992 i amb les condicions que s'hi expressen, el senyor cardenal arquebisbe de Barcelona amb els seus bisbes auxiliars, reunits a la ciutat de Sant Cugat del Vallès amb preveres i diaques, religiosos i religioses i fidels laics de les diverses Esglésies, elegits i nomenats d'acord amb les normes del *Codi de Dret Canònic*, hem celebrat el primer Concili Provincial Tarraconense després del Concili ecumènic Vaticà II, reprenent així la tradició conciliar de la Tarraconense, testimoni de l'esperit sinodal de les Esglésies de Catalunya.

Ho hem fet sota el guiatge del Senyor Jesucrist, pastor i episcop de les nostres ànimes. Per Ell donem abans de tot gràcies al Pare del cel, perquè les nostres Esglésies perseveren actives en la fe apostòlica, cerquen d'obrar segons la caritat amb què Crist ens estima i viuen en l'esperança dels béns que només Déu pot donar.

Constatem, amb l'alegria que és fruit de l'Esperit Sant, que el Concili que hem celebrat ha estat una joiosa experiència de comunió eclesial, arrelada en la mateixa comunió trinitària del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Els reunits en assemblea conciliar hem celebrat junts els sants misteris i hem pregat el Senyor, hem obert els cors a la Paraula de Déu i a les veus dels germans, hem reflexionat i discutit fraterナルment amb el desig d'interpretar les veus de l'Esperit, i això ha comportat el sofriment d'incomprensions passatgeres. Per tot això, ens donem gràcies els uns als altres i en donem a tots els fidels que han pregat pel Concili i que han seguit amb interès el seu desenvolupament.

El Concili ha estat, també, un moment intens d'experiència de la catolicitat de les mateixes nostres Esglésies, obertes a totes les altres del món, en comunió totes, en primer lloc, amb el successor de Pere, el bisbe de l'Església de Roma, que té el ministeri de presidir i de confirmar, com a cap i centre d'unitat, la comunió catòlica i apostòlica.

EL CONCILI PROVINCIAL I EL CONCILI VATICÀ II

El treball conciliar ha estat una recerca de signes de resposta a la pregunta feta a l'Esperit en aquests últims anys del segon mil·lenni: *Esperit, què dius a les*

Esglésies de la Tarraconense? Les nostres Esglésies visqueren amb gran intensitat el Concili Vaticà II i maldaren amb esperança per aplicar-ne les orientacions. En algunes d'elles s'han celebrat, des de l'any 1965, assemblees diocesanes, sínodes i altres iniciatives, a fi d'actualitzar l'esforç pastoral. Nosaltres mateixos, els bisbes de les Esglésies que tenen la seu a Catalunya, hem realitzat després del Vaticà II una tasca de col·laboració institucional, a través de la Conferència Episcopal Tarraconense, d'acord amb els principis eclesiològics sobre el caràcter col·legial de l'episcopat i amb el valor pastoral de les agregacions d'Esglésies.

Tanmateix, l'aplicació del Concili Vaticà II, rebut en les nostres Esglésies amb sincer entusiasme, es va ressentir aviat de les tensions polítiques, socials i eclesials existents a Espanya durant els anys 70. Això va originar una parcialització de les prioritats pastorals marcades pel Concili i un afebliment en la integració en el procés postconciliar que es feia en altres Esglésies i, àdhuc, en l'atenció al mestratge ordinari de Pau VI i després de Joan Pau II, amb la conseqüent pèrdua de renovació de perspectives en la vida de l'Església.

El Concili Provincial s'ha situat a l'interior d'aquesta història, amb el desig de consolidar l'esforç realitzat des del Concili Vaticà II i de portar-lo a una renovada sintonia amb allò que l'Esperit Sant fa entendre avui als deixebles de Crist, acomplint la seva missió de Mestre interior i Memòria de la Paraula de Jesús. El Senyor de la glòria, en efecte, no deixa pas la seva Església: li envia constantment el seu Esperit. Per a nosaltres, com per a tota l'Església, «els signes del nostre temps són parcialment diversos dels que hi havia en el temps del Concili Vaticà II, amb angoixes i ansietats més grans» (Sínode Extraordinari de Bisbes de 1985).

Estem d'acord amb el principi que cal assumir tota la realitat eclesial, amb el pluralisme que ens enriqueix recíprocament i que s'ha manifestat a bastament en el treball conciliar. Alhora, però, que rebutgem les mútues exclusions; afirmem també la necessitat comuna de progressar en el *sensus fidei*, que es dóna quan «des dels bisbes fins l'últim dels laics cristians mostren estar totalment d'acord en qüestions de fe i de moral. L'Esperit de la veritat suscita i sosté aquest sentit de la fe. Amb ell, el Poble de Déu, sota la direcció del Magisteri, al qual obeeix amb fidelitat, rep no pas una simple paraula humana, sinó la Paraula de Déu (cf. 1Te 2,13)» (LG 12). Per això nosaltres acollim ara el mestratge del papa Joan Pau II amb la mateixa obediència i entusiasme espiritual amb què acollírem el dels seus predecessors en la càtedra de Pere i li agraïm tot l'esforç que fa al servei de l'Evangeli, mostrant la seva sol·licitud per totes les Esglésies.

EL CONCILI I LA NOSTRA SOCIETAT

La nostra acció pastoral es mou, en la seva gran majoria, en el marc de la societat catalana. Nosaltres l'estimem, perquè és la que Déu ha volgut, en la seva providència, que fos la nostra, tot i reconeixent les seves llums i les seves ombres. Per reafirmar aquesta nostra actitud, i també per maldar perquè no fossin oblidats els valors cristians que han configurat la seva història, publicarem, fa tot just deu anys, el document *Arrels cristianes de Catalunya*.

Pionera en tantes iniciatives de tota mena, Catalunya ho ha estat també en els grans moviments eclesials que culminaren en les decisions del Concili Vaticà II. Tanmateix, les reaccions socials i la nova mentalitat secularista, pluralista i individualista que de mica en mica s'han anat creant a Europa, s'han fet sentir amb força entre nosaltres. «Catalunya, ara viu —potser més acceleradament que mai— una evolució que és de rel tècnica i filosòfica al mateix temps. Sembla que la cultura catalana comporta un ritme de secularització —en el sentit positiu d'autonomia del món temporal, però també en el negatiu d'irreligió— més accelerat. Ho testifiquen el to d'aquelles publicacions literàries i artístiques que tenen la consideració de més representatives de l'actual cultura catalana i la caiguda de la pràctica religiosa» (cf. *Arrels cristianes de Catalunya*, citat a CET, *Exhortació pastoral sobre el Concili Provincial*, 6.I.94).

La secularització i el pluralisme impliquen una sèrie de conseqüències. Entre les positives s'hi compten l'absència de pressió religiosa o irreligiosa per part dels Estats amb un sentit de tolerància generalitzada; la convicció que l'Església no ha de dominar el món sinó que hi ha d'aportar les energies religioses de la fe, de l'esperança i de l'amor, cosa que significa, però, pèrdua d'influència social i de poder. Entre les conseqüències negatives s'hi compten la dificultat d'especificar el rol públic de l'Església en les societats modernes, dificultat que s'accentua quan hom oblida la mediació necessària entre fe i societat que és la *comunitat de la fe*. Altres conseqüències negatives són la ignorància i l'indiferentisme religiós, que actuen com un element d'erosió de la mateixa dimensió comunitària de la fe. Tot això incideix finalment en una forta tendència a la pura privatització de la fe. (Resolució 1, a).

En el Concili hem mirat tota aquesta realitat eclesial i social amb una immensa simpatia, alhora que il·luminats per la mirada del bon Pastor que desitja que les ovelles coneguin la seva veu i el segueixin per tenir vida. La finalitat del Concili ha estat aquesta: *Com evangelitzar, avui, la nostra societat*. En efecte, l'Església té la missió d'anunciar Jesucrist a tots els homes sense cap coacció munda-

na, de comunicar als creients la vida divina per la gràcia de l'Esperit Sant en els sagraments i d'ajudar els fidels a viure la fe i l'amor. La seva missió no és estructurar la societat en les qüestions temporals, ni determinar directament les grans qüestions de la política, de l'economia o de la cultura. Els cristians, però, com l'ànima en el cos, estan cridats a vivificar segons l'Esperit de Déu totes aquestes realitats en les quals viuen, presents i forasters alhora (cf. *Canja a Diognet*). Als fidels laics, especialment, pertoca fer que l'Església, mantenint-se en la seva identitat, no esdevingui culturalment i socialment irrellevant, ja que la fe veritable tendeix a evangelitzar totes les cultures i a enriquir-se amb els seus valors, purificant-los, si cal, amb un diàleg respectuós i fructuós.

EL TREBALL DEL CONCILI

Amb aquest esperit, el Concili, des de l'Etapla Diocesana de Reflexió, ha centrat la seva atenció en quatre temes, que bé es poden considerar l'expressió d'una «resposta» de l'Esperit a la pregunta inicial; com si Ell digués a les nostres Esglésies: «Sigueu el que sou, en bé del poble en el qual viviu! Feu sobretot allò que el Senyor ha encarregat de fer als seus apòstols, fins que Ell torni! Feu-ho amb fidelitat i intensitat renovades, però també amb la imaginació creativa que us ve del meu impuls i que fa noves totes les coses, atents a les noves necessitats i condicions!».

Els quatre temes conciliars han estat els següents: *Anunciar l'Evangelí a la nostra societat* (tema primer), *La Paraula de Déu i els sagraments en les nostres Esglésies* (tema segon), *La sol·licitud de les nostres Esglésies pels més pobres i marginats* (tema tercer) i *La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies* (tema quart).

El servei de la Paraula, el servei de l'Eucaristia i dels altres sagraments i el servei de la caritat són, tots tres, constitutius de l'acció eclesial i interdependents. No podem ni volem reduir la pastoral a un problema de simple reorganització i coordinació, sinó que cerquem de reunir el poble de Déu en l'Esperit Sant per l'exercici del nostre ministeri episcopal, amb el dels preveres i dels diaques, animats tots nosaltres per la caritat pastoral, per tal de fer de les nostres Esglésies els santuaris de la presència de Déu enmig dels homes, fortes en el testimoni de Jesús, enmig de la gran tribulació, i anticipació de l'Església celestial.

Sobre aquests quatre temes, estudiats ja per nombrosíssims grups de fidels en l'Etapla Diocesana de Reflexió, amb l'ajuda de Déu i dels sants Evangelis que tocàrem amb les nostres mans en la missa inaugural del Concili, hem treballat tots, amb esperit generós, amb consciència «sinodal», que vol dir de «camí en comú». El fruit d'aquest treball han estat les

170 propostes aprovades amb el vot consultiu. Aquest vot consultiu és un element integrant i constituït del procés de formació del mateix vot deliberatiu, que pertoca als bisbes, en virtut de la plenitud del ministeri sacerdotal, com a successors dels apòstols, mestres de la doctrina, sacerdots del culte sagrat i servidors en el govern, i, per tant, doctors i mestres autèntics dels fidels encomanats a la seva cura (cf. *Exhortació pastoral dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense sobre el Concili Provincial*).

Les propostes aprovades amb el vot consultiu han estat assumides per nosaltres, els bisbes de les Esglésies que tenen la seu a Catalunya, i transformades en deliberacions conciliars, tot valorant-les, d'acord amb el desig expressat pels membres del Concili, amb un discerniment pastoral. Això no significa que en tots els casos s'hagi mantingut exactament el mateix text, tan treballat per al vot consultiu, encara que sí que ha estat mantingut en la seva gran majoria. Algunes vegades, el text s'ha ampliat per tal d'homogeneïtzar l'estil de les propostes i d'ajudar la seva explicació posterior, aprofitant en aquest cas els textos de presentació dels temes de la fase consultiva del Concili o bé els de l'Etapà Diocesana de Reflexió. Altres vegades s'ha reduït la formulació, per tal d'expressar més clarament el compromís vinculant o de prioritat que es vol donar al tema. En general, és clar que la formulació havia d'ésser d'alguna manera transformada en el moment d'esdevenir resolució confirmada pel vot deliberatiu.

Les decisions que els bisbes de Catalunya presentem en primer lloc com a fruit del Concili Provincial són aquelles que responen a la voluntat de realització per part de totes les diòcesis i que, en el moment oportú, caldrà presentar en forma de norma canònica o de realització pràctica. Entre elles, algunes són considerades com a orientació de principi o d'aplicació prioritària en l'acció pastoral; a elles dedicarem la nostra atenció d'una manera immediata. La resta de decisions queda com el testimoni d'una voluntat renovadora que els bisbes assumim del vot consultiu, fem nostres i, en aquest sentit, les proposem a totes les Esglésies perquè puguin ésser considerades com a orientadores de la seva acció.

EL COMPROMÍS CONCILIAR DE LES ESGLÉSIES

La vida cristiana és sempre un itinerari de conversió. Pau VI va proposar la renovació de l'esperit i la de la pràctica penitencial de l'Església com el primer resultat del Concili Vaticà II (Constitució *Poenitemini*). A mesura que es coneix la voluntat de Déu sobre nosaltres, i la seva misericòrdia, es reconeix també la distància entre ella i la nostra vida.

Ens cal convertir-nos al Déu viu, que promet futur i esperança al seu poble (cf. Jr 29,11), amb el benentès que el futur de Déu és més que el futur de les nostres mans. Ens cal convertir-nos a Jesucrist, que ens crida constantment a rebre el seu Evangeli en els nostres cors i que s'ofereix com a font d'aigua vivificant (cf. Jn 7,37-38). Ens cal escoltar i obeir l'impuls de l'Esperit que protegeix i consola les Esglésies i cadascun dels fidels, alhora que empeny i prohibeix (cf. Ac 9,31; 16,6.7; 19,21...).

La lectura que escoltarem en l'Eucaristia d'inauguració del Concili, a Tarragona, ens exhortava així: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. Inculca-les als teus fills!» (Dt 6,5-7). La fidelitat al que l'Esperit Sant i nosaltres hem decidit en el Concili és el compromís que acceptem les Esglésies de Déu que som a Catalunya —els fidels amb els seus pastors— com un desafiament al futur de la fe cristiana en la nostra societat. «Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi» (Sl 66,1).

P = Resolucions *prioritàries*.

V = Resolucions *vinculants*.

CAPÍTOL PRIMER

ANUNCIAR L'EVANGELI A LA NOSTRA SOCIETAT

I. EVANGELITZACIÓ I SOCIETAT

A. L'ESGLÉSIA ANUNCIA CRIST A TOTS ELS HOMES I DONES

1. P. Sentim el goig i la responsabilitat de fer arribar el missatge de Crist a tot el país, integrat per persones i grups molt diversos que tenen actituds i nivells ben diferents de fe i de cultura. Aquest missatge és la Bona Nova de l'amor de Déu manifestat al món per mitjà del Crist en l'Esperit (cf. Ef 1). L'Església de la Tarraconense reunida en Concili, en comunió amb l'Església Universal, que és —en Crist— «un senyal i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el llinatge humà» (LG 1), cal que manifesti una vegada més que «el goig i l'esperança, el plor i l'angoixa de l'home contemporani, sobretot els dels pobres i de tota mena d'afligits, són també goig i esperança, plor i angoixa dels deixebles de Crist» (GS 1).

Per això volem que el nostre llenguatge oral i escrit sigui senzill, clar, adaptat i entenedor, traspasat per aquella llum que porta l'alegria als cors i que els abrussa en descobrir Crist, mestre i Senyor (cf. Lc 24,32).

Per altra banda, la convicció que no hi pot haver veritable evangelització sense el testimoniatge que té com a *condició* la unitat dels cristians, com a *ànima* l'amor de Jesucrist i com a *cos* l'atenció i la donació solidària als necessitats, als pobres i als marginats, és viscuda per nosaltres com un important signe dels temps. És per això que volem que la nostra fe es manifesti en l'esperança i es realitzi en l'amor.

a) Caràcter secular i plural de la societat catalana

Sentim el goig d'anunciar l'Evangelí del regne de Déu, i el vivim en la nostra societat concreta, marcada per la secularització i pel pluralisme, i en la preparació del nou mil·lenni que ja és aquí.

La secularització i el pluralisme impliquen una sèrie de conseqüències. Entre les positives s'hi compten l'absència de pressió religiosa o irreligiosa per part dels estats, amb un sentit de tolerància generalitzada, i la convicció que l'Església no ha de dominar el món sinó que hi ha d'aportar les energies religioses de la fe, de l'esperança i de l'amor, cosa que significa, però, pèrdua d'influència social i de poder. Entre les conseqüències negatives s'hi compten la dificultat d'especificar el *rol* públic de l'Església en les societats modernes, dificultat que s'accentua quan hom oblida la mediació necessària entre fe i societat que és la *comunitat de la fe*. Altres conseqüències negatives són la ignorància i l'indiferentisme religiós, que actuen com un element d'erosió de la mateixa dimensió comunitària de la fe. Tot això incideix finalment en una forta tendència a la pura privatització de la fe.

b) Conseqüències pel que fa a l'evangelització

La primera actitud davant aquesta situació demana que el Concili Provincial Tarraconense assumeixi el context social en què es mou la fe cristiana. Una segona actitud la suggereix el mateix Jesús: «No he vingut a condemnar el món sinó a salvar-lo» (Jn 12,47). L'Església no ha de condemnar el món que el Fill de Déu ha vingut a salvar, sinó que ha d'acceptar i d'estimar la societat actual perquè és la nostra i perquè, en ella, les dones i els homes de bona voluntat malden per descobrir la veritat i el bé.

Dit en termes senzills: l'Església vol oferir Jesucrist a la societat sense cap coacció i ajudar a viure la fe

i l'amor als fidels, però no pretén pas de tutelar o reconquerir el món i la cultura amb el pur domini de mitjans mundans (cf. GS 42). Això no significa que la figura de l'Església hagi de ser culturalment irrellevant, ja que la fe veritable tendeix a expressar-se com a cultura humana i humanitzadora (inculturació).

Cal, doncs, un profund respecte envers tots aquells que no comparteixen les nostres conviccions. Aquí s'inscriu la petició de perdó pels fets que els cristians hem dut a terme quan ens hem mostrat incomprensius, intolerants, excloents o violents amb opcions diferents de les nostres.

Cal també afirmar la nostra voluntat permanent d'arrelament al país, tot fent nostres les afirmacions del document *Arrels cristianes de Catalunya*. Expressem el nostre desig de pau i de reconciliació civil i religiosa. Així es descarta un esperit d'evangelització feta des del poder, d'una manera que arribés a eclipsar les energies de la Paraula i de l'Esperit de Déu. Només així serà possible que propostes concretes no siguin interpretades com a signes d'una voluntat de control de la societat o de les persones o com a actes de pura afirmació institucional.

c) El Concili és cridat a ser reconciliació generosa de grups i de tendències

Estem d'acord amb el principi que la reconciliació comença per assumir tota la realitat de l'Església sense mútues exclusions. Per tant, cal reconèixer i acceptar la *pluralitat interna* que ens enriqueix recíprocament: l'Església és una i pluriforme, no pas monolítica.

Cal, en concret, que s'acceptin mútuament les distintes concepcions i models d'evangelització: la dels qui cerquen la renovació en la certesa i en la seguretat, pel que fa a la formulació de la doctrina, a la disciplina o al culte, i la dels qui cerquen la renovació en el risc de l'aventura humana. Cal aquí evitar dos esculls: fer com si aquestes diferències no existissin i fer per manera que algun d'aquests dos pols s'imposi com a posició oficial del Concili.

Per a reconèixer i acceptar la pluralitat existent, cal que els qui se senten més propers a algun d'aquests pols sàpiguen aprendre dels altres, sense caure en l'autodissolució ni en la pèrdua de la identitat cristiana, i sense adoptar actituds de domini o de tancament en una pura posició defensiva. L'objectiu comú és —sense sentir-se superiors els uns als altres— caminar vers la renovació de la vida cristiana, tot mantenint les certeses que ens ha transmès la Tradició de la fe.

De cara a la comunió pròpia de l'Església local o particular i a la tasca d'edificar comunitats cristianes, el Concili Provincial Tarraconense, per tant, fa una

crida àmplia i cordial a tots els qui, havent rebut el do de la fe, volen mantenir-se en la comunió eclesial i desitgen portar el nom de Crist als qui el desconeixen. Volem sentir-nos units en la pregària, en el camí vers la plena unitat en el Crist i en la tasca comuna d'oferir la seva paraula i el seu amor a un món que el desconeix.

d) Què és evangelitzar

Caldria dir ara què entenem per evangelitzar, per tal de passar tot seguit a contemplar els qui han de ser evangelitzats, els subjectes de l'evangelització i els mitjans.

«Anunciar Crist a aquells qui el desconeixen» és el resum de tot el que entenem per evangelitzar, que, segons Pau VI és un veritable procés: «Renovació de la humanitat, testimoniatge, anunci explícit de Jesucrist, adhesió del cor, entrada a la comunitat, acolliment dels signes [sacramentals], iniciatives apostòliques» (EN 24).

Tot intent de definició de l'evangelització, però, ens deixa insatsfets, concretament per dos motius:

En primer lloc, perquè en l'evangelització, a més dels subjectes i dels mitjans humans, hi intervenen principalment la força de la Paraula i de l'Esperit de Déu. Per això, és des de l'experiència personal i comunitària de la salvació de Déu, que comunica pau, serenor i goig profunds, en confluència amb el dolor i amb el pes del viure humà, que podem esdevenir encomanadors de la bona notícia als homes i dones amb els quals la vida ens fa trobadissos. Per això cal descobrir, contemplar, estimar, agrair i celebrar la presència i l'obra de Déu en cada persona, que es dona abans que nosaltres hi arribem. Aquest reconeixement de la iniciativa gratuïta de Déu podria apaivagar el neguit que neix del nostre protagonisme errat.

En segon lloc, perquè el fet de l'evangelització no és un mer procés mecànic de donar i rebre: l'evangelització brolla allà on s'estableix l'encontre entre persones, amb una relació positiva i amb una comunicació interpersonal. «Quan hi ha caritat i amor s'obre la porta a la bona notícia que ve de Déu.

Per això, fidels a les veus d'aquest Concili i a les de l'Etapa Diocesana de Reflexió, podem dir que evangelitzar és descobrir en el cor de cada dona i de cada home l'acció i l'escalf de l'Esperit; és establir les mediacions oportunes per tal que les persones senzilles, i tal vegada afligides, puguin trobar-se amb Déu. Evangelitzar és ajudar a refer l'experiència de Déu de molta gent allunyada, experiència que està intrínsecament lligada a l'amor als germans i, per tant, a aquella opció preferent pels pobres i per la justícia que fou distintiu del Messies Jesús.

e) L'opció per la comunitat

És per això que ens volem comprometre encara més a favor de la comunitat cristiana, capaç de relació i de diàleg amb la gent que desconeix Crist, a la qual pot oferir un acolliment cordial que és el rostre viu i concret del missatge evangèlic. L'aposta per la comunitat de fe viva no és pas per entotsolar-nos en les estructures de l'Església, sinó perquè elles siguin una mediació cada cop més oberta entre Déu Pare i els homes i dones que Déu estima. Voldríem que la Paraula i l'Esperit de Déu poguessin actuar amb tota la seva força. Qui rep aquests dons lliurement queda incorporat a la comunitat de la fe, tot aportant-hi els carismes amb què l'Esperit Sant l'ha dotat, i també les seves maneres de ser amb l'especificitat pròpia del poble al qual pertany el creient.

D'aquesta manera s'il·lumina el procés de l'evangelització com el de participar en les riqueses del Crist. Aquest procés pren com a pauta el que es diu en els *Fets dels Apòstols* 2,42: «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries». Hi ha evangelització quan hom comença a freqüentar la *pregària de la comunitat*; quan participa amb fruit en la *celebració de l'Eucaristia*, per exemple tot aprofundint el sentit de l'Evangeli o creient que Crist es lliura per comunicar la seva vida divina; quan aprofundeix la fe de forma suficient per a viure cristianament en el món (ací se situa la *formació catequètica i espiritual*), i quan, lluny de prendre la comunitat com un feu o empresa propis, fa l'aprenentatge de l'*amor fratern i solidari* amb els necessitats, amb els malalts o amb els marginats.

El Concili urgeix, per tant, la revitalització, la vertebració i l'articulació de totes les comunitats cristianes, les quals tenen com a centre la persona de Jesucrist, per tal que siguin evangelitzadores i evangelitzades: acollidores, fidels a la missió d'ajudar gent molt diversa a refer la seva experiència de Déu, humils, frateres i obertes a les altres comunitats.

B. ELS CREIENTS ALLUNYATS

2. A l'interior de l'Església local, i a l'entorn del bisbe, que és el testimoni de la fe apostòlica, són subjectes de l'evangelització els preveres i els diaques i totes aquelles persones que proclamen la bona notícia del Crist mitjançant la paraula i el testimoni d'amor fratern. Tot batejat s'ha de sentir cridat a aquesta proclamació. Per tant, el Concili Provincial Tarraconense insta les nostres Esglésies i tots els seus membres que, mitjançant la predicació ordinària i extraordinària, les celebracions litúrgiques, la seva

presència en els mitjans de comunicació social, l'acció comunicativa de laics competents i el testimoni de la caritat que intenta donar resposta a les necessitats de la gent, assumeixin la missió d'anunciar la salvació de Crist, tot il·luminant amb la fe i amb l'esperança les grans qüestions de l'existència, a les quals sols l'amor de Crist pot donar sentit ple.

3 [P]. El Concili se sent interpel·lat pel distanciament mutu entre l'Església i molts dels homes i dones del nostre país, tant si es tracta d'indiferents com de practicants ocasionals. Per això recomana als centres de teologia i de pastoral l'estudi d'aquests processos i de les seves causes i conseqüències.

S'estudiaran, com més aviat millor, les causes derivades dels canvis de població —com ara les migracions internes—, les que es puguin atribuir a deficiències dels mateixos cristians o de les maneres de fer eclesiàstiques, i també les que deriven del procés de secularització de la societat. Cada comunitat prendrà consciència dels processos d'allunyament que l'afectin, per tal d'actuar en conseqüència.

4. El Concili demana als pastors de parròquies, de comunitats i de moviments, i a tots els qui estan en missió en el món obrer, de la salut, de l'ensenyament, etc., que en totes les circumstàncies en què entrin en contacte amb els practicants ocasionals o amb els no-practicants (en activitats parroquials, en la preparació i celebració dels sagraments, en les exèquies i en tot tracte personal) anunciïn Jesucrist salvador amb un gest i amb un llenguatge capaços de comunicar la tendresa i l'amor de Déu.

5. El Concili invita cada cristià a comunicar el Crist ressuscitat als homes i dones del seu entorn a través del testimoniatge i de la paraula, i encoratja tots els creients, grups eclesials i moviments especialitzats a continuar la tasca de l'evangelització del seu propi medi. El cristià ha d'aportar a la nostra societat un estil de vida sobri, solidari, amb una visió positiva del nostre poble, d'alegria que es comunica, de gratuïtat, de compromís i de participació en la vida associativa i política, i també de llibertat davant els nous ídols socials.

C. EL CARISMA DE LA VIDA RELIGIOSA I L'EVANGELITZACIÓ

6 [P]. El Concili Provincial Tarraconense agraeix a Déu el do de la vida religiosa, que enriqueix evangèlicament les nostres Esglésies amb la seva presència i activitat. Exhorta els religiosos i les religioses a mantenir-se fidels en el seguiment radical de Crist, amb el carisma específic de la pròpia vocació com

a manera peculiar de contribuir a la santificació de la pròpia Església i a l'evangelització del món. El Concili veu la vida comunitària de les religioses i dels religiosos com un signe visible de la comunió eclesial, i els demana que aprofundeixin aquesta comunió a tots els nivells possibles: participant més en la vida i en la pastoral de les Esglésies locals, arrelant-se més decididament en la pastoral del nostre país i en la seva cultura, fent gestos concrets de comunicació entre congregacions, sempre salvant el caràcter, el fi i les lleis fundacionals de cada institut (cf. CIC: c. 680). Veu necessari que el carisma de la vida religiosa sigui més conegut i valorat dins les Esglésies diocesanes. Per això cal tenir-la present en els plans d'estudis teològics i en tota l'acció pastoral. El Secretariat Interdiocesà de Relació Bisbes i Religiosos (SIRBIR) és un instrument adequat per a aprofundir la comunió i per a concretar línies de responsabilitat.

D. LA CATEQUESI DINS LA MISSIÓ EVANGELITZADORA DE L'ESGLÉSIA

7 [VP]. El Concili Provincial Tarraconense valora les constatacions i propostes del I Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes i, d'una manera especial, fa seva la proposta primera del Congrés esmentat, que demana la creació d'un projecte global de catequesi per a les diòcesis de Catalunya.

Aquest projecte global ha de contemplar aquests punts essencials:

- La catequesi per a les grans etapes de la vida s'ha d'organitzar com un procés catequètic.
- La catequesi d'adults és la forma principal de la catequesi, la qual cosa reclama que es redacti un catecisme d'adults.
- Es demana una formació completa, actualitzada i permanent dels catequistes.

El Secretariat Interdiocesà de Catequesi és l'organisme adequat per a l'elaboració de l'esmentat projecte, el qual, un cop aprovat per la Conferència Episcopal Tarraconense, cada bisbe decidirà d'aplicar-lo a la seva diòcesi, als arxiprestats i a les parròquies.

E. L'ESCOLA CATÒLICA I ELS CATÒLICS EN L'ESCOLA PÚBLICA

8. El Concili Provincial Tarraconense demana que les nostres diòcesis donin suport i potenciïn a fons l'escola catòlica, ja que és un espai d'educació i de formació d'infants, d'adolescents i de joves i un lloc important d'evangelització no sols de cara als alumnes sinó també de cara a les seves famílies. Que

també es presti el mateix suport als professors catòlics que treballen a les escoles públiques i a les privades no confessionals.

9. El Concili insta que les escoles catòliques estiguin degudament arrelades al país i a la seva cultura. També demana que s'articuli millor la pastoral de les escoles catòliques amb la pastoral de joventut i amb la catequesi de l'Església local, en relació profunda i orgànica amb la pastoral diocesana. Per això, les escoles catòliques estaran en relació amb les parròquies, amb les comunitats i amb els moviments apostòlics en el marc dels arxiprestats o de les zones pastorals, per tal de garantir la complementarietat i la continuïtat en l'acció pastoral.

10. Els nostres bisbats, a través del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, de les delegacions diocesanes d'ensenyament, i en col·laboració amb els Centres de Teologia i de Pastoral i de les congregacions religioses dedicades a l'ensenyament, dissenyaran i desenvoluparan un programa de formació adreçat als professors de religió, als mestres i als professors catòlics que ho desitgin.

F. INFORMACIÓ RELIGIOSA A LES ESCOLES I INSTITUTS

11. El Concili Provincial Tarraconense exhorta els pares dels alumnes a demanar classe de religió catòlica per als seus fills, ja que és una manera ordinària i normal de complir el deure que tenen els pares cristians envers l'educació cristiana dels seus fills, a més de ser un dret fonamental reconegut per la Constitució (CE 27, 3).

Exhorta també els bisbats a vetllar per la qualitat de la classe de religió en tots els centres d'ensenyament, i encoratja les corresponents entitats culturals i acadèmiques d'Església a col·laborar en la recerca, en la investigació i en l'anàlisi sobre el fet religiós i sobre la seva didàctica.

El Concili, en vista de la creixent desinformació sobre el fet religiós que afecta la població escolar del nostre país, demana a la corresponent administració educativa que els alumnes de tots els nivells educatius no universitaris rebin la deguda informació sobre el fet religiós i la cultura cristiana i sobre la seva incidència en la història, en l'art i en els costums del nostre país. Demana també que l'ordenació curricular dels ensenyaments en els diferents nivells educatius faciliti la lliure opció dels pares per la formació religiosa escolar, de llurs fills i alhora asseguri que l'àrea o matèria de religió s'imparteixi en tots els centres en condicions anàlogues a les altres àrees o matèries fonamentals, i que el fet de cursar-la no

comporti ni privilegi ni discriminació per a cap alumne.³¹

G. DIÀLEG CRISTIANISME-CULTURA

12. El Concili Provincial Tarraconense desitja que es potenciïn les institucions ja existents per al diàleg entre la fe i la cultura i que se'n creïn de noves allà on no existeixin i siguin necessàries, de manera que s'estableixi un terreny comú de col·laboració en el nivell cultural, especialment pel que fa als drets i valors humans i als progressos de la cultura.

13. Cada bisbat, a través de la delegació diocesana de pastoral universitària, estudiarà la conveniència de crear un o més centres culturals cristians destinats als professionals, als universitaris i a la gent del món de la cultura, com ara espais d'acolliment, d'espiritualitat i d'activitats culturals on es formin persones i on es realitzi la projecció d'un cristianisme sensible a la cultura del temps.

14. El Concili demana a les diòcesis que tenen centres universitaris que busquin solucions al problema de l'absència d'estudis teològics a les universitats, per tal que els universitaris puguin enriquir els seus coneixements amb estudis bíblico-teològics adients, de tipus històric o sistemàtic. En concret, valora positivament que s'elaborin acords amb les universitats per tal que aquests estudis puguin formar part dels crèdits de lliure elecció en els ensenyaments universitaris homologats.

H. EVANGELITZACIÓ DEL POBLE A TRAVÉS DE LA CULTURA POPULAR I DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

15. El Concili Provincial Tarraconense recomana potenciar les missions populars —degudament actualitzades—, les jornades i els cursets de formació cristiana, i els exercicis espirituals —de molta tradició i fruit en el nostre poble.

16. El Concili recomana que es promogui en les diòcesis, o entre diòcesis veïnes, la creació d'escoles pràctiques d'evangelització on es formin els subjectes de la pastoral (laics/laiques, religiosos/ses, preveres i diaques), tant en la proclamació del missatge de Crist que s'ha d'encarnar en la nostra societat com en l'ús dels moderns mitjans de comunicació social i en els nous procediments d'evangelització que els temps demanen.

17. El Concili insta els cristians que treballen en el camp de l'art, de la comunicació i de la creació de

cultura popular per tal que hi encarnin la seva fe i no deixin d'intentar vehicular la saba de l'Evangeli en les seves produccions. Així mateix, demana la col·laboració dels cristians en les tasques d'evangelització directa a través dels mitjans populars de comunicació i en les escoles pràctiques d'evangelització. El Concili demana també que en cada diòcesi s'ofereixi un acompanyament pastoral adequat per formar bons tècnics i bons cristians, ja que en l'actuació dels cristians en els mitjans de comunicació social és imprescindible la mediació professional i el testimoni personal. Finalment, el Concili demana que, dins el marc de la Facultat de Teologia de Catalunya, es promogui la creació d'un grup d'investigació sobre la teologia i sobre l'ètica de la comunicació.

18 [V]. Els bisbes potenciaran les delegacions diocesanes de mitjans de comunicació social i el Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació Social (SIMCOS), amb el seu Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya, amb la finalitat de: a) recollir i difondre la informació religiosa; b) ajudar a formar opinió pública sobre les qüestions que afecten el poble des d'una perspectiva ètica i evangèlica; c) assessorar els pastors en les seves intervencions en els mitjans de comunicació social, i d) endegar un pla pastoral més global sobre l'ús adequat dels mitjans de comunicació social de cara a l'evangelització (prioritats i conjunció d'esforços).

19. Com a suport a totes aquestes tasques evangelitzadores, i donat que en el món actual calen, més que mai, espais de silenci i d'interiorització sostinguts per petites comunitats d'oració, per a afavorir l'experiència de Déu, el Concili, a més de recomanar vivament el recés en els monestirs i en els santuaris, de tanta tradició en el país, proposa la potenciació dels centres d'espiritualitat ja existents en les diòcesis o la creació de nous on no n'hi hagi, per tal de promoure des d'allí l'anunci de l'Evangeli i el seguiment de Jesucrist. Proposa també la dedicació d'espais de pregària i d'acolliment en algunes parròquies o en altres centres eclesials, al cor de les ciutats.

I. NOVA SITUACIÓ INTERCULTURAL I INTERRELIGIOSA

20. El Concili Provincial Tarraconense agraeix als organismes de migracions i de marginació i a les diverses persones i entitats que treballen juntament amb gent d'altres països i cultures la tasca que realitzen amb una gran vocació i, sovint, amb manca de mitjans. També invita les diòcesis a potenciar el treball ja iniciat, tot aprofundint en l'acolliment i en

el suport personalitzat als immigrants, i alhora defensant llurs drets (inclosa la llibertat religiosa) i promovent llur integració en la nostra societat.

21. El Concili invita les parròquies, els moviments, els col·legis i les comunitats cristianes a una tasca d'educació per a la convivència i d'obertura a les diverses cultures des d'un esperit de clara identitat cristiana i de valoració de tot allò de bo que l'Esperit hi ha sembrat. Així mateix exhorta les institucions d'abast intercultural, interconfessional i pastoral a realitzar estudis que ajudin a la comprensió i al discerniment evangèlic d'aquesta nova situació.

J. ATENCIÓ AL MÓN RURAL

22. [P]. El món rural pateix un procés de transformació econòmica i social que afecta la vivència religiosa, les celebracions i els serveis eclesials. En aquest sentit, el Concili Provincial Tarraconense proposa:

- Reconèixer la tasca feta, sovint callada i en solitud, per part de preveres, de diaques, de laics i de laiques, de religiosos i de religioses i de moviments especialitzats (JARC, MCPC). Se'ls demana que, lluny d'abandonar, continuïn afrontant les grans dificultats que pateixen aquests pobles, amenaçats per la pèrdua de la seva identitat.
- Potenciar el treball de conjunt en el marc arxiprestal, com a unitat de pastoral, en funció de les possibilitats i de les limitacions de les petites comunitats, en el qual conflueixi la tasca de les parròquies, dels serveis, dels secretariats, de les delegacions i dels moviments.
- Formar i acompanyar els laics i laiques amb missió pastoral per a assistir tant les comunitats com els moviments que tenen manca de prevere, sota la responsabilitat de la diòcesi pròpia i amb l'ajut subsidiari de la Conferència Episcopal Tarraconense. Cal suscitar vocacions en les comunitats per tal de realitzar aquests serveis, entre els quals destaquen la pregària, la lectura de la Paraula de Déu, la catequesi, la sol·licitud pels malalts, l'atenció als moviments del medi rural, no sols dels joves sinó de la gent gran, els serveis de solidaritat i la defensa dels drets dels seus habitants sense recursos.
- Constituir un equip de treball interdiocesà (cf. Conferència Episcopal Tarraconense. *Església i món rural*, cap. V, 1992) amb l'objectiu d'elaborar un projecte de pastoral rural, tenint en compte la feina que està fent el Departament de Pastoral Rural del Centre d'Estudis Pastorals. En la mateixa línia es recomana l'inici d'un procés d'unificació dels moviments que treballen en el medi rural.

K. PASTORAL OBRERA

23. El Concili Provincial Tarraconense valora i vol potenciar el treball de pastoral obrera que s'ha fet a Catalunya, en la línia del document de la LXII Assemblea Plenària de la CEE *La Pastoral Obrera de toda la Iglesia*. Per tant:

- Reconeix que el món obrer continua essent una realitat important, socialment i numèricament, en la nostra societat.
- Declara que l'evangelització del món obrer és l'objectiu central de la pastoral obrera i que s'ha de considerar responsabilitat i tasca de tota l'Església a través de les diferents mediacions pastorals.
- En especial considera important la formació de militants obrers cristians compromesos amb l'Església i disposats a transformar la societat.
- Recomana que, des de la pastoral obrera, es potenciï la creació de grups o d'equips de pastoral obrera a les parròquies obreres o de barriada, ajudant així la formació de la consciència social i missionera dels cristians.
- La pastoral obrera ha d'actuar a l'interior de l'apostolat segle, però en íntima relació amb la pastoral social i de la marginació.

L. PASTORAL DE LA SALUT

24. Jesús passà fent el bé i guarint, com a signe del Regne. El Concili Provincial Tarraconense, doncs, convençut que l'Evangelí proclamat i viscut és font d'una nova qualitat de vida, també humanitzador i salvador, demana que l'activitat de la nostra Església i la de cada cristià manifestin aquesta Bona Notícia —talment com el bon samarità— donant suport i ajuda als adolorits i als malalts de tota mena, especialment als més desatesos, i sense oblidar els problemes específics de la gent gran. Si en algun moment cal que aparegui més clar l'amor de l'Església per tot home i tota dona és en el del dolor, així com també en les situacions al voltant de la mort.

Les delegacions diocesanes de pastoral de la salut tenen la funció d'animar i de coordinar en cada diòcesi tot el camp de la pastoral de la salut a nivell parroquial, arxiprestal, hospitalari, etc. El Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut coordina i promou els aspectes d'aquesta pastoral en l'àmbit de la Tarraconense.

Correspon a aquestes delegacions, entre altres, la tasca d'ajudar a potenciar un voluntariat preparat i generós al servei dels malalts en llur domicili o dels que estan en els hospitals.

Cal també ajudar i servir les Fraternitats de Malalts en la defensa de llurs legítimes reivindicacions i en l'acompanyament que puguin necessitar en qualsevol cas.

II. MISSIÓ DEL LAÏCAT EN L'EVANGELITZACIÓ

25. El Concili Provincial Tarraconense reconeix que la participació del laïcat en la missió evangelitzadora és una de les prioritats i un dels reptes més importants de l'Església contemporània. Els laics i laïques són «cristians incorporats a Crist pel baptisme; constituïts com a Poble de Déu; participants a la seva manera de la funció profètica, sacerdotal i reial de Jesucrist; exerceixen la missió de tot el poble cristià en l'Església i en el món a través dels seus carismes diversos» (LG 31). Aquest repte del Concili Vaticà II continua essent una realitat candent en els nostres dies. Cal realitzar una tasca de conscienciació i de formació de tots els cristians i cristianes de cara a viure amb coherència la fe i la vida, a poder donar raó de l'esperança i a testimoniar l'amor de Déu. Les exhortacions apostòliques *Evangelii nuntiandi*, de Pau VI, i *Christifideles laici*, de Joan Pau II, han instat tota l'Església a fer realitat aquesta crida del Concili Vaticà II que, en definitiva, és una crida a restar fidels a l'Evangelí (Mt 28,19-20).

Per això el Concili fa una crida urgent a tots els subjectes de la pastoral, d'una manera molt especial als preveres, als diaques, als religiosos i religioses, i als laics i laïques que exerceixen responsabilitats:

— A mantenir una voluntat eficaç que tot el laïcat prengui consciència de la seva responsabilitat evangelitzadora allà on se trobi.

— A animar el major nombre possible a organitzar-se d'acord amb els diversos carismes existents en l'Església, seguint la doctrina del Vaticà II i dels documents posteriors del Magisteri, a fi d'assolir la formació necessària per a poder donar testimoni de la fe i desenvolupar llur santificació en les situacions ordinàries de la vida (treball, família, medi ambient, vida social, cultural, política...), amb una actitud transformadora de la societat d'acord amb els valors evangèlics.

A. OPCIÓ PRIORITÀRIA PER LA PASTORAL DE JOVENTUT

26. El Concili Provincial Tarraconense fa una crida urgent a les comunitats cristianes per tal que no manquin espais, persones dedicades i recursos infraestructurals i econòmics per a l'evangelització dels joves. Insta els rectors de parròquies de ciutat o rurals, els religiosos i religioses, els laics i laïques amb responsabilitats pastorals, a afavorir espais de trobada i de diàleg amb els joves del seu voltant per tal de créixer en el coneixement i estima del món jove i així establir vincles evangelitzadors amb els joves allà on

es troben. Per a facilitar aquests punts de contacte, cal promoure llocs d'encontre per als infants i per als joves amb un sentit d'acolliment i d'obertura a tots, a fi que des del lleure i l'acolliment es puguin obrir a la trobada amb Jesucrist vivent i a la participació en la comunitat cristiana.

27. El Concili fa una crida molt especial a tots els qui treballen en la pastoral dels adolescents per tal que s'esforcin a fi que els adolescents trobin, a través de la vida en grups cristians, un mitjà adient que els ajudi a viure i a testimoniar la fe.

28 [P]. El Concili encomana a l'equip de delegats diocesans de pastoral juvenil i al Secretariat Interdiocesà de Joventut la coordinació de totes les realitats i moviments de joves existents en les diòcesis, en la línia de la *Proposta de Pastoral de Joventut per a Catalunya i Balears* (1994). Aquesta proposta, fruit d'una decisió de cooperació, és el marc global on podem articular totes les altres concrecions que segueixen. Per a dur-ho a terme cal:

- a) Potenciar el Consell Català dels Moviments Especialitzats.
- b) Endegar un moviment general de joves d'Acció Catòlica en connexió amb els moviments especialitzats.
- c) Atendre l'evangelització de tots els joves, tot articulant l'apostolat interpersonal, parroquial i del medi, i també la pastoral de les escoles catòliques i dels centres d'esplai i altres realitats de pastoral juvenil, amb l'ús dels moderns mitjans de comunicació que permetin de fer arribar un primer anunci evangèlic a tothom.
- d) Impulsar una pastoral global d'infància que articuli la tasca de la catequesi i de l'escola amb l'acció en l'àmbit del lleure o dels moviments infantils i que trobi després un entroncament amb la pastoral de joventut.
- e) Realitzar un estudi permanent de la realitat juvenil a Catalunya i de les respostes socials i pastorals que s'estan donant a casa nostra i en altres indrets.
- f) Assegurar la formació dels animadors i dels consiliaris dels joves mitjançant un programa global i sistemàtic.

B. COORDINACIÓ DELS MOVIMENTS DE LAICS

29. El Concili Provincial Tarraconense encomana a l'Equip Interdiocesà de Responsables de l'Apostolat Seglar i Laical la tasca de:

- a) Potenciar els moviments d'Acció Catòlica, d'infants, de joves i d'adults, en la seva doble modalitat general i especialitzada (obrer, rural, univer-

sitària, professional, de la tercera edat, etc.), d'acord amb les notes que la defineixen: assumptió com a pròpia de la finalitat apostòlica de l'Església, direcció exercida pels seglars, l'organització com a element significatiu i eficaç, en comunió orgànica amb el ministeri pastoral del bisbe (*Apostolicam actuositatem*, 20; cf. *Christifideles laici*, 31; *Laics cristians, Església en el món*, 124-128).

- b) Establir lligams amb els col·lectius de voluntariat de cara a una major fluïdesa d'informació, de recepció i de formació i a un major impacte en la vida social (cf. CEE. *L'Església i els pobres*, 84-104).
- c) Ajudar els bisbes a discernir i a articular dins la pastoral diocesana els nous moviments en perspectiva evangelitzadora.
- d) Tenir cura de la formació permanent.

C. LA PARTICIPACIÓ DE LA DONA EN L'ESGLÉSIA

30. Tenint en compte que la dona és discriminada de fet i sovint en molts nivells de la societat i de les comunitats cristianes, el Concili Provincial Tarraconense proposa:

- a) Reconèixer el protagonisme real i l'aportació específica de la dona en la societat i en l'Església, i respectar la seva dignitat com a persona, tot valorant les tasques que realitza en el seu compromís temporal (treball, família, opcions de vida, etc.) i eclesial (en les parròquies, les comunitats, moviments, serveis i en les delegacions).
- b) Reafirmar la voluntat eclesial de no discriminar la dona i les seves tasques per raó del sexe i vetllar per mantenir aquesta voluntat decidida.
- c) Aplicar, tenint en compte les diverses condicions canòniques de les persones, així com la naturalesa de cada ofici, les possibilitats que té l'actual *Codi de Dret Canònic* de participació dels laics i laiques en les responsabilitats pastorals, parroquials i diocesanes, com per exemple delegacions diocesanes, canceller-notari, ecònom de la diòcesi, etc.

Demana també que es continuï aprofundint, teològicament i antropològicament, sobre quina ha de ser l'aportació específica de la dona dins la societat i dins l'Església (cf. Joan Pau II, *Mulieris dignitatem*, 49-50).

D. COMPROMÍS SÒCIO-POLÍTIC DELS CRISTIANS

31. El Concili Provincial Tarraconense:

- Afirmar el deure dels cristians de comprometre's en el servei de la societat, en les seves diverses manifestacions: professionals, culturals, sindicals i polítiques.

- Insta les comunitats cristianes a respectar el pluralisme polític i a acompanyar amb atenció i amb respecte aquells cristians, laics i laïques, que treballen compromesos en la vida política, tenint en compte la complexitat d'aquest àmbit i alhora la necessitat d'una constant crida a la responsabilitat.
- Invita a crear en els diferents bisbats un petit grup plural que pugui aprofundir en el tema, que ajudi els cristians compromesos i que n'engresqui d'altres a concretar llur compromís.
- Recomana al Centre d'Estudis Pastoral, en connexió amb el Secretariat Social, la creació de cursos i de seminaris, descentralitzats en els diversos bisbats i zones, sobre el sentit i sobre la importància de la participació dels cristians en els compromisos cívics i polítics (associacions de pares d'alumnes, associacions de veïns, col·legis professionals, partits polítics, sindicats, ateneus, entitats esportives i cultural-recreatives, voluntariat social, etc.).

E. ORGANISMES DE DIÀLEG I CORRESPONSABILITAT

32. El Concili Provincial Tarraconense recomana vivament la creació de Consells de Pastoral en els diversos àmbits de la vida de l'Església: parròquies (o grups de parròquies veïnes quan aquestes són tan petites que no permeten de tenir-ne), arxiprestats, diòcesis, o la potenciació dels ja existents, a fi que siguin realment una mediació eficaç per a fer realitat la comunió i la corresponsabilitat de tots els membres de les respectives comunitats i llur acció evangelitzadora.

III. LA FAMÍLIA CRISTIANA, COMUNITAT CREIENT I EVANGELITZADORA

A. LA FAMÍLIA, LLAR DE VIVÈNCIA CRISTIANA

33. Donada la importància i l'especificitat de la família cristiana per a l'Església, el Concili Provincial Tarraconense demana que s'incorporin matrimonis i famílies tant en els centres de reflexió teològica i pastoral com en els organismes diocesans, si més no quan es tractin qüestions que afecten la vida familiar. La redacció d'un Directori Pastoral Matrimonial i Familiar pot ser el primer fruit d'aquesta col·laboració a l'interior de l'Església.

34. El Concili demana als matrimonis i a les famílies cristianes que, soles, i encara més bé unides a altres grups de famílies, defensin els seus drets, reclamin

les ajudes necessàries i promoguin les estructures socials i jurídiques que tutel·lin la seva dignitat i que els facilitin el compliment més ple de llur missió. Totes les comunitats cristianes els faran costat i els ajudaran en aquestes tasques.

35. El Concili vol que es potenciïn en les diòcesis —i, si calgués, que es creïn— els organismes adients de pastoral familiar, i que es desenvolupin les necessàries col·laboracions interdiocesanes. És missió d'aquests organismes, entre altres, la reflexió competent i l'orientació sobre els problemes que preocupen concretament les famílies d'acord amb el Magisteri, i procurar ajudar-les en llur missió.

36. El Concili insta la creació de serveis d'orientació familiar allà on sigui possible d'establir-los amb la qualitat requerida (amb mitjans i amb persones preparades teològicament, científicament i psicològicament). Aquests serveis assessoraran els matrimonis i les famílies en les qüestions morals, en les dificultats de parella, de procreació responsable i d'educació dels fills, així com també els serviràn, els acompanyaran i els ajudaran quan passin per situacions personals, conjugals i familiars doloroses (per exemple, la viduitat) o conflictives (per exemple, la separació).

37. Els bisbes de la Tarraconense, tot mantenint sempre la fidelitat plena a la doctrina de la fe, es comprometen a acollir, a potenciar i a discernir les recerques i els resultats científics, antropològics i teològics dels especialistes en aquest camp i a tenir-los en compte en la pastoral.

38. El Concili recorda a tots, i de manera especial als ministres de la reconciliació en l'exercici de llur ministeri, que, de cara a la progressió de la vida cristiana i sense rebaixar les exigències de l'Evangeli, cal, en qualsevol circumstància, que quedi ben manifesta la confiança en la bonesa i en la misericòrdia divines vers tots nosaltres en el nostre itinerari gradual vers Déu. És aquesta manifestació de bonesa i de misericòrdia la que volem que presideixi la pastoral de les nostres diòcesis.

B. FAMÍLIA I EDUCACIÓ INTEGRAL

39. El Concili Provincial Tarraconense agraeix el servei eclesial que fan els diversos moviments familiars cristians en l'acompanyament humà, espiritual i pastoral dels matrimonis i de les famílies, i insta les delegacions d'apostolat seglar a prestar un veritable suport a la tasca de creixement (personal i dels esposos) i d'assumpció de responsabilitats familiars i socials que aquells fomenten. El Concili vol recor-

dar que són també moviments familiars, i molt apreciats, els que atenen especialment els col·lectius de separats fidels al vincle matrimonial i els que es preocupen dels vidus cristians.

40. Conscients de les dificultats que implica avui la vida matrimonial i familiar reeixides, el Concili insta que, allà on sigui possible, es creïn o es potenciïn centres de preparació al matrimoni i s'hi destinin mitjans suficients que facilitin el compliment de llur missió. En qualsevol cas cal que en la catequesi i en els diversos moviments d'adolescents i de joves es tingui present una educació integral que no menystingui els aspectes sexuals, afectius i morals de la persona. Serà una preparació llunyana al matrimoni.

41. El Concili lloa les famílies cristianes que són generoses en la transmissió de la vida i també els esforços que fan per l'educació dels seus fills i les encoratja a avançar encara més en l'intent d'obtenir-ne l'educació integral (intel·lectual, afectiva, sexual, social, religiosa i vocacional). En tot aquest procés els pares hi tenen un paper insubstituïble i una responsabilitat irrenunciable, sense que això vulgui significar el menysteniment de l'acció d'altres tan importants com són els educadors i els catequistes, amb els quals cal col·laborar. Fent-ho així els pares aconsegueixen llur missió, encara que no sempre aconseguixin els resultats humans i cristians que pretenien.

C. PASTORAL DE LES FAMÍLIES EN SITUACIONS ESPECIALS

42. El Concili Provincial Tarraconense manifesta que els cristians casats civilment, les parelles que conviuen i que no han contrat matrimoni i els divorciats tornats a casar no han de considerar-se separats de l'Església, i vol que trobin acolliment fraterno al seu interior. Desitja que, amb l'ajuda, si cal, dels organismes d'assessorament jurídic i pastoral diocesans, procurin de regularitzar llur situació, i desitja també que puguin participar en el culte i en les activitats apostòliques en la mesura que sigui possible d'acord amb les normes pastorals del Magisteri. Aquest acompanyament pastoral es farà sempre de manera que reflecteixi les entranyes d'amor i de misericòrdia de Déu Pare en la veritat de l'Evangeli.

43. El Concili fa una crida a tots els cristians per tal que lluitin decididament contra totes les causes que empenyen vers la interrupció d'una vida humana ja iniciada. El Concili insta també tothom a acollir, a respectar i a defensar les mares que han concebut fora del matrimoni, i exigeix que s'eviti qualsevol coacció a contraure matrimoni a causa de l'embaràs.

44. El Concili insta a compartir amb afecte i amb solidaritat eficaç, personal i comunitària, els problemes de tota mena que comporten per a les famílies els fills amb limitacions físiques o psíquiques greus, els quals són persones i ningú no té dret a menysprear-los, i sovint són fills afectuosos i agraïts.

45. El Concili demana que es promoguin institucions que acullin, econòmicament, sanitàriament i en la més estricta tutela del secret, les mares que acceptin de dur a bon terme el fill que porten en el seu si. Correspondrà a elles, preveient l'esdevenidor i cercant el major bé del fill, decidir si se'n fan càrrec o bé si el donen en adopció. El Concili demana a les congregacions religioses que col·laborin en la creació i en el manteniment d'aquestes institucions, i manifesta el seu agraïment profund a les que sacrificadament ja s'hi dediquen.

46. El Concili demana que no manquin cristians que estiguin disposats a subvenir a les necessitats dels menors en dificultats greus i dels desemparats, mitjançant, si cal, l'acceptació de la guarda, àdhuc de la no remunerada, o també de l'adopció. En aquest darrer cas, també demana a les autoritats civils que es facilitin i s'agilitin els tràmits de cara a l'adopció de fills.

IV. PLA CONCILIAR DE FORMACIÓ

47 [VP]. Els bisbes oferiran un pla de posada al dia i de formació permanent de tots els subjectes actius de la pastoral, en el termini de deu anys.

Aquest pla inclourà la formació humana (psicològica i sociocultural), teològica, espiritual, pastoral i la iniciació a les tècniques actuals de comunicació.

La Conferència Episcopal Tarraconense realitzarà aquest projecte amb la col·laboració de professors que designarà d'entre els de la Facultat de Teologia, del Centre d'Estudis Pastoral i d'altres centres i instituts existents en les nostres diòcesis.

CAPÍTOL SEGON

LA PARAULA DE DÉU I ELS SAGRAMENTS EN LES NOSTRES ESGLÉSIES

I. LA PARAULA DE DÉU, FONT DE LA VIDA DE L'ESGLÉSIA

48 [P]. L'Església escolta la Paraula de Déu i la proclama com a Paraula de salvació (cf. DV 1). El

Concili Provincial Tarraconense insta cada fidel cristià a escoltar-la, a llegir-la personalment, a meditar-la, a celebrar-la en l'Església i a pregar amb ella, per tal de viure de la seva força transformadora i en plena obediència de fe al Senyor, sota el guiatge de l'Esperit Sant, a l'interior de la gran Tradició de l'Església (cf. DV 9) i de la interpretació autèntica del Magisteri (cf. DV 10).

49. La celebració litúrgica és el moment privilegiat de l'anunci de la Paraula de Déu. En la litúrgia, Déu parla al seu poble, Crist anuncia l'Evangeli (cf. SC 33). En la proclamació litúrgica, la Paraula constitueix un esdeveniment sempre nou; l'Esperit «recorda» als fidels la Paraula de Jesús (cf. Jn 14,26) i els introdueix en l'acció sacramental (cf. OLM 3). El Concili urgeix els ministres sagrats i, en el seu cas, els qui moderen les celebracions a vetllar per tal que la sagrada Escriptura sigui sempre proclamada en l'assemblea litúrgica amb la qualitat espiritual i tècnica que li correspon, sense improvisacions, per lectors competents i conscients que Crist és present quan es llegeixen les Escriptures en l'Església (cf. SC 7).

50. La pregària amb paraules de l'Escriptura és, tradicionalment, la més excel·lent: responem a Déu amb les seves mateixes paraules. Per això els salms són, des dels inicis, la pregària preferida de l'Església, juntament amb el pàrenostre. L'Església prega d'aquesta manera sobretot en la Litúrgia de les Hores. El Concili recomana vivament que progressi la pràctica de la pregària comuna de l'Església amb la Litúrgia de les Hores, sobretot Laudes i Vespres, a les catedrals, a les parròquies, a les esglésies, en les reunions de cristians i àdhuc en la pregària familiar (cf. IGLH 20-27).

51 [V]. L'homilia és una tasca fonamental del ministeri dels pastors de l'Església. Ha de prendre com a punt de partença els textos bíblics i litúrgics, perquè forma part de la celebració (cf. SC 35). Ha de ser clara, intel·ligible, encarnada en la realitat de la vida, proporcionada a la celebració i que introdueixi a la participació sacramental. Cal preparar-la acuradament, sense excloure l'ajut dels laics, si sembla oportú.

Per això s'assegurà en la Facultat de Teologia de Catalunya i en totes les cases de formació al ministeri dels nostres bisbats, juntament amb la formació bíblica, la iniciació específica a l'art de l'homilètica.

52 [V]. Atenent a la importància dels textos que es canten en la celebració litúrgica, el Concili urgeix l'observança de la norma conciliar: «Els textos destinats al cant sagrat han d'estar d'acord amb la doctrina catòlica; més encara, han de ser trets sobretot de les

sagrades Escriptures i de les fonts litúrgiques» (SC 121). Els bisbes de Catalunya confiïm a la Secció de Música de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia la preparació d'un «Cantoral bàsic», amb textos impregnats del llenguatge de la Bíblia i de la litúrgia que puguin ser aprovats per la Conferència Episcopal Tarraconense per a l'ús litúrgic (cf. IGMR 26); es vetllarà perquè la música d'aquests cants sigui també de qualitat i tingui en compte la pluralitat de formes musicals, mentre siguin adients a la celebració litúrgica.

53. El Concili urgeix a tots els qui, de diverses maneres, tenen responsabilitats especials en relació amb la Paraula de Déu que vetllin per progressar en una formació bíblica —espiritual i tècnica alhora— que els faci capaços d'esdevenir-ne ministres fidels en l'Església. La formació bíblica i el seu constant aprofundiment serà un dels elements que caldrà vetllar en la formació (inicial i permanent) dels preveres i dels diaques. Igualment, els qui exerceixin el ministeri de lectors en l'assemblea han de tenir la formació bíblica adequada, la qual serà també part essencial en els programes de formació dels catequistes. Les institucions docents especialitzades en el camp dels estudis bíblics estaran al servei d'aquesta formació.

54. Amb l'objectiu de relançar la pastoral bíblica, els bisbats de Catalunya potenciaran l'Associació Bíblica de Catalunya com a instrument de difusió popular de la Paraula de Déu.

55 [V]. D'acord amb l'*Itinerari catequètic* exposat en el Fons Bàsic aprovat per la Conferència Episcopal Tarraconense, es distribuïran els continguts del missatge bíblic en cadascun dels diversos processos de la catequesi —infants, joves i adults. En l'elaboració dels catecismes i del material catequètic, es tindrà cura d'utilitzar pedagògicament el llenguatge bíblic.

56. De cara a la necessària memorització del text de la sagrada Escriptura, i sense detriment de l'ús d'altres traduccions degudament aprovades, el Concili constata els avantatges de donar caràcter oficial en tots els camps de l'acció eclesial a una sola versió dels textos bíblics. La Conferència Episcopal Tarraconense encomanarà a uns experts l'estudi del tema, atenent a l'existència i a l'ús adquirit de les versions litúrgiques oficials.

57. El Concili encomana a les parròquies i a les altres comunitats eclesials que programin la iniciació del poble de Déu en la lectura espiritual i eclesial de la sagrada Escriptura, de manera que aquesta lectura

comporti la pregària i la contemplació, i condueixi a un estil de vida evangèlic. Una de les maneres de fer-ho pot ser potenciar la reflexió bíblica en grup.

58 [V]. La Conferència Episcopal Tarraconense encomanarà a la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, conjuntament amb el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, la preparació d'un llibre de pregàries o devocionari, de continguts bíblics i litúrgics, que faciliti l'oració personal i la iniciació a la pregària en l'àmbit familiar i que ajudi a fomentar la fe del Poble de Déu en la Paraula i a modelar-la progressivament segons l'esperit que anima tota l'Escriptura.

II. EL DIUMENGE I L'EUCARISTIA DOMINICAL

59 [P]. Sempre que la comunitat cristiana es reuneix per celebrar l'Eucaristia, anuncia la mort i la resurrecció del Senyor, en espera del seu retorn gloriós. Això es manifesta especialment en l'assemblea dominical, és a dir, aquell dia de la setmana —el primer— en el qual el Senyor ressuscità d'entre els morts i en el qual, seguint la tradició apostòlica, se celebra d'una manera especial el misteri pasqual en l'Eucaristia.

A fi que els fidels acceptin positivament el precepte sobre la santificació de les festes i comprenguin la raó per la qual l'Església els convoca a l'assemblea eucarística dominical, el Concili Provincial Tarraconense insisteix en la necessitat de presentar en tots els àmbits de l'educació de la fe, sobretot en la predicació i en la catequesi, el diumenge com a dia joïós del Senyor ressuscitat, a partir del seu element central, que és l'Eucaristia, i de tot allò que l'ha d'acompanyar com a festa primordial, en la qual els fidels, units en l'Esperit Sant, escolten la Paraula de Déu i participen en el misteri pasqual, amb experiència renovada de la seva condició de membres de l'Església de Déu, i en acció de gràcies i de lloança.

El Concili afavoreix totes les iniciatives que procuren que el diumenge sigui també dia d'alegria i de repòs i les que condueixen a la pràctica de les obres de misericòrdia, a la vida familiar i a la comunicació entre les persones. La pregària més prolongada, particularment si no es pot participar, per raons greus, en l'Eucaristia, és un dels elements a fomentar (cf. Instrucció *Eucharisticum Mysterium*, 25, i SC 106).

60. El Concili valora i vol que sigui protegida la dimensió humanitzadora i cultural que ha representat el diumenge en la nostra civilització, i demana que, davant el procés de transformacions culturals i socials i davant els canvis produïts en l'estructura parroquial, es promoguin estudis sobre els diversos

aspectes de l'assistència i de la participació en l'Eucaristia i sobre la pastoral del cap de setmana.

61. El Concili exhorta les comunitats cristianes a donar al Tridu Pasqual, centrat en la Vetlla, el relleu celebratiu que li escau, i a fomentar alhora més intensament, durant la Quaresma i en la Cinquantena Pasqual, la vida sacramental i una formació cristiana orientada vers la renovació del compromís baptismal.

62. El Concili recomana vivament als rectors de les esglésies que revisin periòdicament la qualitat espiritual i eclesial de les celebracions eucarístiques, especialment les dels diumenges, expressió privilegiada de la vida comunitària. Els consells de pastoral i les persones que col·laboren en la preparació de les celebracions podran aportar també la seva ajuda a aquesta revisió.

63. El Concili urgeix la formació litúrgica de tot el poble de Déu, cridat a participar en la litúrgia de l'Església en virtut del sacerdoci comú (cf. SC 14 i LG 10). Pel seu específic ministeri, urgeix la formació litúrgica dels ministres sagrats o dels qui es preparen per a ser-ho, així com aquella que correspongui als qui són cridats a un servei particular en l'assemblea, especialment els lectors, els qui serveixen el sacerdot i els responsables dels cants i de la música. Per a la formació litúrgica, en els seus aspectes teològics i històrics, espirituals, pastorals i jurídics (cf. SC 16), es comptarà amb les institucions docents especialitzades en el camp dels estudis litúrgics i de la pastoral litúrgica.

64. El Concili demana que es garanteixi la participació i alhora la qualitat estètica de les celebracions, amb l'exercici corresponent dels diversos ministeris i funcions; l'expressivitat dels símbols i la noble simplicitat dels ritus d'acord amb els llibres litúrgics; les condicions del lloc de la celebració, i els cors i els grups musicals que sostinguin i enriqueixin el cant del poble, tenint en compte les peculiaritats de cada comunitat.

65. El Concili recomana que es faci un esforç per coordinar els horaris i el nombre de les celebracions, en funció de les necessitats dels fidels, del nombre de preveres i de la qualitat de les celebracions. Es tindrà cura de no suprimir l'Eucaristia en els pobles petits, encara que a tal fi calgui reduir el nombre de celebracions en les grans ciutats. Si el nombre de preveres no permet d'assegurar de cap manera l'assemblea dominical eucarística en totes les comunitats, el bisbe de cada Església, amb el seu presbi-

teri, estudiarà la conveniència d'aplicar el «Directori per a les celebracions dominicals en absència de prevere».

III. PASTORAL SACRAMENTAL

66 [P]. El Concili Provincial Tarraconense declara com una de les seves prioritats la voluntat de dur a terme en les nostres Esglésies una pastoral sacramental que expressi amb millor transparència que els sacraments són celebracions de l'Església, accions del Senyor ressuscitat, que salva i santifica els homes per la força de l'Esperit Sant.

Aquesta pastoral ha de tenir en compte alhora:

- L'acolliment positiu, realista i fraternal que, tant els pastors com els laics que col·laborin amb ells, han de donar als qui desitgen celebrar els sacraments.
- La màxima atenció i respecte envers la situació de la fe i el procés espiritual de cada persona, especialment si freqüenta només ocasionalment els sacraments.
- Els processos de preparació per a la recepció fructuosa del sagrament: dimensions humana, espiritual, catequètica i celebrativa.
- La iniciació pedagògica al llenguatge de la litúrgia, que permeti d'entrar en la participació activa i conscient.
- La celebració mateixa del sagrament, com a realització de l'encontre eclesial i personal amb Jesucrist i, en conseqüència, com a moment fort d'entrada en el misteri del do de Déu, de lloança i d'acció de gràcies, i alhora de gran força evangelitzadora.
- La valoració del ritu eclesial a partir de l'antropologia, de l'Escriptura, de la Tradició de l'Església i de la celebració mateixa.
- El seguiment personal, relacionat amb la recepció dels sacraments, que permeti el creixement en la gràcia rebuda i la continuïtat entre la celebració i el compromís moral.

67 [VP]. Per tal d'aconseguir que la pastoral sacramental es realitzi d'una manera eficaç i manifesti de forma creïble la importància dels sacraments per a la vida cristiana, la Conferència Episcopal Tarraconense encomanarà a la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, amb col·laboració interdisciplinària d'altres experts, la redacció d'un directori marc de pastoral sacramental. Aquest directori tindrà com a punt de partida els rituals actualment vigents i la normativa canònica general, i establirà uns criteris clars que tinguin en compte les disposicions ja donades en les

nostres Esglésies, les diverses situacions socials i pastorals en què aquestes es mouen i l'àmbit interdiocesà en què molts fidels viuen la vida sacramental, a conseqüència de la gran mobilitat actual i de la pluralitat de les situacions personals.

68 [VP]. A l'interior del directori marc s'inclouran orientacions sobre la petició del bàptisme per part d'adults, de joves i d'infants en edat escolar i es determinarà el procés catecumenal que caldrà seguir en cada cas. Igualment, a l'interior del mateix directori es fixaran uns criteris de pastoral sacramental amb relació als cristians en situació familiar irregular, per tal que no els manquin els ajuts de la comunió eclesial (cf. capítol 1r, resolució 42).

69 [V]. La Conferència Episcopal Tarraconense, atenent les prescripcions de c. 826 § 1 i 2, vetllarà la revisió de les versions litúrgiques a mesura que es procedeixi a noves edicions típiques dels llibres litúrgics propis, amb una atenció particular al seu caràcter de creació literària específica de la pregària de l'Església, destinada a ser proclamada, escoltada i assimilada pel poble cristià.

70. El Concili demana que s'elaborin i que s'ofereixin als pastors i a tots els qui intervenen en la pastoral sacramental —amb la col·laboració dels organismes diocesans i interdiocesans de litúrgia i de catequesi i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona— materials que els ajudin en la preparació i en la celebració dels sacraments, tenint en compte la diferent situació dels qui els reben.

71. El Concili constata que hi ha una profunda preocupació de pastors i de fidels referent al sagrament de la Penitència. Cal orientar els esforços (catequètics, celebratius...) per tal de revaloritzar-lo com a celebració joiosa del perdó de Déu, de la reconciliació fraterna i de la crida a lluitar contra el pecat i contra el mal i contra les seves arrels.

Els bisbes de Catalunya exhorten els pastors i els catequistes a presentar als fidels, des de l'inici de la catequesi i a la llum de l'exhortació apostòlica *Reconciliació i penitència*, la doctrina catòlica sobre el sagrament de la reconciliació com a donació del perdó i de la pau de Déu —pel ministeri de l'Església— al «jo pecador», és a dir, a cadascun dels qui confessen els seus pecats; exhorten especialment els ministres de la reconciliació a intensificar la preparació a aquest ministeri, tant des del punt de vista teològic com espiritual, per a poder ser millors instruments del Crist que acull i perdona els pecadors; els demanen igualment que revisin la manera com celebren aquest sagrament, per tal d'adaptar-se

a l'actual disciplina de l'Església i d'educar els fidels a comprendre-la i valorar-la.

Cal no oblidar que la valoració del sagrament de la Penitència demana una predicació més intensa del sentit de Déu, del sentit del pecat i de la conversió; una pastoral adient dels temps i dels dies penitencials; un aprofundiment sempre renovat de la teologia moral, i una atenció a les ciències de l'home i a la il·luminació de les consciències.

72. El Concili urgeix tots els fidels a assegurar que els malalts rebin l'atenció fraternal i personal que mereixen i que no els manqui, en el moment oportú, la participació en els sagraments de l'Església (penitència, comunió eucarística, unció, viàtic). A més dels preveres i dels diaques, també els religiosos i els laics, i en particular els professionals cristians, tenen un paper important en l'acolliment humà i cristià de les persones afectades per la malaltia, per les discapacitats o per la vellesa.

73. Les exèquies cristianes són un moment important de professió de fe en la resurrecció i una oportunitat per a testimoniar el futur i l'esperança que l'Església anuncia, en nom de Déu, als qui creuen. Els pastors de l'Església tenen, especialment en les exèquies, la missió de ser «educadors de la fe i ministres del consol» (Ritual, n. 16). Per això, el Concili urgeix que es garanteixi en qualsevol cas la celebració de les exèquies en un clima d'acolliment fraternal i d'esperança cristiana, de respecte al dolor i d'anunci de la Pasqua de Crist. El caràcter profundament humà i religiós de les exèquies en fa un moment privilegiat d'evangelització. La celebració de l'Eucaristia és una part important de les exèquies cristianes.

74 [P]. El Concili exhorta a tenir cura especial de les celebracions que tradicionalment apleguen cristians que només de manera ocasional participen en la litúrgia de l'Església: baptismes, primeres comunions, casaments, enterraments, misses del gall, Diu-menge de Rams, festes majors, aplecs i romiatges, processons... Aprofitant la dimensió evangelitzadora que haurien de tenir aquestes celebracions, cal orientar aquèstos fidels vers un major sentit de pertinença a la comunitat cristiana, tot valorant les diverses situacions i sensibilitats culturals.

75. El Concili exhorta les comunitats cristianes a prendre consciència de les necessitats i de les aspiracions dels joves, per tal que, acollits generosament, rebin una iniciació a la fe i siguin introduïts, d'una manera progressiva i creativa, a la vida sacramental.

CAPÍTOL TERCER

LA SOL·LICITUD PELS MÉS POBRES I MARGINATS

I. AL SERVEI DE LA CORRESPONSABILITZACIÓ ECLESIAL DAVANT LA POBRESA I LA MARGINACIÓ

A. SOL·LICITUD GENERAL PELS MÉS POBRES I MARGINATS

76 [VP]. Atès que Jesucrist, el nostre Salvador, enviat pel Pare, éssent ric es va fer pobre per nosaltres; experimentà des de la seva infància condicions de precarietat i de persecució; practicà amb la seva vida d'artesà l'evangeli del treball; s'adjudicà a la sinagoga de Natzaret l'evangelització dels pobres com a tret messiànic; proclamà benaurats els pobres, els qui ploren i els qui tenen fam i set de justícia; s'anuncià com el definitiu jutge de la Història, identificant-se amb els qui pateixen fam, set, nuesa, malaltia i empresonament; experimentà a través del sofriment què vol dir obeir; s'anorrea fins a la mort, i mort en creu, i entrà a la glòria de la resurrecció, des de la qual i en la qual està amb nosaltres dia rere dia, atorgant-nos l'Esperit Sant que ens transforma en Ell, que ens fa comprendre les seves paraules i que ens n'ensenya la plenitud de sentit, els membres d'aquest Concili es proposen fermament, ells mateixos —i ho exhorten vivament als germans de les Esglésies de la Tarraconense—, de viure com Jesucrist visqué i de proclamar el missatge que Jesucrist proclamà.

77 [V]. El Concili exhorta a:

- a) Revifar la tradició, tan intensament viscuda en els primers segles de l'Església, de vincular visiblement la celebració de l'Eucaristia amb la caritat fraterna, insistint de manera particular en la relació entre la Fracció del Pa i la comunió cristiana de béns, en la lògica que porta de la compartició dels béns eterns al compartiment dels béns temporals, i en la coherència que impulsa les Esglésies riques a obrir-se a les necessitats de les Esglésies pobres.
- b) Instar tots els cristians —clergues, religiosos i laics— a realitzar la síntesi entre fe i vida apresada pel Concili Vaticà II, i denunciar la separació entre el missatge cristià i la pràctica social, que afecta molts membres i grava molts costums de les nostres comunitats eclesials.

78. El Concili exhorta a avançar pels camins que són propis de la doctrina social de l'Església. En concret a:

- a) Aprofundir-ne les exigències de formació, de coordinació i d'atenció a la pastoral de la marginació;
- b) Exigir-ne la coherent pràctica i el consegüent testimoniatge intraeclesials pel que fa als drets, a l'ús dels béns temporals i a l'ètica econòmica social;
- c) Instar-ne la concreta activitat en els àmbits de Càritas, de la vida consagrada, del voluntariat social i del compromís social, cultural i polític;
- d) Cuitar-ne l'activitat pel que fa als àmbits específics que afecten els malalts, els presos, el Tercer Món, les zones rurals, el món marítim i el Quart Món.

79 [P]. També exhorta a:

- a) Intensificar el treball que —en funció de la pastoral de la pobresa i de la marginació— les nostres Esglésies duen a terme a favor de drogoaddictes, alcohòlics, malalts de la sida, sense sostre, mendicants, amenaçats d'avortament i d'eutanàsia, infants i adolescents preterits, gent gran sola i abandonada, pobres de mitjans materials i de vivència religiosa, transeünts, migrants, maltractats, analfabets, aturats i minipensionistes, tenint en compte els principis, criteris i directrius de la doctrina social de l'Església.
- b) Reconèixer en aquest treball la presència evangèlica de Jesús, el bon Samarità, que el suscita, el sosté, el purifica i l'obre a ulteriors horitzons, i donar gràcies a Déu per tants cristians, sovint abnegats i anònims, que el viuen com a preciosa realització de l'amor al proïsme.

B. CONVENIÈNCIA D'UN SECRETARIAT SOCIAL

80 [P].

- a) Cal convidar Càritas i la resta de les institucions eclesials que treballen en el camp de l'assistència, de la promoció i de la prevenció social de cada bisbat a iniciar o intensificar els contactes amb vista a crear una delegació, un secretariat o un organisme que animi i coordini tota la pastoral social de la diòcesi.
- b) Quan la Conferència Episcopal Tarraconense, per iniciativa pròpia o a petició de la majoria de les delegacions diocesanes esmentades, ho vegi necessari o convenient, es constituirà un Secretariat Interdiocesà de Pastoral Social —partint de les realitats diocesanes i interdiocesanes ja exis-

tents— el qual, respectant el principi de subsidiarietat, tindrà aquestes dues funcions:

- Difondre la doctrina social de l'Església; elaborar, a la llum de l'Evangeli, la reflexió que la pobresa en el món, i la de Catalunya en particular, susciten; denunciar les estructures injustes i afrontar els nous reptes que presentin la pobresa i la marginació;
- Animar la pastoral social; interrelacionar i coordinar les delegacions, els secretariats o els organismes diocesans esmentats; fomentar i acompanyar la realització d'accions socials interdiocesanes.

81. El Concili Provincial Tarraconense demana d'aplicar, en funció de les realitats i de les possibilitats de les nostres Esglésies, les propostes operatives del document *La Caritat en la vida de l'Església*, aprovat per la Conferència Episcopal Espanyola amb data de 15-20 de novembre de 1993, i assumir el missatge doctrinal del document *L'Església i els pobres*, de la Comissió Episcopal de Pastoral Social (21 de febrer de 1994), centrat en els cinc eixos següents: escoltar el clamor dels pobres; denunciar la injustícia, com a causa de la pobresa; comprometre's —l'Església i els cristians— en la lluita per la justícia; avançar —l'Església— en el servei als pobres, i viure l'espiritualitat cristiana de la pobresa.

II. EXIGÈNCIA INDEFUGIBLE DEL TESTIMONIATGE INTRAECLÉSIAL

C. PRÀCTICA DELS DRETS DINS L'ESGLÉSIA

82 [V]. El Concili Provincial Tarraconense exhorta a respectar els drets de la persona humana dins l'Església. Ningú no ha de ser privat dels drets comuns en cap mena d'associació eclesial.

83 [V]. Els qui serveixen l'Església amb un treball professional han de gaudir de suficients mitjans d'existència i de les assegurances socials vigents. Per tant, el Concili:

- a) Apressa totes les institucions —tant les de les nostres Esglésies diocesanes com les pròpies de la vida consagrada— que tenen treballadors contractats, a retribuir-los amb uns salaris que siguin veritablement justos i equitatius i a avançar pels camins de llur promoció, alhora que recorda llur dret a associar-se sindicalment.
- b) En particular, insta la recerca de mitjans per a solucionar, allí on sigui el cas, la situació precària

dels professors de religió laics.

- c) Així mateix, exhorta vivament a mantenir i intensificar un estil de feina ben feta i evitar el pecat d'omissió en l'àmbit laboral-eclesial, és a dir, el pecat capital de la mandra.

84. El Concili reconeix que les dones han de gaudir de la responsabilitat i de la participació que els correspon en la vida comunitària de l'Església. En particular, cal que les nostres diòcesis, a tots els nivells, els facilitin les funcions que els obre el nou *Codi de Dret Canònic*.

85 [V]. També reconeix que tots els membres de l'Església tenen dret a no ser espiritualment marginats. En particular, gaudeixen dels drets a una convenient llibertat d'expressió i de pensament; a ser escoltats i consultats, en la mesura de llur ciència, competència i aptitud (CIC: c. 212 § 3); en un esperit de diàleg que mantingui la legítima varietat dins l'Església, i a participar amb l'adient corresponsabilitat en la preparació de les decisions i en els consells en els seus diversos graus.

D. ÚS DELS BENS TEMPORALS DINS L'ESGLÉSIA

86. El Concili Provincial Tarraconense exhorta a:

- a) Viure i administrar —les comunitats cristianes i els seus membres— llurs béns talment que l'Evangeli sigui anunciat als pobres. Això requereix una pràctica de la pobresa —no reduïble a mera austeritat— que es tradueixi en totes les manifestacions personals i eclesials.
- b) Viure personalment amb cristiana senzillesa i fer present de manera habitual l'opció pels pobres en la nostra vida, tot superant la por als conflictes que puguin sorgir en defensar-los davant els poders establerts.
- c) Destinar un tant per cent dels nostres ingressos a favor dels necessitats i esmerçar una part del nostre temps lliure en l'ajut desinteressat als altres, sia espontàniament sia a través del voluntariat.
- d) Educar, en la catequesi, sobre el valor cristià de la pobresa.
- e) No cedir, en les celebracions litúrgiques, a cap escandalós malbaratament de diners i de mitjans.

87. VP a./b) El Concili Provincial Tarraconense insta a:

- a) Basar la gestió econòmica diocesana en la comunitat cristiana de béns; per tant, presentar l'economia no solament com una font d'ingressos desti-

nats a subvenir les despeses de la institució, sinó també com una expressió de l'esmentada comunió.

- b) Administrar els béns amb eficàcia i amb professionalitat, i alhora amb la participació dels qui treballen en el món dels pobres.

- c) Fer, les diòcesis i les institucions que en depenen, un cens de tots els immobles de què disposen a fi que es puguin posar al servei de les diverses necessitats socials (entre elles les d'habitatge).

88. El Concili Provincial Tarraconense demana fer —les diòcesis— un estudi del patrimoni i de l'ús dels fruits de les fundacions existents; de les possibilitats d'adreçar aquests fruits a finançar accions socials, tant intraeclesials com extraeclesials, i de la viabilitat de la reconversió, a curt termini, de fundacions d'escassa dimensió evangèlica, servades sempre les prescripcions de l'ordenament canònic.

E. ÈTICA ECONÒMICO-SOCIAL

89. El Concili Provincial Tarraconense demana que es recordi en la predicació i en la catequesi ordinàries que:

- a) És contrari al manament de no robar: pagar salaris injustos; executar treballs mal fets i cobrar-los com a bons; defraudar en el comerç; malversar els béns, tant privats com socials; apropiar-se dels béns socials d'una empresa i usar-los privadament; corrompre's, els funcionaris, en el judici, en les decisions i en l'ús respecte als béns públics; defraudar fiscalment; especular, sia apujant els preus a partir de la ignorància o de la misèria dels altres, sia canviant artificialment l'estimació dels béns amb vista a treure'n avantatge en detriment d'altri.
- b) També és contrari a la disposició divina malmetre la natura, abusar de les reserves naturals i no preservar de la seva extinció les espècies vegetals i animals, per tal com no som amos del planeta, sinó simples administradors, responsables davant de Déu i de les futures generacions, que tenen dret a viure en un món habitable, ric i plural.

90. Atès que és un pecat contra la dignitat de les persones i contra els seus drets fonamentals reduir-les per la violència a un instrument d'ús o a una font d'ingressos, el Concili insta tothom a no fer-se'n culpable, particularment pel que fa als immigrants del Tercer Món entre nosaltres, als joves i als desocupats.

91. El Concili exhorta que en la predicació i en la catequesi ordinàries s'inculquin els següents principis i criteris, ensenyats pel Concili Vaticà II:

- a) Déu ha destinat la terra i tot el que conté a l'ús de tots els homes i de tots els pobles, talment que els béns creats aflueixin equitativament a tots, sota el guiatge de la justícia i amb l'acompanyament de la caritat.
- b) Tots hem de considerar les coses que legítimament posseïm com a pròpies i, alhora, com a comunes, talment que puguin ser per a nosaltres i per als altres.
- c) Tothom té dret a tenir una part de béns suficients per a si i per a la pròpia família. D'aquests principis se'n segueix l'obligació d'ajudar els pobres —i, per cert, no tan sols amb els béns superflus (cf. GS 69).

92. Els anteriors principis ens obliguen a replantar la nostra actitud privada i pública a fi que tots els ciutadans assoleixin una real possibilitat d'emergir de la «misèria immerescuda» (*Rerum novarum*) i que no n'hi hagi cap que, per manca de possibilitats objectives, es vegi constret a disposar dels béns d'un altre i a utilitzar-los. Això comporta:

- a) En l'àmbit privat, comunicar els nostres béns, sia per via assistencial (almoïna individual o a través d'institucions d'ajut social), sia per via de creació de llocs de treball.
- b) En l'àmbit públic, una intensa i constant acció ciutadana (associacions cíviques, sindicats, partits, mitjans de comunicació social, etc.) amb vista a l'aprofundiment d'un veritable Estat social de dret, és a dir, d'un Estat que reconegui, que respecti i que promogui els drets socials dels ciutadans en els àmbits bàsics de l'existència (vida, salut, educació, economia, etc., amb vista a un humanisme integral).

Per tant, les nostres Esglésies enfocaran la seva xarxa caritatiu-assistencial, primer de tot, vers la prevenció i atenció dels casos d'extrema necessitat, a fi d'allunyar la pressura de disposar dels béns d'altri, i contribuiran a fer que la societat posi en marxa anàlegs instruments de concreta solució (sobretot en matèria de subsistència i d'estatge).

93 [V]. El Concili fa una crida a reconèixer l'abast i la gravetat del problema de l'atur; a solidaritzar-se amb els qui en són afectats i a ajudar-los a sortir-se'n; a impulsar, a la llum de la doctrina social de l'Església, la reflexió sobre aquesta plaga social i la recerca d'alternatives, tot participant en el debat entorn de la crisi de la civilització del treball i les

seves sortides; a denunciar la injustícia que suposa el repartiment desigual del treball remunerat i el seu acaparament; a cercar i a aplicar formes de repartiment just de les rendes i del treball, sense oblidar els disminuïts o discapacitats.

III. ALGUNS AGENTS CONCRETES

F. CÀRITAS

94 [VP]. Càritas —com a expressió diaconal de tota la comunitat eclesial— és la institució bàsica, encara que no única, de la sol·licitud de les Esglésies diocesanes pels pobres i marginats. Convé que estigui dotada de dirigents i de voluntaris preparats i dels recursos necessaris per a exercir eficaçment la seva funció.

El Concili Provincial Tarraconense insta la creació i implantació de Càritas ben organitzades en totes les parròquies a fi d'atendre tant els problemes existents com les noves formes de pobresa. Generalment és en les Càritas parroquials on primer es detecten i s'atenen les mancances de tots aquells qui necessiten ajut.

95. El Concili recomana que les parròquies i els bisbats, en funció de llurs possibilitats, procurin de concretar la part del pressupost ordinari que poden dedicar a Càritas i a institucions similars, i no es limitin a destinar-hi el que es recull en les col·lectes i a través de donatius específics.

96 [V. a) b), P]. El Concili ordena:

- a) Donar suport, amb voluntariat i amb mitjans econòmics, al Centre Català de Solidaritat, per a la rehabilitació dels drogoaddictes, com a institució comuna que és de l'Episcopat Català i de totes les Càritas diocesanes dels bisbats de Catalunya, a través de la Fundació «Sense Cadenes», inspirada en el Projecte Home.
- b) Fer tot el possible per tal que el diàleg entre el Centre Català de Solidaritat i la Confederació Espanyola del Projecte Home doni fruits d'entesa i de col·laboració.

I exhorta a denunciar un sistema de vida que proposa un model fals de felicitat, que aboca els més febles al desencís i a l'evasió i que no educa amb vista a objectius dignes de la persona humana.

G. VIDA CONSAGRADA

97. El Concili Provincial Tarraconense exhorta a:

- a) Reconèixer i potenciar la tasca de tantes institucions de vida consagrada que són presents entre els

pobres i marginats.

- b) Instar-les a actualitzar el seu carisma en funció de les situacions de pobresa i de marginació de la nostra societat.
- c) Que la seva dedicació tingui continuïtat, disposi de recursos econòmics, compti amb persones preparades i gaudeixi de coordinació per part de la pròpia diòcesi.

98. El Concili insta els instituts de vida consagrada a:

- a) Prosseguir i actualitzar l'acció educativa i sanitària acostumada, imprimint-hi un creixent tarannà de justícia i de caritat;
- b) Viure una efectiva pobresa evangèlica que contrasti amb el consumisme ambiental;
- c) Consolidar les comunitats d'inserció en llurs ambients.

99. El Concili recomana que els membres de les comunitats monàstiques i contemplatives, amb una autèntica actitud d'acolliment mutu, des de les seves disponibilitats obertes a tothom i des de les pròpies pobres reconegudes i assumides, possibilitin i potenciïn el carisma tradicional de l'hospitalitat, d'acord amb les necessitats —sobretot d'ordre espiritual— dels nostres contemporanis, en particular dels més febles i pobres, salvant sempre la fidelitat al carisma i a les normes del propi institut i en conformat amb el c. 667 § 2 i 3.

H. VOLUNTARIAT SOCIAL

100. El Concili Provincial Tarraconense reconeix la tasca de servei de tantes persones que, calladament i de manera particular, treballen a favor dels pobres i necessitats. A la vegada, insta tots els cristians i cristianes a complir l'exigència d'amor fratern que tenim envers els altres, sobretot envers els més febles.

101 [V]. El Concili determina que es potenciï la formació del voluntariat amb un treball educacional de qualitat, mitjançant escoles de voluntariat i itineraris de formació adients que adaptin els coneixements a les necessitats actuals, i amb una escaient coordinació amb la tasca dels professionals. Sempre evangelitzador, el treball del voluntari cristià ha de restar impregnat d'una actitud acollidora i d'una especial sensibilitat. Aquest treball gaudirà d'un sentit ampli de testimoniatge solidari o específic de proclamació evangèlica, segons que les circumstàncies ho requereixin, sota l'impuls de l'Esperit de Jesús.

102. El Concili exhorta a:

- a) Guiar-se —les institucions del voluntariat— per l'esperit evangèlic alhora que per la creativitat, per la competència i per l'especialització que el món canviant del nostre temps requereix.
- b) Procurar formes de relació amb altres entitats de voluntariat social i amb grups que treballen en aquest camp per tal d'atendre millor els més necessitats, tenint punts d'encontre i de comunicació que poden esdevenir intercanvi evangelitzador.

103. El Concili recorda que, atès que la gratuïtat és una dimensió intrínseca de l'Església i que el servei voluntari n'és una manifestació concreta, cal evitar:

- a) Considerar el voluntari com un treballador remunerat a baix preu.
- b) Enfocar el voluntariat com un pas previ per a l'assoliment d'un contracte remunerat dins l'Església.
- c) Acomiadar persones dels llocs de treball eclesial, deixant-les a la intempèrie, i substituir-les per voluntaris sense sou ni assegurances, amb vista a assolir els mateixos serveis sense cap cost. Això és immoral, encara que sigui legal.

I. COMPROMÍS SOCIAL, CULTURAL I POLÍTIC

104. Atès que cal situar l'home en el centre de la vida econòmico-social, la qual té com a clau el treball humà i la seva organització, el Concili Provincial Tarraconense insta els laics de les nostres diòcesis a:

- Desenvolupar llur compromís cristià en l'àmbit professional; posar —els empresaris— llur laboriositat i llur iniciativa al servei de la persona i invertir la major part possible dels seus beneficis en la creació de llocs de treball; ser coherents —els treballadors— en la seva feina, fent-la amb responsabilitat, amb qualitat i amb l'obligat rendiment.
- Comprometre's en el camp de les associacions cíviques i professionals, contribuint-hi amb uns criteris, amb un comportament i amb un servei que responguin a l'armònica exigència de la subsidiarietat i de la solidaritat.
- Viure la definició cristiana de propietat com a potestat d'administrar, segons la voluntat de l'únic Amo absolut, Déu, els béns econòmics atenent-ne la constitutiva dimensió comuna, en funció de llur destí universal. En aquest sentit, cal una veritable conversió personal per tal que el dret a la propietat individual es conjugui amb

la finalitat i amb l'ús socials dels béns i no degeneri en un consumisme insolidari.

105. El Concili exhorta a incorporar progressivament l'ensenyament d'*Arrels cristianes de Catalunya* entorn del nostre país. Aquest ensenyament ha de ser interpretat d'acord amb la doctrina del Concili Vaticà II i de la doctrina pontificia:

106. Atès que tots som destinataris i actors de la vida política, el Concili recorda als fidels laics:

- a) Que no poden abdicar de la política, com a activitat destinada a consolidar i a promoure el bé comú. Les acusacions d'arribisme, d'idolatria del poder, d'egoisme i de corrupció no justifiquen l'absentisme polític; ans esperonen a la presència dels ciutadans catòlics en les estructures polítiques amb vista a cooperar a l'assoliment del bé comú. Cal lluitar, amb un genuí esperit de servei, unit a la competència i a l'eficiència, contra la deslleialtat i la mentida en l'àmbit cívic, contra la malversació de la hisenda pública i contra l'ús de mitjans il·lícits per a conquerir o per a mantenir el poder (cf. *Christifideles laici*, 42).
- b) Que la coherència entre fe i vida a què han estat cridats els duu a reconèixer l'home com el centre de la vida social, la qual cosa els exigeix un esforç continu a fi que els valors evangèlics impregnin, tant com sigui possible, les lleis i les institucions.

107. El Concili recomana d'acompanyar eficaçment i donar suport, la comunitat cristiana, als seus membres engatjats en sindicats i en partits polítics, sobretot quan en són dirigents i hi ocupen llocs de responsabilitat, a fi que puguin mantenir una actitud crítica i evangèlica en llur militància. I això:

- a) Mitjançant comunitats apostòliques o equips de moviments d'Acció Catòlica general o especialitzada, assegurant-los consiliaris ben preparats per a accomplir aquesta tasca;
- b) Cercant els mitjans per tal que aquests cristians se sentin sostinguts per tota la comunitat cristiana, no necessàriament en les seves opcions partidàries, però sí en el seu esforç per treballar en la transformació de les estructures sociopolítiques d'acord amb els valors del Regne.

108. També recomana als cristians que s'apressin a col·laborar sense reticències amb totes aquelles persones i associacions que treballen des d'opcions no confessionals en el camp de la

marginació, recordant el que deia Jesús: «Qui no està contra nosaltres està amb nosaltres» (Mc 9, 40).

109.

- a) El Concili demana a les administracions i institucions públiques i a les institucions privades de funció social que, a l'hora de confeccionar els pressupostos i de posar en pràctica els programes d'atenció social, assumeixin les seves responsabilitats envers els marginats i els sectors més pobres de la nostra societat.
- b) També demana a les administracions públiques que avaluin les institucions amb les quals col·laboren, no sols en funció de la seva titularitat —pública o privada— sinó també, i principalment, pel servei que fan a la societat, i que això es tingui també en compte a l'hora d'assignar les respectives partides pressupostàries.

IV. ALGUNS ÀMBITS ESPECÍFICS

J. MALALTS

110. El Concili Provincial Tarraconense exhorta a:

- a) Rellançar decididament una acció pastoral dels malalts i amb els malalts a favor dels malalts que: tingui la seva expressió més significativa en la celebració sacramental com a coronació d'una prèvia i adient tasca d'evangelització; impliqui coordinadament tots els components de la comunitat eclesial; valori el malalt com a subjecte actiu i responsable de l'obra d'evangelització i de salvació i com a font de força per a l'Església i per a la humanitat; expliqui a l'home i a la societat el significat positiu del patiment humà, i es realitzi a través d'un testimoniatge de vida amarat d'amor cristià (cf. *Christifideles laici*, 54). Aquest darrer punt adquireix un significat peculiar quan es troba en joc l'atenció al malalt no creient o, en el seu cas, no cristià.
- b) Potenciar els grups de laics que s'esmercen en el doble objectiu de visitar els malalts i portar-los l'Eucaristia quan hi ha manca de preveres o de diaques.

111. El Concili insta:

- a) Els cristians a col·laborar amb totes les iniciatives, siguin d'origen confessional o no, encaminades al bé del malalt, com són les associacions de malalts i les de familiars de malalts que ajuden a assumir

i a viure la malaltia.

- b) El personal sanitari a afavorir el tractament pal·liatiu i a fer objecció de consciència davant les decisions que violen el dret a la vida, com és el cas de l'avortament i de l'eutanàsia activa.
- c) A donar suport als qui treballen en el moviment de la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids i en altres organismes, i encoratjar-los a fi que continuïn la seva tasca d'acolliment, d'acompanyament i d'integració.

K. PRESOS

112 V [a)] El Concili Provincial Tarraconense insta:

- a) Els cristians i la societat en general a prendre consciència de la situació de les persones que són a la presó, de les causes que els han portat a delinquir i de les conseqüències que té el règim de presons actual.
- b) Els responsables de la pastoral penitenciària i les institucions eclesials a qui pertocui, a: 1) fomentar la tasca del voluntariat, ja iniciada, a les presons; orientar el voluntariat en la seva formació i coordinar-lo adientment en la seva acció, i, partint del treball que es fa, revisat sempre que calgui, crear secretariats de pastoral penitenciària a cadascuna de les diòcesis catalanes; 2) buscar, junt amb les administracions i amb altres institucions i organismes, alternatives reals a la presó, especialment pel que fa als delictes relacionats amb la droga i contra la propietat; 3) col·laborar amb l'Administració, habilitant i gestionant, a nivell parroquial, arxiprestal o diocesà, equipaments d'acolliment per als presos en situació de permís, i 4) intensificar la tasca de prevenció.
- c) Les diòcesis a dissenyar un pla d'actuació que inclogui les accions concretes que s'han de dur a terme, les institucions o entitats que hi puguin col·laborar i la coordinació necessària entre parròquies, moviments i arxiprestats.

113. El Concili:

- a) Condemna tota forma de tortura com un greu atemptat a la dignitat de la persona que mai res no pot justificar.
- b) Tot alegrant-se dels corrents d'opinió avui creixents tant en l'Església com en la societat civil que s'oposen a la pena de mort, i veient en el seu refús l'actitud coherent del qui vol portar fins a les darreres conseqüències el respecte total per la

persona humana, que és imatge de Déu, celebra que s'hagi decidit d'eliminar totalment la pena de mort en l'ordenament jurídic espanyol i insta tots els fidels que no es deixin portar mai per sentiments primaris d'odi o de venjança que els duguin a reclamar-la, alhora que proclama la Bona Nova de la conversió, del perdó i de la vida.

L. TERCER MÓN

114 [V]. El Concili Provincial Tarraconense urgeix:

- a) Que ens sentim corresponsables de l'existència en el nostre món d'una immensa multitud d'hommes i de dones que viuen en situacions de misèria extrema i de violència.
- b) Que donem suport, previ discerniment, a les campanyes d'ajut al Tercer Món, entre elles la relativa al 0,7%, exigint que l'ajut sigui autèntic i desinteressat; adaptar aquest criteri a les nostres institucions, i ampliar l'acció institucional (bisbats, instituts de vida consagrada, missions, organismes, etc.) que ja es duu a terme i que comporta una aportació de les nostres Esglésies al Tercer Món molt superior a l'esmentada del 0,7%.
- c) Que potenciem l'agermanament de les nostres diòcesis, arxiprestats i parròquies amb les del Tercer Món i que hi enviem cristians a fi d'envigorar la mútua comunió i la consciència de catolicitat universal.

115.

- a) El Concili insta a denunciar el racisme i la xenofòbia en la mesura que existeixin en sectors de la nostra societat.
- b) També insta tots els cristians, llurs famílies i comunitats, a treballar, junt amb tots els ciutadans, per la integració dels immigrants en els camps específics de l'ensenyament, de la sanitat, de la militància sindical o política, de l'associacionisme, de la caritat i de la promoció social.

M. ZONES RURALS

116 [V]. El Concili Provincial Tarraconense urgeix a:

- a) Col·laborar amb les iniciatives que condueixin els pagesos: a formar-se i a informar-se de les possibilitats de futur i de les ajudes que poden rebre; a cercar, tant com sigui possible, formes de

col·laboració i de cooperativisme, i a posar en joc l'enginy en la comercialització dels seus productes.

- b) Instar les autoritats i les institucions públiques que: més enllà dels criteris basats en l'economia, valorin el món rural i el basteixin dels serveis que calguin per a elevar el seu nivell de vida; maldin per anivellar el desequilibri entre el món rural i l'urbà, atès que són dues realitats que es necessiten recíprocament; donin suport institucional a les entitats socials i culturals del món rural —per petites que siguin—, com a vehicles que articulen el desenvolupament del país, i envigoreixin els valors humans i morals que el món rural aporta a la nostra societat.

N. MÓN MARÍTIM

117 [V]. El Concili insta les diòcesis de la Tarraconense situades en territoris que acullen en els seus ports marina mercant:

- a) A dedicar, en la mesura possible, un nombre adient de preveres, de religiosos, de religioses i de diaques permanents al servei del món marítim, tenint en compte els principis, els criteris i les directrius de l'Apostolat del Mar.
- b) A adoptar les mesures adients amb vista:
- A la formació dels qui es preparen per a exercir aquest treball apostòlic específic.
 - Al proveïment de recursos econòmics per al manteniment i per a la promoció d'aquesta tasca pastoral.
 - A la coordinació d'aquest apostolat en l'àmbit de les Esglésies que tenen la seu a Catalunya.

O. QUART MÓN (BOSSES DE POBRESA)

118. Atès que la pobresa té causes estructurals motivades per un repartiment injust de la riquesa i per una economia competitiva que se centra exclusivament en l'afany de lucre —factores que condueixen quasi inevitablement a una desigualtat d'oportunitats, fins al punt que moltes persones neixen ja en ambients exclosos de la societat dels quals és difícil de sortir—, i atès que altres hi van a parar a causa d'un atur de llarga durada:

- a) El Concili Provincial Tarraconense fa una crida a la societat i als governants perquè actuïn decididament i eficaç a favor de les famílies pobres amb infants, de les persones grans i abandonades, de la infància maltractada, dels malalts psíquics man-

cats de persones i d'institucions que els acullin, de les persones que es droguen amb conseqüències de desestructuració familiar i de degradació personal, i de la resta de persones que componen el Quart Món.

- b) I demana als sindicats, en la seva lluita a favor de la justícia, que tinguin molt en compte l'objectiu d'assegurar treball per als aturats.

CAPÍTOL QUART

LA COMUNIÓ ECLESIAL I LA COORDINACIÓ INTERDIOCESANA DE LES NOSTRES ESGLÉSIES

I. SENTIT DE COMUNIÓ I DE PERTINENÇA A L'ESGLÉSIA

119. Tota la pastoral ha de tenir unitat, aquella unitat que brolla de la Pasqua i de la Pentecosta, vives i operants en l'Església gràcies a la presència de Crist ressuscitat que dóna l'Esperit Sant als fidels. Afirmem la complementarietat de les grans accions pastorals i llur necessària interrelació. El servei de la Paraula, el servei de l'Eucaristia i dels sagraments i el servei de la caritat són, tots tres, constitutius i interdependents. No podem reduir la pastoral a un problema de simple organització i coordinació, sinó que s'ha de reconèixer el llegat de Crist a la seva Església per tal que sigui vida abundant per als seus membres. El Concili Provincial Tarraconense demana als pastors i als fidels de les nostres Esglésies que, en l'acció pastoral, no separin ni oposin mai la dimensió evangelitzadora de la litúrgica ni de la solidària amb els pobres (cf. Ac 2, 42; SC 6 i 10; CT 33).

120. El Concili demana de promoure una mentalitat i una espiritualitat de comunió que compregui tots els nivells: de formació, de pregària comunitària i d'acció conjunta. En conseqüència, el Concili encarrega als rectors de parròquies, als dirigents i als consiliaris de moviments, als delegats diocesans... que revifin l'esperit de comunió i de pertinença a l'Església en la línia doctrinal del Vaticà II, especialment entre les institucions i els organismes de la mateixa Església diocesana.

121 [P]. El Concili urgeix tots els fidels a prendre

part activa en la comunitat cristiana per a viure la dimensió eclesial de la fe. A fi d'aconseguir-ho, les comunitats locals han d'acomplir la missió que els és confiada amb un autèntic esperit de comunió i ser acollidores de totes i de cadascuna de les persones, en la seva peculiar situació, perquè hi puguin trobar el seu lloc i desenvolupar-hi la seva activitat o servei.

122. El Concili demana als bisbes, com a primers servidors de la comunió eclesial, que exerceixin el ministeri apostòlic amb senzillesa i amb proximitat als fidels, que animin personalment la vida cristiana i les activitats evangelitzadores, que tinguin una comunicació freqüent amb les comunitats i amb els grups i que reconeixin el pluralisme complementari i enriquidor.

123. El Concili reconeix que pertoca a cada bisbe de donar l'aprovació i el reconeixement eclesial als carismes, als moviments apostòlics i a les noves comunitats amb esperit d'acolliment, per tal de no ofegar els dons de l'Esperit. Al seu torn, els nous grups, «per si de cas corrien en va» (Ga 2,2), han de prendre consciència del que suposa viure en l'Església diocesana i integrar-se en el conjunt, per a aportar-hi i alhora per a rebre'n. La plena comunió eclesial els demana la dependència del bisbe i la coordinació amb els altres organismes i moviments de la diòcesi. Hem de saber afrontar els factors de disgregació i de menysconeixement, que porten a maneres parcials i condicionades de pertànyer a l'Església. Per tal que això sigui possible cal acollir el servei d'autoritat i el mestratge del propi bisbe. Tota disgregació, autosuficiència o marginació posa obstacles a l'acció missionera.

124 [V]. El Concili disposa que la visita pastoral s'adapti als requeriments i a les situacions d'avui i sigui un moment fort i dinamitzador de la comunió i de la missió d'una Església local. Que en cada diòcesi es prepari juntament amb els preveres del lloc o amb els de l'arxiprestat; al seu torn, els preveres la prepararan amb els respectius consells de pastoral.

125 [V]. Els preveres que provenen d'altres diòcesis o d'instituts religiosos han d'assumir la cultura i el pla pastoral de l'Església local i han de posar-se al seu servei. Per això, el Concili disposa que, als preveres originaris d'altres Esglésies, se'ls faciliti un temps i uns mitjans d'adaptació.

126. El Concili demana que els bisbes afavoreixin una comunió eclesial més profunda entre els religi-

osos i el clergat i els laics; intensificant un específic i multiforme intercanvi de valors espirituals i apostòlics. A la vegada, tots han de reconèixer la importància evaàngèlica que la vida consagrada representa per a l'Església, i alhora trobar maneres més visibles de vincular els carismes religiosos en les Esglésies locals, acollint-ne la tradició pastoral i espiritual i aportant-hi el dinamisme i els valors amb què els religiosos viuen la universalitat de l'Església.

127. Sobre l'ecúmenisme i el diàleg interreligiós, el Concili recomana:

- a) Que es procuri de fomentar i revitalitzar el diàleg ecumènic amb les altres confessions cristianes del nostre país, tant a nivell diocesà com interdiocesà.
- b) Que es doni més importància a la formació ecumènica i que, tant en els centre teològics com en les catequesis de les comunitats, s'estudiïn els principis catòlics de l'ecumenisme d'acord amb el Vaticà II i amb els documents posteriors.
- c) A un altre nivell, que es fomenti el diàleg interreligiós, especialment amb les altres religions presents a Catalunya.

II. L'ESGLÉSIA DIOCESANA AL SERVEI DE LA COMUNIÓ I DE LA MISSIÓ

A. ESTRUCTURES PASTORALS DIOCESANES

128 [V]. El Concili Provincial Tarraconense determina que els bisbes elaborin un directori marc de pastoral parroquial per a les diòcesis de la Tarraconense que defineixi i orienti la missió de la parròquia avui.

Encarregaran aquesta comesa als vicaris generals i episcopals de les nostres diòcesis (els quals ho faran amb la col·laboració d'altres preveres i laics amb experiència de treball pastoral), bo i posant en comú les experiències més vàlides de pastoral parroquial que hi ha en cada diòcesi i d'acord amb els canons 528-529.

El contingut del directori ha de tenir presents, entre altres aspectes:

- Els serveis pastorals bàsics de litúrgia, de catequesi i de caritat, els quals han d'assegurar la centralitat de Crist en la seva Paraula, en l'Eucaristia i en els serveis de Caritat (cal tenir cura que els drets dels fidels no quedin desatesos).

- Que no sigui una comunitat tancada o només de «compromesos», sinó oberta i acollidora de tots els fidels, també dels qui practiquen esporàdicament.
- Que estigui molt atenta a la dimensió evangelitzadora de tota la pastoral ordinària per a arribar als allunyats.
- El paper del rector i dels altres preveres i diaques col·laboradors, així com el reconeixement i la promoció de la missió dels laics i laiques en la comunitat parroquial.
- La funció del Consell de Pastoral Parroquial i del Consell Econòmic Parroquial.
- La coordinació entre els diversos grups, serveis, obres apostòliques i, especialment, amb els moviments existents en el territori.
- La coordinació amb les altres parròquies de l'arxiprestat.
- La reestructuració de l'organització de la parròquia, tenint present que, especialment en el món rural, sovint un mateix prevere haurà d'atendre diverses comunitats parroquials.
- Les orientacions i actituds pastorals que exigeix el fet de la mobilitat humana, les noves urbanitzacions, la mobilitat dels caps de setmana i el turisme.
- L'establiment, en un altre nivell, de la millor manera de custodiar l'arxiu de la parròquia, les seves obres d'art i altres béns.

Aquest directori ha de contemplar també la funció dels llocs de culte i de les comunitats no parroquials, i la seva relació amb la parròquia.

129 [V]. El Concili determina que els bisbes elaborin conjuntament un directori de l'arxiprestat per a totes les diòcesis de la Tarraconense. El contingut del directori ha de tenir present que l'arxiprestat, entre altres aspectes:

- Sogui una unitat base de pastoral de conjunt.
- Sogui un àmbit de fraternitat i de comunió, on es pot compartir la fe, la pregària i l'amistat.
- Aplegui el ressò de la vitalitat i de la problemàtica de la diòcesi i, a la vegada, porti a l'Església diocesana les diferents sensibilitats pastorals i les característiques de les comarques.
- Reflexioni, avalui i programi l'aplicació dels plans i de les directrius diocesanes i les orientacions concretes que vénen del bisbe i dels seus òrgans de govern i delegacions diocesanes.
- Mantingui la preocupació per la formació continuada, sobretot a les parròquies que no tenen la possibilitat de fer-ho.
- Orienti la constitució del Consell de Pastoral Arxiprestal i dels equips que assumeixen res-

ponsabilitats concretes en l'àmbit arxiprestal.

- Revalori el servei de l'arxiprest per a coordinar tota la pastoral amb les facultats adients.

130 [V]. El Concili, tot valorant la catedral com a lloc ordinari de la funció episcopal, determina que s'accentui el caràcter de servei pastoral dels capítols de canonges i que cada diòcesi elabori unes pautes de pastoral sacramental que concretin les característiques pròpies que aquest servei té a la catedral, i com es coordina amb les celebracions de les parròquies.

131. Estructures pastorals funcionals (o no territorials):

- a) El Concili proposa que cada diòcesi reconegui, potenciï o implanti, i doti dels recursos humans adients, els moviments d'Acció Catòlica i els altres moviments diocesans, com a mitjans necessaris per tal que l'evangelització arribi a persones d'ambients rurals, obrers, d'estudiants i professionals. A moltes d'aquestes persones i grups socials els és difícil la vinculació a les parròquies i requereixen un ritme lent i progressiu d'evangelització.

Alhora urgeix que aquests moviments actuïn en comunió i en coordinació afectiva entre ells i amb les delegacions i secretariats, per tal que el seu treball estigui ben integrat en la pastoral de la diòcesi, i que s'estrenyin els lligams entre els militants dels moviments i les comunitats parroquials, per tal d'aconseguir que s'enriqueixin participant en la vida normal de les parròquies i que aquestes enforceixin la seva dimensió evangelitzadora. La parròquia els ha d'aportar la riquesa de la pluralitat de la comunitat, la dimensió celebrativa i la consciència de les necessitats de la pròpia comunitat; els moviments han d'aportar a la parròquia l'accent missioner que fa arribar l'anunci a aquells àmbits i en aquelles situacions que poden ser més allunyats.

- b) El Concili valora el treball pastoral dels moviments eclesials que són presents a la diòcesi i el de les obres apostòliques sostingudes per les famílies religioses i per les escoles cristianes. A tots se'ls demana que coneguin l'acció pastoral de l'Església diocesana i que s'integrin a les seves propostes, aportant-hi la riquesa del seu treball i assumint les orientacions comunes, per tal que la comunió eclesial sigui ben explícita i s'uneixin tots els esforços, de cara a envigorir l'evangelització i a intensificar la vida cristiana. Cal que es mantingui una relació amb les parròquies per tal que el

creixement de la fe pugui tenir continuïtat al llarg de la vida.

132. El Concili demana de revisar i estudiar l'organigrama de les vicaries i de les delegacions i serveis diocesans, la seva funció i coordinació.

També demana d'unificar la terminologia i les funcions de les delegacions o secretariats en cada diòcesi, no sols per tal d'assolir una major claredat, sinó sobretot per tal d'afavorir la desitjable relació i potenciació de la pastoral interdiocesana.

133. El Concili recomana que cada diòcesi faci un estudi per a conèixer els recursos humans i materials de què disposa, per tal d'aconseguir una organització eclesial que sigui capaç d'acomplir tots els ministeris i estructures de servei que l'Església local necessita avui.

B. L'EXERCICI DE LA CORRESPONSABILITAT EN L'ESGLÉSIA DIOCESANA

134 [P]. El Concili Provincial Tarraconense recomana que els cristians laics tinguin responsabilitats directives en l'Església diocesana (en les delegacions i secretariats i en els consells) i que aquests cristians siguin representatius dels grups que treballen en les diferents tasques d'evangelització —catequesi, caritat, apostolat secler— o persones prou reconegudes pel seu testimoniatge cristià, acceptades per la seva comunitat i amb una formació suficient.

Que els laics idonis —homes i dones— siguin cridats a exercir missions pastorals.

135. El Concili demana que els bisbes vetllin per tal que el Consell Presbiteral i el Consell de Pastoral puguin complir amb encert la seva missió d'òrgans consultius (cadascun segons la seva funció). S'ha de procurar que tinguin la màxima representativitat possible i que siguin consultats en les decisions importants de la diòcesi.

136. El Concili demana que el bisbe valori el vot dels consells presbiteral i de pastoral, d'acord amb la naturalesa de cada un d'aquests consells. En les qüestions importants per a la vida de la diòcesi, quan sigui possible i convenient, el bisbe hauria de seguir el vot dels consells.

137. El Concili recomana vivament que cada parròquia i cada arxiprestat tinguin establert un consell de pastoral, que caldrà adaptar a la seva situació i a les seves possibilitats.

III. LA COORDINACIÓ INTERDIOCESANA

138 [P]. El Concili Provincial Tarraconense demana el compromís de mantenir, assegurar i enfortir la unitat pastoral de les Esglésies que tenen la seu a Catalunya (és a dir, les diòcesis de la Tarraconense i l'arxidiòcesi de Barcelona), no pas per raons polítiques, sinó d'ordre eclesial i pastoral.

Es tracta d'una articulació de les Esglésies diocesanes establertes en un territori i en un context social determinat.

En efecte:

- Partim de la consciència que l'Església de Crist es realitza en cada Església diocesana i que és indispensable mantenir la seva identitat com a «Església particular en la qual hi és present i operant l'Església de Crist» (CD 11).
- No es tracta de crear una superesglésia, però, seguint el que proposa el Vaticà II, afirmem la necessitat de la unió de les diòcesis d'una «regió» o d'una realitat socio-cultural concreta en una «agrupació orgànica d'Esglésies» (cf. LG 23d), i així possibilitar la inculturació de la fe i que l'Evangelí parli totes les llengües.
- Afirmem també que la comunió entre les nostres Esglésies, expressada en aquesta unitat pastoral, ha de manifestar la catolicitat de la fe apostòlica i la comunió amb l'Església de Roma, que presideix el successor de Pere.
- Només així l'Església pot fer-se eficaçment present en la nostra societat, no per dominar, però sí per tractar les qüestions que afecten el bé comú, els problemes socials del país, la convivència ciutadana, els drets dels immigrants a ser acollits, la nostra identitat com a poble, etc.

139. El Concili expressa la seva voluntat que, segons el desig del Concili Vaticà II (CD 36), la recuperació de la nostra tradició conciliar tingui la continuïtat que es determini, d'acord amb la sinodalitat de l'Església, amb la normativa vigent i amb les necessitats pastorals de cada moment.

140. El Concili —de manera semblant a com van fer repetidament els concilis provincials des del segle XVI— referma l'ús del català com a llengua pròpia de l'Església a Catalunya: en la litúrgia, en la predicació, en la catequesi, en els mitjans de comunicació social... Aquesta norma general és d'aplicació a qualsevol església, capella o oratori, sigui parroquial o no, incloses les catedrals i les esglésies de religiosos i de religioses. Cal exceptuar, a més de les esglésies

situades en territoris que no són de parla catalana, altres esglésies determinades per un legítim costum, per la condició dels fidels o bé per diverses circumstàncies.

141. Les Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya, amb la mateixa fermesa amb què afirmen la identitat catalana, la seva llengua i la seva cultura, per exigències pastorals es comprometen fermament a reconèixer la dels altres i a acollir totes les persones i grups en llur pluralitat cultural. Els cristians d'aquesta terra —bisbes i preveres, religiosos/ses i laics/ques— ens sentim cridats, especialment en aquesta hora del Concili, a ser signe de comunió eclesial universal, per causa de la presència de germans i germanes provinents d'altres cultures i nacion[alitats] i per això volem acollir la identitat cultural dels immigrants i la seva sensibilitat religiosa, i, a la vegada que els ajudem amb respecte a integrar-se en el país, volèm enriquir-nos amb les seves aportacions humanes i espirituals peculiars.

142 [VP]. El Concili urgeix que les Esglésies que tenen la seu a Catalunya aconseguixin una comunió interdiocesana i una acció pastoral més coordinada, i que, després d'estudiar les diverses possibilitats i avantatges, segons la legislació eclesiàstica vigent (cf. canons 431-434; 447 i 448), procurin trobar, d'acord amb la Conferència Episcopal Espanyola, la corresponent solució jurídica, amb vista a una acció evangelitzadora i pastoral més eficaç i a una presència eclesial més significativa a Catalunya, bo i mantenint la relació institucional amb la Conferència Episcopal Espanyola.

143. [V] El Concili determina de donar nou impuls i vigor als secretariats i a les comissions d'abast interdiocesà ja existents i proveir la creació dels que es creguin convenients per a nous camps pastorals. Per això proposa:

- Revisar la tasca que han fet fins ara i els seus estatuts, a fi de precisar millor les seves competències i funcions.
- Equipar-los de recursos necessaris per a la seva feina.
- Garantir-los l'efectiva vinculació i dependència a la Conferència Episcopal Tarraconense.
- Assegurar-los la coordinació amb els organismes corresponents de cada bisbat.

IV. EL SERVEI PASTORAL DINS LA CREIXENT MOBILITAT HUMANA

144. El Concili Provincial Tarraconense demana

que les comunitats parroquials amb presència habitual de fidels d'altres parròquies i fins d'altres diòcesis, per raó d'una segona residència, s'afanyin a acollir-los fraternalment i amb obertura. La mobilitat humana exigeix que, a partir del que està establert en cada diòcesi, s'arribi a uns criteris pastorals comuns a totes elles.

145. [V] El Concili demana que s'intensifiqui l'atenció a la pastoral del turisme per tal d'orientar, promoure, ajudar i coordinar aquesta pastoral a Catalunya, tan afectada per la mobilitat i pel turisme.

146. Els bisbes encomanen als delegats diocesans de pastoral del turisme que preparin un directori de pastoral del turisme que contempli els fenòmens de la mobilitat humana, tant pel que fa als caps de setmana i segona residència com al turisme de masses i de temporada.

Aquest directori ha de tenir en compte els següents aspectes:

- Centralitat de la litúrgia;
- Qualitat i dignitat de les celebracions;
- Recursos humans i locals adequats;
- Serveis d'acolliment i d'informació, horaris de misses;
- Celebració dels sagraments de la iniciació;
- Espais de silenci, de pregària i de reconciliació sacramental;
- Col·laboració de preveres i de religiosos d'altres diòcesis;
- Acolliment obert i respecte per la identitat de la comunitat local (diocesana);
- Coordinació amb tot l'arxiprestat;
- Valoració dels santuaris i dels altres llocs de culte no parroquials;
- Informació i divulgació sobre els nostres santuaris i ermites (i sobre altres aspectes tradicionals i culturals del nostre poble).

147. El Concili demana que els bisbes afavoreixin l'ajuda ocasional i la col·laboració de preveres a les parròquies que són receptores de turisme, per tal d'atendre degudament el servei pastoral i també per proporcionar un temps de vacances i d'espiritualitat als mateixos preveres.

148. El Concili encomana als rectors i als encarregats de santuaris que, tenint en compte les orientacions del Secretariat Interdiocesà de Santuaris de Catalunya i les Illes, vetllin amatentment per tal que cadascun d'ells, segons les seves peculiaritats, reflecteixi el do de la salvació cristiana, amb especial interès per l'acolliment de fidels i visitants, pel respecte de l'ambient com a lloc de pregària, amb

signes de gratuïtat i amb l'oportunitat de reconciliar-se amb Déu mitjançant el sagrament del perdó. Tindran cura també de vetllar perquè es preservin l'entorn i el recinte i es conservin visiblement i es guardin amb seguretat els testimonis votius d'art popular i de pietat (CIC, c. 1234 § 2), tot amb la deguda coordinació amb la pastoral de la diòcesi, de la parròquia i de l'arxiprestat.

V. ATENCIÓ ESPECIAL ALS PREVERES

149. [VP] Els bisbes, després d'haver escoltat el seu propi Consell Presbiteral, establiran els mitjans que requereix l'atenció completa als capellans. Tindran en compte:

a) Els aspectes humans: sentir-se acollit per la comunitat, reconeixement dels drets del prevere com a persona, habitatge digne, economia, salut, vacances o temps de parada. Cal tenir present que avui molts preveres viuen sols, fet que agreuja els problemes quan apareixen dificultats pastorals o existencials. Cal crear centres, cases i residències de capellans on puguin viure i ser atesos en un clima fraternal i familiar. Aquests mitjans han de ser diversificats segons les persones i les situacions i han de tenir en compte l'ajuda mútua i la institucional, els llocs d'acollença, d'agrupament i de vida comunitària pròpiament dita (per a joves i per a grans; per a preveres jubilats i per als que estan en plena activitat). Cal preveure i procurar una ajuda mèdico-psicològica en els casos que sigui necessària.

b) La formació permanent:

- *Humana* (informació, estar al dia, inquietuds, aptituds);
- *Espiritual* (exercicis, recessos, lectures, direcció espiritual, grups de revisió de vida, associacions sacerdotals...);
- *Pastoral* (capacitació catequètica, litúrgica, social-caritativa; animació comunitària; parròquies confiades a equips; reunions arxiprestals; orientacions pastorals diocesanes...). Caldrà procurar la formació en les diverses etapes de la vida: per als capellans joves, en ocasió d'una nova destinació o encàrrec...; també per als sacerdots grans.

150. El Concili Provincial Tarraconense proposa que es constitueixi un servei conjunt de formació permanent per als preveres (aspectes espirituals, intel·lectuals i pastorals de la formació), implicant-

hi les institucions ja existents. Això ajudaria també l'obertura, el coneixement i la col·laboració pastoral entre les nostres diòcesis.

El Concili demana als bisbes que convoquin, amb una certa freqüència, una trobada interdiocesana de preveres, ja que facilita la cohesió dels presbiteris i n'estimula l'ajuda mútua.

151. [V] És missió del bisbe tenir cura de l'atenció personalitzada de tots i de cadascun dels preveres diocesans. Ho farà afavorint trobades amb cadascun d'ells, sense esperar les situacions difícils o l'ocasió dels nomenaments o de canvis de destinació pastoral. Aquest contacte personalitzat és especialment important en situació de malaltia o de sofriment per algun conflicte o fracàs, i sempre que el mateix prevere ho demani. Totes les estructures de suport que els vulguin crear no poden substituir aquesta atenció personal del bisbe, germà, pare i amic dels seus preveres.

Si el bisbe no pogués atendre els preveres en alguna d'aquestes circumstàncies especials, delegarà aquesta funció —en algun aspecte i com a substitució— en preveres de la seva confiança i que siguin també propers al capellà que requereix atenció. En aquest aspecte d'ajuda als capellans, quan el bisbe ho cregui convenient, la col·laboració d'altres preveres i àdhuc dels laics pot ser molt oportuna.

152. El Concili desitja que la comunitat cristiana conegui la identitat del ministeri sacerdotal, valori i estimi la vocació i el servei dels bisbes, dels preveres i dels diaques, i reflexioni sobre la seva necessitat per a l'Església i sobre l'estatut de vida que se'ls demana; també vol que els cristians reconeguin i valorin el servei de tants preveres que han dedicat la seva vida a l'evangelització i a l'atenció de les comunitats i de les persones.

VI. LA PASTORAL VOCACIONAL

153 [P]. Tota l'Església diocesana ha de fer seva la tasca de promoure vocacions, tant a la vida sacerdotal com a la vida consagrada o religiosa: el bisbe com a primer responsable, els preveres i els seminaristes, els religiosos i les religioses, els agents de pastoral de joventut i els qui treballen en el camp de l'educació, les famílies i les comunitats. Que s'estimuli la pastoral vocacional ben inserida en els plans de la pastoral diocesana ordinària, i present en tots els àmbits específics, especialment en la catequesi, en la preparació dels sagraments, en la pastoral juvenil, en la familiar i en la de moviments. Hi ha d'haver un canvi

d'actitud en els cristians adults i també en els joves, i un canvi de clima en les comunitats eclesials que faci possible de dur a terme una pastoral vocacional entusiasmada. S'ha d'educar en una fe profunda i generosa que ens disposi a servir i a donar la vida.

154. Per tal d'intensificar una activitat pastoral que valori tots els carismes i vocacions cristianes (compromís laical, matrimoni cristià, vida consagrada, vida apostòlica, ministeri pastoral, missions...), el Concili Provincial Tarraconense demana que es tingui cura de la pastoral dels joves i que s'hi dediquin consiliaris i educadors competents que acompanyin, de cara a una educació cristiana seriosa, els joves en els seus processos de vida (acompanyament espiritual de qualitat); que els ajudin, enmig de les dificultats que el nostre món planteja, a trobar el tresor de la fe, a descobrir i a estimar Jesucrist i l'Església i a donar una resposta joiosa a allò que la fe els exigeixi, i que alhora —aquests consiliaris i educadors— ofereixin enmig dels nois i noies un servei apostòlic engrescador i generós, capaç de proposar i d'acompanyar les diverses vocacions. Una pastoral juvenil no és completa si no acaba amb el plantejament seriós de l'opció de vida.

155. El Concili proposa d'estimular en les comunitats un nou clima de cara a les vocacions; tots en som responsables, i per això cal:

- a) Primer de tot, pregar (cf. Mt 9,36-38), i també valorar i agrair el ministeri presbiteral i els diversos carismes de vida consagrada, com a do de Déu a la seva Església.
- b) Continuar treballant pels diversos serveis i vocacions en l'Església, però valorant la urgència i la necessitat del ministeri ordenat.
- c) Potenciar la pastoral familiar en tots els aspectes. Aquí ho proposem perquè d'una família unida, oberta a la vida, en la qual es coneixen els valors humans i les virtuts cristianes, sorgiran respostes generoses a la crida de Déu.

156. Atès que el ministeri ordenat és indispensable a l'Església, el Concili demana als responsables de les comunitats i dels moviments —bisbes i preveres, consiliaris i educadors— que proposin als joves que es vegin aptes pels seus valors humans i espirituals el servei a la comunitat en la condició de preveres, respectant sempre els processos de madu-

ració cristiana de les persones i la seva llibertat. Aquesta «crida» és una proposta que s'ho plantegin davant Déu amb responsabilitat i amb recta intenció, bo i oferint-los un acompanyament adequat.

157. Revitalitzar en les parròquies i en les comunitats, amb la col·laboració de tots (preveres, religiosos/ses i laics/ques), el Dia del Seminari i la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions.

158. El Concili recomana que es promogui i es consolidi el diaconat permanent al servei del bisbe i de les Esglésies diocesanes, i que es tingui cura de la formació dels candidats i de les tasques pastorals que se'ls encomana. La crida a aquest ministeri correspon al bisbe de la diòcesi.

VII. LA DIMENSIO MISSIONERA DE LES NOSTRES ESGLÉSIES DIOCESANES

159. El Concili Provincial Tarraconense demana que cada Església diocesana potencii la seva participació en l'acció evangelitzadora universal.

160. El Concili demana que es potencii la tasca de desvetllament i d'estimació de les vocacions missioneres «ad gentes», tant de preveres i de religiosos com de laics.

La contribució més imprescindible és amb persones: cristianes i cristians de les nostres Esglésies que ofereixen tota la seva vida (o uns anys) per a la missió universal. Cal treballar conjuntament amb els responsables de vocacions.

Les delegacions diocesanes de missions treballaran per trobar una resposta adequada a l'oferiment generós de laics cristians —homes i dones— per a la missió universal durant un temps. L'acolliment de les vocacions missioneres laicals suposa oferir als candidats els mitjans de formació i de discerniment i els ajuts necessaris.

161. El Concili considera que la dimensió missionera, com un element primordial de la pastoral ordinària (cf. RM 83), ha d'estar ben present en cada Església diocesana, en les parròquies, en els arxiprestats i en els moviments; en les activitats de catequesi, de litúrgia, de vocacions, de Càritas, etc. El bisbe ha d'animar l'obertura a la universalitat i el concepte d'Església de comunió i d'intercanvi, i ha de promoure la creació de grups d'animació missionera i potenciar els que ja existeixen.

162. El bisbe diocesà ha d'animar i donar sortida als preveres i als seminaristes que s'ofereixin per a la missió universal, després d'un discerniment seriós.

163. Les nostres Esglésies locals han de saber aprendre de les Esglésies joves i incorporar a la nostra pastoral els seus valors, com ara el sentit de la festa en les celebracions litúrgiques; el catecumenat com a procés seriós d'iniciació cristiana d'adults, les responsabilitats que els animadors laics tenen en la comunitat, i les comunitats eclesials de base, entre altres.

164. Davant les noves situacions que exigeixen un esperit missioner més afinat, el Concili demana:

- a) Que a les facultats i centres teològics s'expliqui «missionologia» i s'estudii i divulgui el coneixement profund de les altres religions (especialment de l'Islam) i els principis rectes d'un diàleg interreligiós que eviti el proselitisme de mala llei i la confrontació, però també el relativisme o l'indiferentisme que envaeix certs grups socials. Aquest diàleg forma part de la missió evangelitzadora de l'Església (cf. RM 58). Conèixer millor i enfortir serenament la identitat original del cristianisme és indispensable per a poder contribuir a la missió universal.
- b) Que l'episcopat creï un grup d'estudi que prepari unes directrius pastorals de cara a un diàleg interreligiós autèntic amb els immigrants d'altres cultures establerts a Catalunya. Aquests grups humans constitueixen una «missió *ad gentes*» entre nosaltres.

VIII. L'ECONOMIA DE LES NOSTRES ESGLÉSIES

165. El Concili Provincial Tarraconense urgeix que les vuit diòcesis de Catalunya avancin decididament en el procés, ja iniciat fa temps, per tal

d'aconseguir un nivell d'autofinançament suficient per a sostenir les activitats pastorals necessàries al nostre temps i per a preparar i iniciar els projectes que els reptes pastorals del futur exigeixen d'afrontar ja des d'ara. Caldrà continuar cercant els mitjans adients a la identitat i a la missió de l'Església per tal d'aconseguir-ho.

166. El Concili anima i urgeix els fidels cristians a destinar un tant per cent dels seus ingressos al sosteniment de l'Església (com a criteri indicatiu podria ser un u per cent). El qui pot més també ha de ser més generós. Tanmateix, s'insta a la gratuïtat de tots els serveis religiosos.

167. [V] El Concili demana que cada diòcesi doni informació als fidels, de manera habitual, de la gestió econòmica de l'Església a tots els nivells, informació que ha de ser clara i transparent.

168. [V] El Concili urgeix que totes les parròquies tinguin el seu Consell Econòmic Parroquial per a assumir la funció que els atorga el c. 537 de col·laborar amb el rector en l'administració dels béns de la parròquia.

169. El Concili demana que els bisbes designin uns experts que, amb la col·laboració dels ecònoms diocesans, facin un estudi sobre la rendibilitat dels béns econòmics de l'Església i la manera d'aconseguir els recursos suficients per a les activitats pastorals, i la bona dotació dels serveis que l'Església ha d'oferir.

170. [V] El Concili demana que es revisi la situació actual del Fons Comú de la Tarraconense per tal de potenciar-lo i d'aconseguir que assoleixi la capacitat de finançament de tots els organismes que depenen de la Conferència Episcopal Tarraconense, i que sigui un mitjà per a la comunicació de béns entre les vuit diòcesis de Catalunya.

BISBATS DE
BARCELONA - GIRONA - LLEIDA - SOLSONA - TARRAGONA
TORTOSA - URGELL - VIC